

Baktığın yer
durdüğün yerdir!

Everything's
specific includes
a meaning..
..relative
on your status!

76!
PAGES

inside this issue: **95 CARTOONISTS & AUTHORS FROM
33 DIFFERENT COUNTRIES**

fena mizah

Türkiye'nin en büyük dijital
dergi platformu **dMags**'ta!

imtiyaz sahibi / yayın ve görsel yönetmeni:

aziz yavuzdoğan

yayın kurulu: Erdoğan Başol,
Osman Yavuz İnal, Ekrem Borazan,
hukuk danışmanı: Av. Cem Koç

bu sayıda / inside this issue:

- A)** ADRIANA MOSQUERA (Colombia), AHMET ERKANLI (Turkey), AHMET ÜMIT AKKOCA (Turkey), ALEXANDER DUBOVSKY (Ukraine), ALEXEI TAJMONOV (England), ALI DİVANDARI (Iran), ANATOLİY STANKULOV (Bulgaria), ANDREA BERSANI (Italy), ARSEN GEVORGYAN (Armenia), ARTURO ROSAS (Mexico), AZİZ YAVUZDOĞAN (Turkey)...
- B)** BAHADIR UÇAN (Turkey), BÜLENT OKUTAN (Turkey), BORISLAV STANKOVIC (Serbia), B.V. PANDURANGA RAO (India)
- C)** CAN&ALI (USA), CEM KOÇ (Turkey), CZESLAW PRZEZAK (Poland).
- D)** DAMIR NOVAK (Croatia), DANIEL EDUARDO VARELA (Argentina), DARKO DRJEVIC (Montenegro), DIANNA MAGALLO (Mexico).
- E)** EDUARDO CALDARI (Brasil), EKREM BORAZAN (Turkey), EL TOTO (Argentina), EMRAH ARIKAN (Turkey), ERDOĞAN BAŞOL (Turkey), EVZEN DAVID (Czech Republic).
- F)** FRANCISCO PUNAL SUAREZ (Spain).
- G)** GALINA PAYLOVA (Bulgaria), GÜLAY GARİP KOÇERDİN (Turkey), GÜLGÜN ÇAKO (Turkey), GÜLSAH ETEKER (Turkey), GÜNCE YAVUZDOĞAN (Turkey).
- H)** HAKAN CELİK (Turkey), HASAN CAĞAN (Turkey), HASAN EFE (Turkey), HENRYK CEBULA (Czech Republic), HULE HANUSIC (Austria).
- H)** İBRAHİM ERSARAC (Turkey), İBRAHİM TAPA (Turkey), IGOR SMIRNOV (Russia), İHSAN TOPCU (Turkey), İSTVAN KELEMEN (Hungary), İVALLO TSVETKOV (Bulgaria), İSMAİL KERA (Czech Republic).
- J)** JIRI SRNA (Czech Republic), JORDAN POP-ILIEV (Macedonia), JULI SANCHIS AGUADO (Spain).
- K)** KEZİBAN ÖZKOL (Turkey).
- M)** MAKHMUD ESHONGULOV (Uzbekistan), MARİNA GORELOVA (Belarus), MARK LYNCH (Australia), MEHMET SAİM BİLGE (Turkey), MELEK DURMUŞ (Turkey), MERAL SİMER (Turkey), MICHAŁ GRACZYK (Poland), MILAN ALASEVIC (Slovenia), MILENKO KOŠANOVIC (Serbia), MUHAMMER KOTBAŞ (Turkey), MUHİTTİN KOROĞLU (Turkey), MUŞA KAYRA (Cyprus), MUSTAFA YILDIZ (Turkey).
- N)** NECATİ GÜNGÖR (Turkey), NIVALDO PEREIRA DE SOUZA (Brasil), NURİ BİLGİN (Turkey).
- O)** OLEKSY KUŠTOVSKY (Ukraine), O. YAVUZ İNAL (Turkey).
- R)** RAMAZAN ÖZÇELİK (Turkey), RAINER EHRT (Deutschland), RAŞİT YAKALI (Turkey), RAUL DE LA NUEZ (USA), RAUL FERNANDO ZULETA (Colombia), RAQUEL ORZUJ (Uruguay).
- S-Ş)** SAADET DEMİR YALÇIN (Turkey), SABAHUDİN HADZIALIC (Bosnia/Herzegovina), SADİR ÖZTÜRK (Turkey), SALİH ATEŞ (Turkey), SECKİN TEMÜR (Turkey), SEZER ODABAŞIOĞLU (Turkey), STANISLAW KOSCIESZA (Poland), SZCZEPAN SADURSKI (Poland), ŞEVKET YALAZ (Turkey).
- T)** TONGUÇ YAŞAR (Turkey), TOSO BORKOVIC (Serbia), TVG MENNON (India).
- V)** VAHİD KERMANI (Iran), VALERY ALEXANDROV (Bulgaria), VEDAT KEMER (Turkey), VICTOR CRUDU (Moldova), VLADIMIRAS BERESNIOVAS (Lithuania).
- W)** WESAM KHAUL (Egypt).
- Y)** YALDA HASHEMINED (Iran), YURDAGÜN GÖKER (Turkey).
- Z)** ZORAN GROZDANOVSKI (Macedonia).

merhaba..

.. yaz tatilinin ardından açılan okullar, iş-güç dü derken araya giren 9 günlük Kurban Bayramı tatili ve sonrasında trafik kazasına kurban gitmeden, sağ-salim eve dönebilenler için yeniden iş başı. Ölen ölür, kalan sağlar bizimdir. Gelecekte dönüyor gün.. dün, olmuş gibi... Tam bir travma! "Yola devam!"

Bu kez 76 sayfa olarak ve yine dolu dolu bir içerik ile karşınızdayız. Takdiri ilahi!

Etkinlik sezonu da açıldı bu arada. İstanbul'da Karikatür ve Mizah Merkezi (nam-ı diğer müze,) İzmir'de Neşe ve Karikatür Müzesi, Eskişehir'de ise Eğitim Karikatürleri Müzesi sergi ve atölye çalışmalarıyla hızlı giriş yaptılar. Yurt dışında da benzer etkinlikler var. Ayrıntıları haber sayfalarımızda bulabilirsiniz. Ayrıca yine 2013-14 karikatür yarışma takvimiyle ilgili duyurular geniş bir şekilde sayfalarımızda yer alıyor.

1930-40 dönemi Türk karikatürünün öncüleri arasında yer alan ancak bir şekilde gölgede kalan Orhan Ural'ın aramızdan ayrılışının 35.yılında anısına bir dosya hazırladık. Akademik bir araştırma yazısı olmasa da, ilgiyle okuyacağınızı umut ediyoruz... Bir başka dosya yazımızda da gençlerin Türk mizahına bakışını ele aldık. Çeşitli yaş gruplarından gençler konuyla ilgili düşüncelerini açıkladılar. Karikatürü takip eden çeşitli yaş gruplarından bu gençlerin sorularımıza verdikleri yanıtlardaki düşünceleri, biz karikatürcülere ışık tutacak nitelikte... Bu ay ki röportajımız: Latin Amerikalı çlgın kadın çizer Adriana Mosquera. "Nani" imzasıyla bilinen sanatçının söyleşisini keyifle okuyacaksınız. Gelecek sayımızda buluşabilmek deliğiyle.

Saygılarımızla...

aziz yavuzdoğan

Fenamizah'ı şimdi aşağıdaki platformlardan da okuyabilirsiniz:

<http://dmags.net/yayinlar/index/yayin/Fenamizah/sayi/Ekim%202013>

http://issuu.com/fenamizah_e-magazine

Türk mizah tarihinin önemli dergilerinin ilk sayılarının tıpkı basım pdf dosyaları web sitemizde...

www.fenamizah.com

iletişim/contact:
fenamizah@gmail.com
www.fenamizah.com

AKTÜALİTE

düşünün! neye güldüğünüz hakkında bir fikriniz olsun...

Yerel seçimler yaklaşıyor.. yine milyonlar miting alanlarında olacak...

AZİZ YAVUZDOĞAN - Turkey

Memleketimizden şaka gibi haberler...

• Adana Seyhan'a bağlı Yeşilyurt Mahallesi'nde bulunan Cemil Kara Apartmanı'nda 8. katta oturan apartman sakini, Kurban Bayramı'nı ilginç bir yöntemle kutladı. Çocuklarını ziyarete geldiği öğrenilen şahıs, satın aldığı kurbanlığı evin balkonunda kesti. Kurbanlığını balkon tavanına asarak derisini yüzen şahıs, görenleri hayrete düşürdü.

• Muğla'nın Bodrum ilçesinde, boşanma davaları süren ayrı yaşadığı eşi Sergül İşli'nin (37) evine gelen Turan İşli (47), çocuklarının bayramda elini öpmeye gelmemelerine kızarak bağırma başladı. Ardından, elindeki pompalı tüfeği ateşleyen İşli, kızı E.İ'yi (16) vurarak yaraladı. Oğlu N.İ'yi de sürükleyerek 100 metre ilerideki tarlaya götürerek, oğlunu göğsünden vurup öldürdü. İşli bu sırada kendisine engel olmak isteyen eşinin evinin alt katındaki çamaşırvanede çalışan Naci Özgün'ü de yaraladı. Turan İşli, olayın ardından kaçtı. Sergül İşli'nin Turan İşli'den defalarca şikâyetçi olduğu ortaya çıktı.

Türkiye'de demokrasi mücadelesi...

ŞİİR DİLİYLE...

İhsan Topçu

BAĞIŞLA

bir güldü sakladığımız
bastırıp içimize
bağışla ki yüzüm olsun
bir gün döneceğim türkümüzle...

KEMERALTI

• Vedat Kemer

© Akşam Gazetesi, 2013

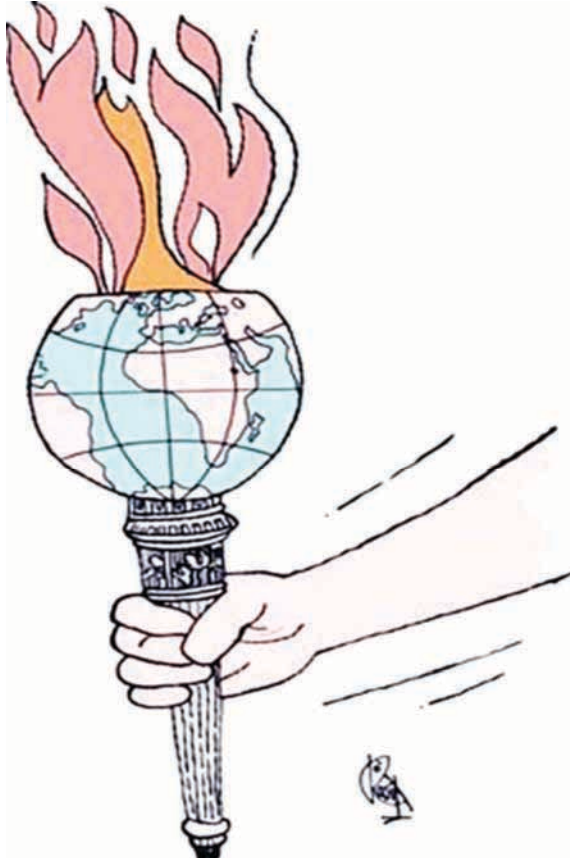
Ağzını açan mahkemelik...

• Başbakan Erdoğan, 'Artık buyurgan, ceberut, kibirli bir devlet yok' dedi ama devletin eleştiriyeye tahammülü yok. Son 4 yılda kamu görevlilerine hakaret suçlamasıyla aralarında 269 çocuğun da bulunduğu 5 bin 447 kişiye dava açıldı. 3 bin 247 kişi mahkûm oldu. 798 kişi hapis, 1435 kişi para cezası aldı...

SPOR ÇİZGİSİ

Raşit Yakalı

Para ile demokratik saadet...

• Almanya'da Merkel'in partisi yüzde 43 oy aldı. Parlamentoda çoğunluk sağlayamadı. Haftalardır muhalefeti ikna etmeye, birlikte hükümet kurmaya çalışıyor.

Türkiye'de Erdoğan'ın partisi yüzde 34 oy aldı. Parlamentonun yüzde 66'sını ele geçirdi. Muhalefeti sayıca sildi. Anayasayı ve hukuk sistemini değiştirdi. Şimdi ise 2023'teki hükümetlerini bile tek başına kurmanın... Muhalefeti tümden yok etmenin "anayasal" ve "parasal" zeminini hazırlıyor...

~ Bekir Coşkun,
(Cumhuriyet-15.10.2013).

haşlamalar taşlamalar

Osman Yavuz İnal

*Atmalı taşı,
gerekirse de yarmalı başı.*

KÜFÜR

Oğlum,
Şu gurbetliğe bir küfür etsene
Memleket havasında olsun...

UÇURTMA

Baktım yine gökyüzünde
Süzüm süzüm süzülmehtesin...
Kuyruğun ne haşmetli!
Özgürlük türküleri söylemekte...

Benim güzel uçurtmam
Unuttun yine
İpin kimin ellerinde?

SARKAÇ

Bir sağa, bir sola
İşliyorsun makine düzeninde
Aklınca hiç geri kalmıyorsun...

Ama ben ileri gitmek istiyorum...
Hesap şaşı mı ne?
Düşün dur!

SEÇİM

Bugün seçim günü
Kararsızlık sardı içimi
Nedense
Yine kaldım sap gibi
İki arada bir derede.

Anlaşıldı
Sonuç belli
Nasıl olsa
Üçün biri
Düşecek payımıza...

SINIR

Bir önüme geçiyorsun
Geride kalıyorum
Bir bakıyorum arkamdassın
Kendimi ön safta buluyorum...

Sen nerede olsun
Nereye koşsan da
Sağım, solum
Boş...

Anlaşıldı,
İki kişilik yarış bu
Kazanmak ta
Kaybetmek de
Hoş değil...

AKTÜALİTE

düşünün! neye güldüğünüz hakkında bir fikriniz olsun...

Otoparklı, havuzlu, AVM'li ve mezarlıklı...

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, büyükşehirlerde yaşanan mezarlık sıkıntısını bahane ederek, İmar Kanunu'nda yapacağı düzenleme ile özel mezarlıklar kurulmasını sağlayacak. Böylece özel sektör, bu mezarlıkları işletebilecek. Artık konut ilanlarında mezarlığın da standart olarak sunulduğunu görürsek şaşırmayalım.

İleri demokrasi mi.. hop! o kadar da değil!

Trafik kazalarına "bayram kurban"ı...

- Bir bayram daha geride kaldı. Ve yine her bayram olduğu gibi yollar kana bulandı, onlarca kişi trafik kazalarında yaşamını yitirdi. Bir yanda "kurban" keserek bayramı kutlarken, diğer yanda insanlar "trafiğe kurban" oldular...

Dön baba, dönelim...

Şimdiki nesil pek şanslı...

UYDUDAN NAKLEN

• hakan çelik

En birinci torpil...

- İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde görevlendirme için 1 kişilik kadro açıldı. Sınava sadece İnönü Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Çelik'in kızı Elif Çelik katıldı ve sınavı kazandı. Tek kişilik sınav tepkilere neden oldu.

TV nağme

Gülşay Garip Koçer

Makine Kafa...

Okan Bayülgen - İyi akşamlaaaar, ön taraf ses geliyor muuu? Gelmiyor mu? Çıkarın dışarı bu ön tarafta oturanları, heheheee... Bu akşamki konumuz, konu yok, aklına ne esiyorsa onu konuş kardeşim, hoş geldin, kimsin sen?

Erkek konuk - Abi ben Emre?

Okan Bayülgen - Hangi Emre?... Aynı mahallede mi büyüdük kardeşim. Sen fırıncının sümüklü çırağı mıydın yoksa, heheheee... Haaaa, şarkı mı söylüyordun sen?

Erkek konuk - (!!!) Çok komiksin abi, hihiii.

Okan Bayülgen - Sensin komik, sensiiiiinnn. Gel bi şarkı söyle madem geldin. Yok yok otur, şurda bi hanım var, bakalım o neden gelmiş? Hoş geldiniz güzel bayan.

Bayan konuk - Hoşbulduk hayatım, nasılsın?

Okan Bayülgen - Sen bana nasıl hayatım dersin ha? Biz daha bu akşam tanıştık yaaaaa... Kim çağırdı bu kadını, kiiiiimmm? Sen, ne bakıyorsun, çalsana müziğini, istediğini söylerim ben, bağırırım, çağırırım, neeee? Reklam mı? Paralar geliyor haaaa, gelsin bakalım, reklama gidiyormuşuz sayın seyirciler, yok yok siz gitmeyin, biz reklama gidiyoruz. Makine kafa devam ediyooooortrr...

Seyirci - Abi, geldiğimizden beri yırtıp duruyor bu adam. Birbiryle ilintili tek bir cümle kuramadı, yazık. Harbi makine kafa olmuş ama kık bi makine... ☺

Heycanlı...

Özge Ulusoy - Heycanlı'ya hoş geldiniz sevgili seyirciler. Magazin dünyasında neler oluyor, önce başlıklara bakalım.

Murat Boz geri zekalı bir hindi oldu! Ortalgı birbirine kattı! Hadisenin yeni aşkı büyük hadise yarattı!!! Okan Bayülgen, Ebru Şallı'yı uzaylıya benzetti!!!

Hülya Avcı'ı sinekler bastı!!!

Alişan'ı danalar tepiti!!!

Bülent Ersoy, Demet Akalın'ın gebeliğini canlı yayında test etti!!!

Bayramda Sezen Aksu 300 bin, Ajda Pekkan 250 bin, Sibel Can 250 bin, Bülent Ersoy 200 bin, Ebru Gündeş 150 bin TL alacak!!!! Hayırlı mesailer efemim...

Kurban Bayramınız kutlu olsun sevgili seyirci...

ÜSTAT ve EVLAT

● aziz yavuzdoğan

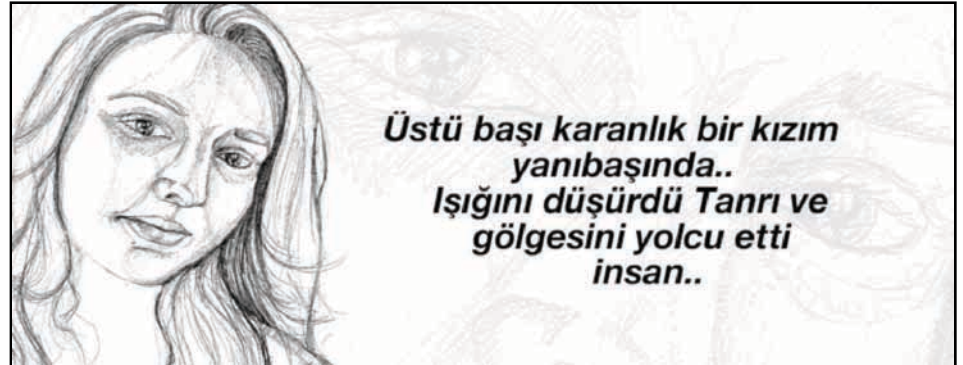
FENAMEN

● aziz yavuzdoğan

GELİNCİK DÜŞLEMESİ

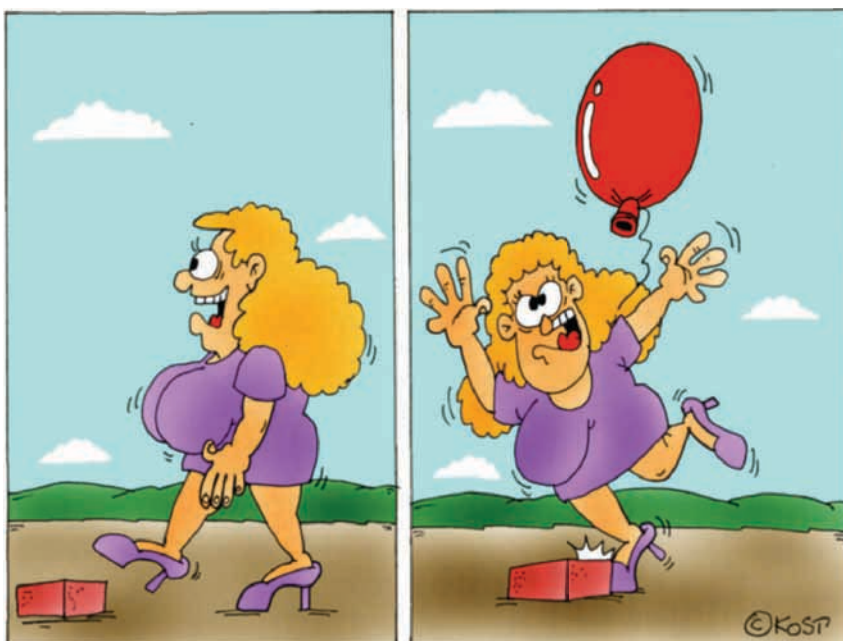
● gülşah eteker

DUYGUSAL BALIK

● aziz yavuzdoğan

aphorisms

Sabahudin Hadzialic

TURKISH

- Hırvatistan'da öğrencilerin ücretsiz eğitim hakkı talebi demokrasi gereği geri çevrildi.
- Tanrı gizemini korudukça, ateistlerin imana geleceği yok.
- Birbirlerini anlayanlar için bu bir armağandır, anlamayanlar içinse hediye saçmalık demektir.
- Bazı arkadaşlar Sahra'daki su gibidir, yani sadece bir serap.
- Hiçbir din şiddeti yüceltmez. Gerçekte gördüğümüz din adına yapılan bir sürü şiddet.

BOSNIAN

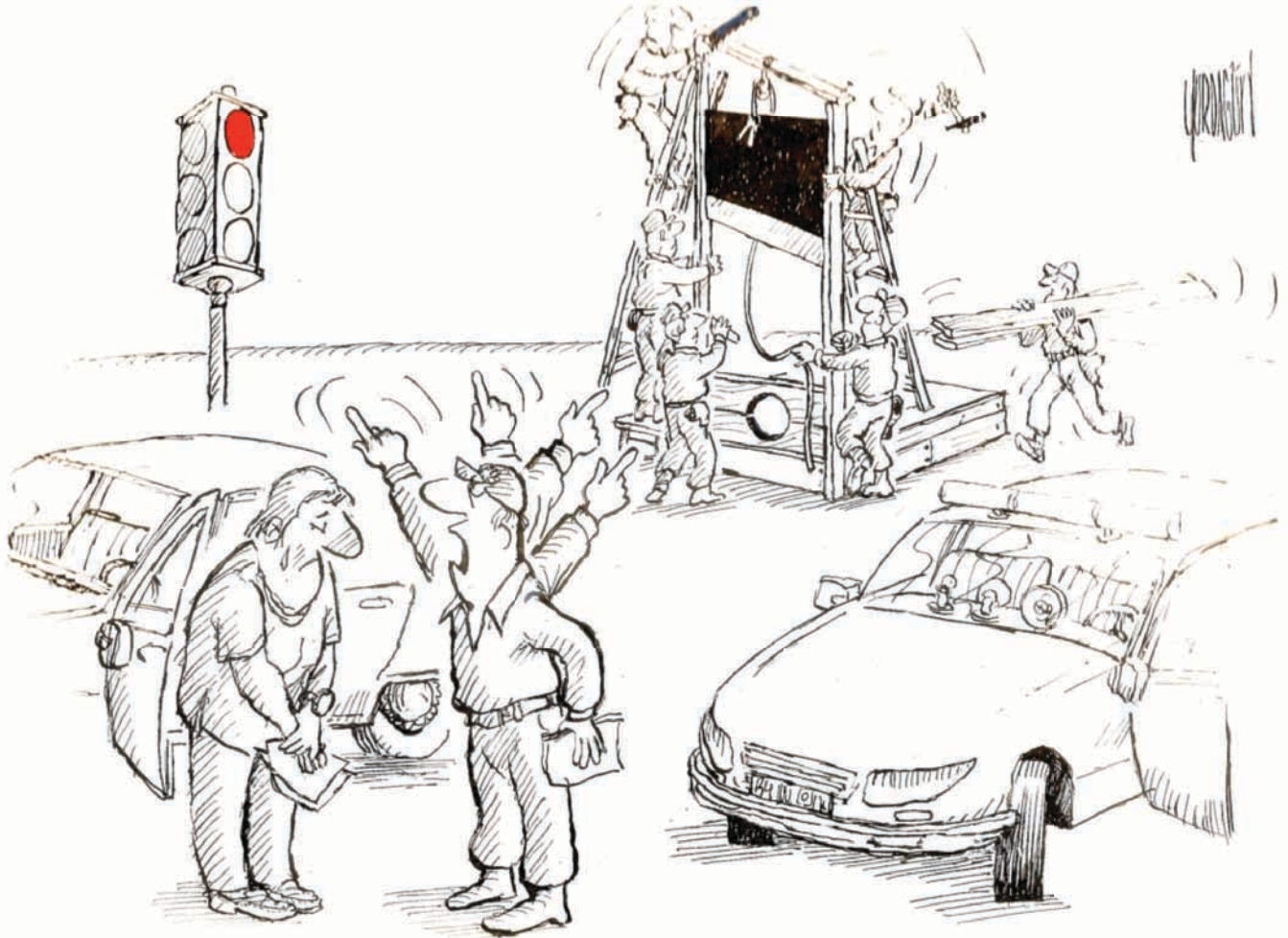
- U Hrvatskoj studenti traze besplatno skolovanje. Demokratija ga je ukinula.
- Bivsi ateisti su postali vjernici. Cudni su putevi Gospodnji!
- Ne shvatiti drugoga je dar gluposti. Shvatiti drugoga je kazna dobrote.
- Prijatelj je kao voda u Sahari. Nerijetko je samo fatamorgana.
- Nijedna religija ne velica nasilje, ali je zaista mnogo nasilja ucinjeno u ime... religije!

ENGLISH

- In Croatia, students demand education free of charge. Democracy abolished that.
- Former atheists become believers. The God moves in misterious way!
- Not to understand the other is the gift of nonsense. Understand each other is the sentence of goodness.
- A friend is like a water in the Sahara. Often only a mirage.
- No religion glorifies violence, but it's really a lot of violence done in the name of... religion!

**yurdağın
göker**

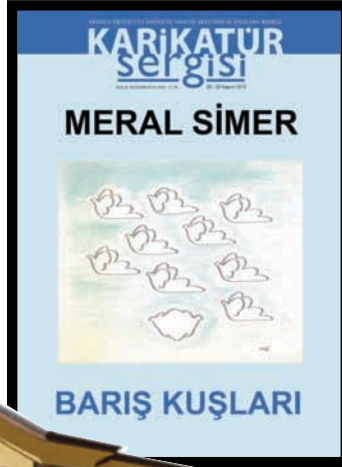

Meral Simer

Eskişehir'de sergi...

• Türk karikatürünün ilk kadın çizerlerinden Meral Simer'in karikatürleri, Eskişehir Eğitim Karikatürleri Müzesi'nde 6-30 Kasım tarihlerinde izleyicilerle buluşacak. Simer, "Barış Kuşları" adını verdiği sergisinin 6 Kasım'daki sergi açılışında Eskişehir'de hazır bulunacak. Sergide sanatçının 50 çalışması yer alıyor.

Cartoon exhibition in Eskişehir, Turkey...

• Cartoon exhibition in Eskişehir/Turkey, from Meral Simer. She is one of the first female cartoonists of Turkish cartoon. The exhibition will be held in Eskişehir Cartoon Art Museum and her work will be exhibited 50 pieces. Exhibition date: 6-30 November 2013.

İstanbul Karikatür ve Mizah Merkezi'nde sezon başladı..

• Yaz tatilinin ardından Karikatür ve Mizah Merkezi, Hırvat çizerlerin 5 Ekim'deki karikatür sergisi açılışıyla sezona merhaba dedi. Çoğunluğunu davetli dernek üyesi çizerler ile misafir Hırvat karikatürcülerin oluşturduğu yaklaşık 50 kişinin katılımıyla açılan sergi 6 Kasım'a kadar izlenebilecek... Sergiyi takiben Karikatür ve Mizah Merkezi, 9 Ekim'de İstanbul Yeşilköy 2001 Koleji öğrencilerini ağırladı. Öğrenciler, Türk karikatürünün gelişim sürecini, çeşitli materyalleri ve Türk karikatür sanatının öncü ustalarının eserlerini izleme imkanı buldular. Bu arada uluslararası platformda ülkemizi temsil eden usta çizerimiz Ahmet Öztürklevent ile deneyimli karikatür sanatçımız ve resim öğretmeni Sonay Yılmaz öğrencilerle basit atölye çalışması yaptılar ve söyleşide bulundular...

Foundation President Aydın Doğan.

'Aydın Doğan Uluslararası Karikatür Yarışması' 30 yaşında...

• 1983'ten bu yana 137 ülkeden 7.800 karikatüristin 80 bine yakın eserle katılım sağladığı Aydın Doğan Uluslararası karikatür yarışması 30. yılını, 24 Ekim'de gerçekleştirdiği 'Gala Gecesi' ile kutladı. 30. Aydın Doğan Uluslararası Karikatür Yarışması Ödül Töreni'nin ve 30.Yıl Özel Sergisi'nin gerçekleştirildiği gecede, karikatür dünyasının önemli isimleri de ağırlandı.

The 30th anniversary of the Aydın Doğan International Cartoon Competition...

• Since 1983, nearly 80 thousand people from 137 countries cartoonist associated with the participation of 7800, Aydın Doğan International Cartoon Competition, 30 year, held on 24 October 'Gala' and celebrated. 30th Aydın Doğan International Cartoon Competition Award Ceremony and 30th Anniversary Special Exhibition was carried out overnight, hosted the important names in the world of cartoons.

**YARATICI ÇOCUKLAR
DERNEĞİ**
CREATIVE CHILDREN'S
ASSOCIATION

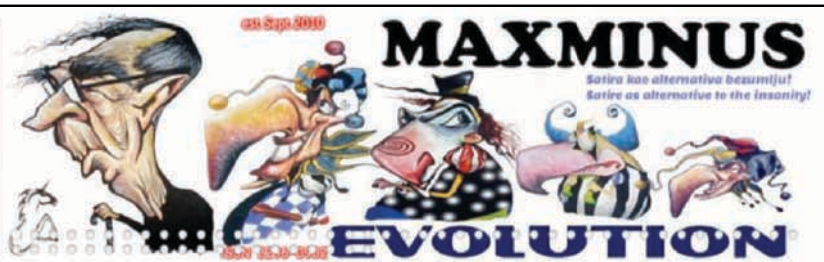
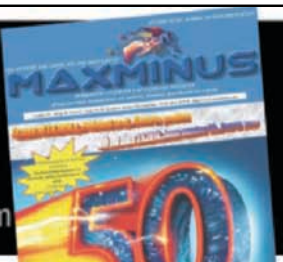

"BARIŞ" KONULU 7.KARİKATÜR YARIŞMASI

Aydın Doğan Vakfı işbirliğinde bu yıl yedinci kez düzenlenen karikatür yarışmasında dereceye giren öğrencilerimizin karikatürleri sergilenecek ve katalog olarak yayınlanacaktır. Yarışma ile ilgili bilgilere www.yaratıcıcocuklarderneği.org sitesinden ulaşabilirsiniz. Son katılım tarihi: 10 Mart 2014

MaxMinus, worldwide
magazine for satire,
humor, cartoon and
comics...

www.maxminus.com

Köroğlu'ndan 'Adaletçe' sergisi...

• Karikatürcü Muhittin Köroğlu'nun 'Adalet' konulu karikatürleri, Eğitim Karikatürleri Müzesi'nde Eskişehirli sanatseverlerle buluştu. Sergi 2 Ekim-2 Kasım 2013 tarihleri arasında açık kaldı.

Cartoon exhibition from Muhittin Koroglu...

Muhittin Köroğlu

• 'Justice' themed cartoons exhibited Cartoon Art Museum by the Turkish Cartoonists Muhittin Köroğlu. The exhibition was open from October 2 to November 2, 2013 inclusive.

Mustafa Yıldız and his students...

İzmir Neşe ve Karikatür Müzesi'nde karikatür atölye çalışmaları başladı...

• Konak Belediyesi Neşe ve Karikatür Müzesi'nin her yıl düzenlediği karikatür atölyesi yeni dönem çalışmalarına başladı. Karikatürcüler Eray Özbek ve Mustafa Yıldız yönetiminde yapılan çalışmalar 2014 Haziran ayı sonuna kadar devam edecek. Cumartesi günleri saat 11.00- 12.30 arası ücretsiz atölye 20 kişilik grup halinde gerçekleşecek ve her yaştan kişi katılabilecek. Çalışmalarda seçilen karikatürlerden sergi açılacak, bir albümde toplanacak...

The started free cartoon workshop held in Izmir...

• Cartoon workshop began a new period of activity, by the İzmir/Konak Municipality Joy and Cartoon Museum. This course will continue until June 2014 period and will be free in groups of 20 persons. Mustafa Yıldız and Eray Özbek they will manage the works...

Handren Khoshnaw

Kürt karikatürcü Handren Khoshnaw'dan Erbil'de karikatür sergisi...

• Kürt karikatürist Handren Khoshnaw, 30 karikatürünü Erbil'deki Shanader Sanat Galerisi'nde sergiledi. Sanatçının 3. kişisel sergisi, Erbil Güzel Sanatlar Derneği'nin işbirliğiyle gerçekleşti.

Cartoon exhibition held in Erbil, Iraq from Kurd artist Handren Khoshnaw...

• In the days 3-5 this month, the artist and caricaturists Handren Khoshnaw opened his third solo exhibition in Arbil, the capital of Kurdistan, in the Shanader gallery, he opened this exhibition in collaboration with the Association of Fine Arts in Arbil, he viewed 30 caricature plate of the Kurdish political, artistic and literary famous figures in all parts of Kurdistan.

Çek Karikatürcüler Derneği'nin GAG dergisinin yeni sayısı çıktı... The new issue of the GAG magazine...

Pět stran (a příloha) ze Slovenska! 10. 10. 2013
převodní foto / Z Multikulturního Polska * Zpráva z cesty / L. Lichého a J. Nováka do Polska
na „plavě“ * Recenze s ukázkami / Miloslav Maršal
nak: „Humor není žádná hračka“ * Vilhoň / Fred a Po
* Kdo kdy dělal? / Vondra, Káma, Humoresk (I); Silva
Salony * Knihy / II. světová válka: Bryant + Jellimov * Ze
Slovenska / Znovu: Nové Město nad Váhom + Kramel
ca; Našinci v Cartoon Gallery; Zemiň / Koloman Lešák
Fotograf / Jurka + Koutka z veršů: Saint Pityr
O humoru / Z českého tisku * Dokument / Mark Bryant v
Pisku * Kalendarium * Časopisy / Eulenspiegel 6. 10.
Ze světa / Polsko, Chorvatsko, Slovensko, Japonsko
* Komiks-News / #259 * Vysledky / Argentina * Propozice / Mačarsko, Iran, Čína * aj

Týdeník České Unie Karikaturistů * XI. ročník
(Zprávy ČUK č. 549/550) <http://www.ceska-karikatura.cz>
e-Číslo 2013 - 41/42

Obrázky: Lucifera, Lemaš, Jemel, Pohorová, Sula, Murtinek, Lešák, Turbulek, Lorent,
Beck, Zak, Nel, Karel, Tomášovič, Kanton, Felix, Soudouh, Gromozh, Lavi, Kořín, Al

převodní snímek / Z polského města Żyrardów

Multikulturní Poláci v Żyrardów - aneb vyhrál Slawek Luczyński, ale uznání došel i e-GAG
České unie karikaturistů (českou účast na výstavě jsme obrazem zachytili v minulém čísle).
Nejen pěkný katalog (70 stran) přišel teď do redakce našeho e-časopisu, ale zároveň i dva
diplomy podepsané starostou města, z nichž jeden brzy ozdobi redakční stěnu (trochu ne-
zastoučené, české účast jsme valně nepomohli). Z katalogu s obrázky na téma „Jyčik ná-
rodů“ anebo „zmatení jazyků pod babylonskou věží“ jsme vybrali základní informaci - „ni-
mek, polížený vzápětí po zasedání poroty: celou jury IV. ročníku „Manufaktury Satyr“...
Zleva: hlavní motor projektu Zbigniew Kolaczek, Jacek Frankowski a Jarosław Szafaryn
(vedoucí kulturního odboru města). Čestný předseda SPAKu Jacek drží v ruce výsledek ce-
lého jednání. Hlavní cenu získal Slawek Luczyński (Pabianice). Jeho obrázek na téma „Mul-
tikulturnost“ si můžete prohlédnout ve větší verzi uvnitř tohoto čísla spolu s dalšími několika
snímky z města „fabryk, ideálů, ogród (a nyní také wielokulturowości“ (gag)

<http://www.ceska-karikatura.cz/en>

Exhibition of Croatian Society Cartoonists in Istanbul

The exhibition was opened by Amir Muharemi, Croatian Consul General in Istanbul, the head of the Department of Culture of Istanbul, president Davor Trgovcevic, HDK and president Metin Peker of the Association of Turkish cartoonists.

Karikatürçüler Derneği ve Hırvatistan Karikatürçüler Derneği'nin işbirliği ile düzenlenen "Hırvatistan Karikatür Sergisi" geçtiğimiz ay İstanbul Büyükşehir Belediyesi Mizah ve Karikatür Merkezi'nde açıldı. Sergiye Hırvatistan Karikatürçüler Derneği Başkanı Davor Trgovcevic, Milan Lekic, Zdenko Puhin, Nikola Plecko, Nikola Listes ve Karikatürçüler Derneği üyeleri katıldılar. Sergi 6 Kasım 2013 tarihine kadar ziyaretçilere açık kalacak. (kaynak: Hırvat Karikatürçüler Derneği)

On Saturday, 05 October 2013th Metropolitan Municipality Humor and Caricature Centre opened an exhibition which Croatian cartoonists are in Turkey. continuation of the series presenting Croatian cartoons in the world, started two years ago in Norway and continued last year with France and exhibition in Saint Just le Martel. At the exhibition are among the 50-odd guests (mostly Turkish cartoonist) and Amir were Muharemi Consul-General in Istanbul and Istanbul head of the Department for Culture, who along with President of Turkish cartoonists Metin Peker and President HDK Davor Trgovcevic Open Exhibition.

With its friendly staff of the Turkish society cartoonist (that in Istanbul alone has about 400 members) has been agreed in principle and a return exhibition and presentation of Turkish cartoons in Croatia. The exhibition (at their own expense, as well as last year in France) with the president and were HDK Secretary Zdenko Puhin and vice Milan Lekic, who is this time overwhelmed the audience blitz portrait caricatures that most of those present received a gift. Although the two days pulled to Istanbul, due to changes in the term, at the inauguration ceremony is attended by Nik Titanic. Ministry of Culture funded the accompanying catalog, and is behind this exhibition left a lasting mark in the annals of the Croatian Society cartoonists.

The exhibition is open to visitors until 6 November 2013.

Sergide yer alan karikatürlerden...
Some of the cartoons in the exhibition...

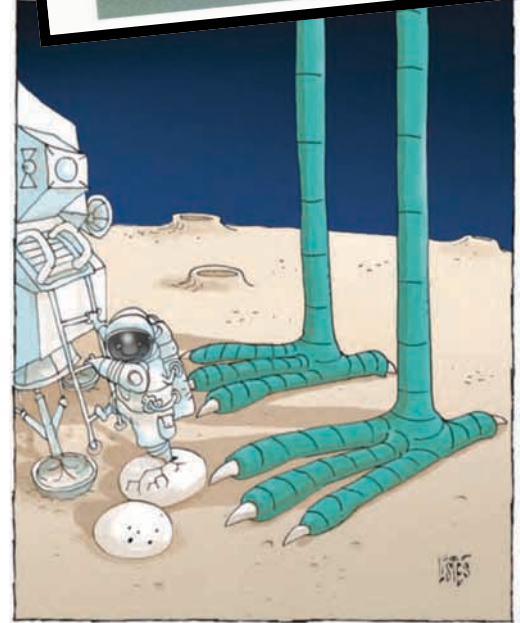
IVAN HARAMIJA

RESAD SULTANOVIC

PETER PISTMETROVIC

NIKOLA LISTES

ZDENKO PUHIN

MARKO IVIC

Happy Birthday, Xaquín Marin!

by Francisco Punal Suarez

Xaquín Marin (photograph: Francisco Punal Suarez.)

With several decades of fruitful work, we must highlight the extraordinary value of the work of Galician Cartoonist Xaquín Marin, in his drawings, posters, and cartoons, and books published, especially by his humanity, his political commitment in defense of justice social, of Galician culture, language, and their attitude consistent and permanent. I admire and love the cartoons from Xaquín by his sense of humor, and his constant criticism of all falseness of corrupt politicians and hypocritical values of society.

His caustic and witty look is always expressed in his exquisite drawings, which shows its creative and shows us important social issues. In that sense, Xaquín Marin continues the path traced by Castelao, Carlos Maside, and others.

Xaquín Marin was director of the Museum of Humor Fene village, with support from the City Council and Mayor Xosé Maria Rivera Arnos, years ago. He did a commendable job of popularizing and promoting humor, gave to know the work of cartoonists, organized for years Galician Humor Xornadas where Curuxas Awards were granted, and conducted numerous activities in schools and colleges. Today, unfortunately, after the retirement of Xaquín, this museum is rundown by the current local administration, and for years and are not performed Xornadas of Humor.

Xaquín Marin, it time to proclaim to the four winds, is a cultural treasure, not only Galician, but universal. He is an artist applauded and loved not only in Galicia, but in all the places where his work has come, for his immense talent, and reflect themes of the human condition in his works.

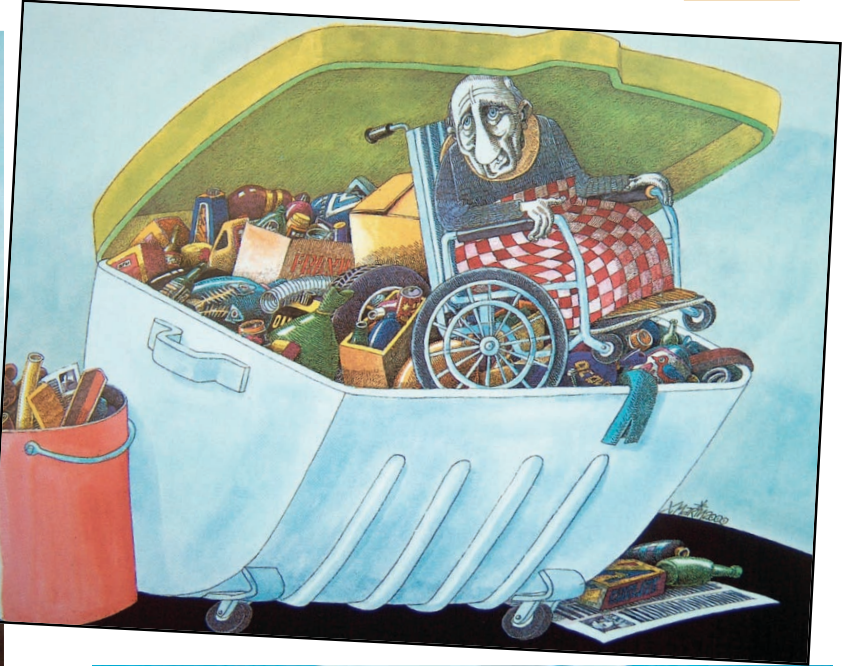
Happy 70th anniversary!

70. doğum yılını kutlayan Galiçyalı bir karikatürcü...

Galiçyalı tanınmış karikatürcü Xaquín Marin, 70. doğum yılını kutluyor. 1943 yılında Coruña şehrinde dünyaya gelen sanatçı ilk kişisel sergisini 1967'de açtı. Onun bir çok çalışması İspanya, Küba, Türkiye, Bulgaristan gibi ülkelerdeki çeşitli müzelere kabul edilmiştir. 25'ten fazla kişisel kitap yayımlayan sanatçı, FECO İspanya'nın kurucu üyesidir. Marin, yaşamı boyunca toplumun iki yüzü değerlerini, politikacıların yalanlarını, yanlışlarını hicveden karikatürler çizdi. O, bu yanı sıra hem Galiçyalılar için hem de insanlığın ortak değerleri açısından karikatür tarihinde önemli iz bırakan bir sanatçıdır. İspanya'daki Fene Mizah Köyü'nün bir dönem müdürlüğünü de yapan Marin, mizahın yaygınlaşması ve teşviki açısından çevresinde övgüye değer çalışmalar yapmıştır. Fakat ne yazık ki bugün bu sözkonusu mizah köyü, mevcut yerel yönetimin ilgisizliği yüzünden kaderine terk edilmiş durumdadır. Xaquín Marin bugün karikatür festivallerinde, mizah kongrelerinde ve çeşitli atölye çalışmalarını içerisinde yer alarak karikatüre bağlılığını sürdürüyor.

7th International Biennial for Caricature Masters of caricature

7. Uluslararası karikatür ustaları bienali, Bulgaristan'ın Plovdiv şehrinde gerçekleşti. Plovdiv Etnografik Müzesi'nce düzenlenen bienalde, 13 rakamının uğrusuzluğu temalı karikatürlerin ödül töreni ve sergi açılışı da yapıldı. 35 ülkeden 94 sanatçının 195 çalışması sergilendi.

The time counts down the days, months, years... Here, though imperceptibly, reached the 2013th. Year which marked our seventh biennial "Masters of caricature." An event that became a tradition for a museum to a university, a city... Event that is looked forward to by the citizens of the city, our guests and many fascinated by the art world.

Topic which worked cartoonists this year was "fatal 13." As suspected, it provoked artists to a variety of interpretations contained conscious and subconscious associations to predestination... According to most of the 13 - floor unlucky, but others say it is a lucky number. Superstition or tradition, true or not? Works make us like to think ahead and enjoy the pattern and imagination of cartoonists.

The representatives of the seventh edition of the Biennial evidence and the fact that it took 94 artists with 195 cartoons. They come from 35 nationalities from five continents. Once you select the resulting cartoons jury nominated 18 works. Five artists were honored with the title "master of caricature" and the others are awarded a diploma.

At 02.09.2013 in the Regional Ethnographic Museum in Plovdiv took place meeting of jury to choose Masters of Caricature, who send their cartoons to The Seventh International Biennial "Masters of Caricatures" – Plovdiv 2013.

Screening and selection of caricature works was conducted by a jury composed of:
Tsocho Peev – Plovdiv Cartoonist Association, cartoonist
Assoc. Prof., Dr. Eng. Dimitar Dimitrov – Rector of HSAC - Plovdiv, cartoonist
Assoc. Prof., Dr. Angel Yankov – Director, REM – Plovdiv
Sonya Semerdzhieva - Head Curator, REM – Plovdiv
Yanko Kavrakov – artist, REM – Plovdiv

After secret vote, jury decides:

1. Announces "Masters of caricature" for the Seventh edition of biennale 2013 the following authors:

Oleg Gutsol BELARUS
 Jovcho Savov BULGARIA
 Dimitar Atanasov BULGARIA
 Doru Axinte ROMANIA
 Sava Babić SERBIA

2. Artists, nominated for conferred a diploma:

Marina Gorelova BELARUS
 Luc Descheemaeker BELGIUM
 Veselin Zidarov BULGARIA
 Ivelin Stoyanov BULGARIA
 Miroslav Bozhkov BULGARIA
 Miro Georgievski MACEDONIA
 Serik Kulmeshkenov USA
 Nikolay Sviridenko UZBEKISTAN
 Halit Kurtulmuş TURKEY
 Erdogan Başol TURKEY
 Valeriy Mohilniy UKRAINE
 Olena Tsuranova UKRAINE

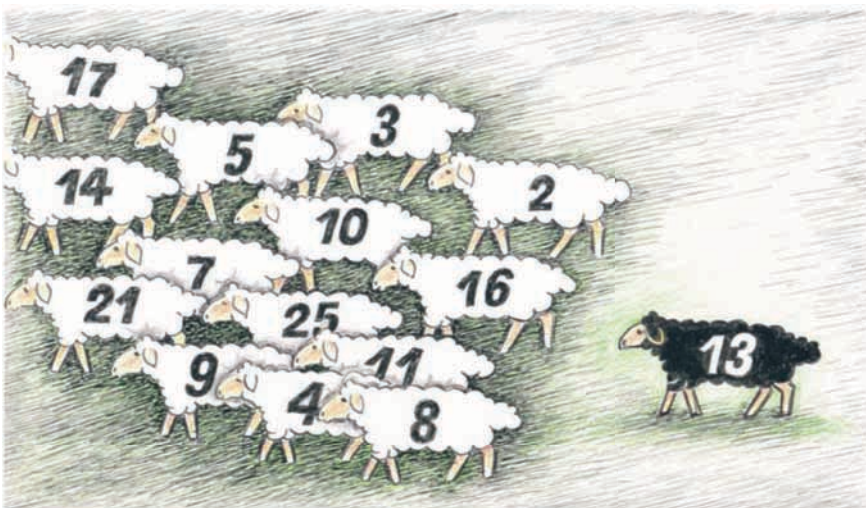
Special prize of the Rector UARD -
Prof., Dr. Eng. Dimitar Dimitrov:
 Konstantin Anastasov BULGARIA.

OLEG GUSTOL - Ukraine

JOVCHO SAVOV - Bulgaria

erdoğın
başol

ERDOĞAN

ERDOĞAN

ERDOĞAN

SAİT FAİK, SEVGİLİSİNİ TEST EDİYOR...

Olayı, **Sabahattin Kudret Aksal** anlatmıştı. Günlerden bir gün **Sait Faik** bir kıza tutulur. Kız da ona karşı ilgisiz değildir; kimi zaman **Burgaz**'da, kimi günler de başka yerlerde buluşurlar. Ancak **Sait Faik**, kızın duygularından emin olmak ister. Bunun için de çaktırmadan kızı bir sınavdan geçirmeye karar verir. Konuyu yakın arkadaşı **Sabahattin Kudret Aksal**'a açar, ondan yardım ister. Çünkü **Sabahattin**, değme hatunun başını çeviremeyeceği kadar yakışıklıdır. Yaptığı kurguya göre kızı adaya çağırarak, **Sabahattin Kudret** de aynı vapura binerek kızla ilişki kurmaya çalışacak; eğer kız **Sabahattin**'e ilgi gösterirse kızı

Sait Faik, Özdemiş Asaf ve Sabahattin Kudret gençlik yıllarında.

birakacaktır. Yok eğer kız **Sabahattin**'e ilgisiz kalırsa, kendisini sevdiğini anlayacaktır. Konuştukları gibi, **Sabahattin Kudret** kızla aynı vapura biner; onun karşısına oturarak... İlgisini

çekmeye çalışır. Hatun da karşısındaki yakışıklıya ilgi gösterir. Vapur **Burgaz**'a yanaşır. Kız iner, arkasından da **Sabahattin Kudret** iner. **Sait Faik**, kıza görünmeden,

Sabahattin'e işaretle sorar durumu. **Sabahattin Kudret**, başıyla evet der, bana ilgi gösterdi anlamına...

O günden sonra Sait Faik kızla arkadaşlığını keser.

ESKİ KUŞAK EDEBİYATÇILAR TOPLUMA ÖNDERLİKTE DAHA MI DUYARLIYDI?...

1919'da **İzmir**'in **Yunan Ordusu**'na işgali karşında miting düzenleyenlerin başını edebiyat adamları çekiyordu. **Sultanahmet Mitingleri**, 23 Mayıs 1919, 30 Mayıs 1919, 10 Ekim 1919, 13 Ocak 1920 tarihlerinde dört kez yapılır. Her birine yaklaşık 150-200 bin kişinin katıldığı mitinglerde; **Mehmet Emin Yurdakul**, **Halide Edip Adivar**, **Hamdullah**

Suphi Tanrıöver, **Rıza Nur**, **Selim Sırrı Tarcan**, **İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu**, **Fahreddin Hayri Bey**, **Kemal Mithad**, **Şükûfe Nihal Başar**, **Madam Jeannine** adlı bir Fransız'dan başka tanınmış birçok edebiyatçı katıldı ve işgallere karşı kati halk direnişini savunan konuşmalar yaptılar.

EDMONDO DE AMICIS...

On dokuzuncu yüzyılda Avrupalı yazarlar arasında, İstanbul'u görmemiş olmak bir eksiklik sayılıyordu. O dönemin yazarları mutlaka bir yolunu bulup İstanbul'a gelir, izlenimlerini bir kitapta toplarlardı. Bu akım sayesinde kadim İstanbul'la ilgili çok zengin bir seyahatname serisi vardır bugün elimizde. Birçok kitap da henüz dilimize çevrilmemiştir. On dokuzuncu yüzyılda İstanbul'a gelip ayrıntılı gözlemlerini bir kitapta toplayan yazarlardan biri de ünlü İtalyan yazar **EDMONDO DE AMICIS**...

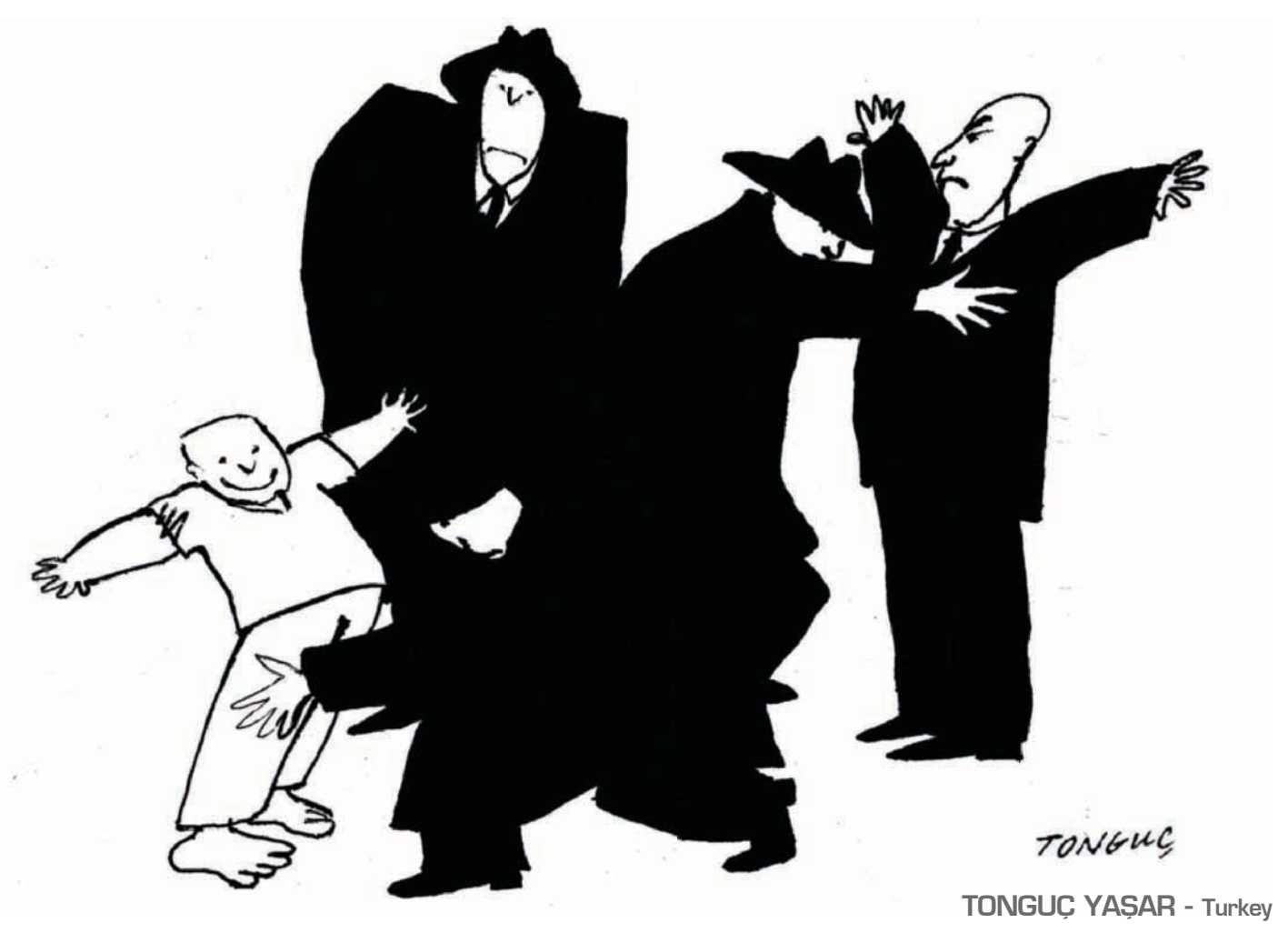
1874 İSTANBUL kitabı, birkaç kez dilimize çevrildi. O yüzyıldaki İstanbul yaşamına ilişkin çok çarpıcı saptamaları var üstadın. **Bu saptamalardan biri şöyle:** Bir gün Galata Köprüsü üstünde durur, ordan geçen değişik milliyetlerdeki insanları sayar. **"Bu köprü üzerinden günde on bin kişi geçiyor"** der Amicis. **"Ama on yılda bir fikir geçmiyor!"** Ne acı bir gerçek...

Edmondo de Amicis

IGOR SMIRNOV- Russia

TONGUÇ YAŞAR - Turkey

rasit
yakalı

Cevap ver Gökçek!..

pınar @pnrozll
Twitter'a girerken ayak kabılarını çıkartıyor musun? #CevapVerGokcek

avekaos @avekaos
Hem ankaraspor hem ankaragücü'nü perişan ettin. Elin biraz uğursuz mu ne? #CevapVerGokcek

Nurullah Değirmenci @Nrllhdgrmnc
#CevapVerGokcek belediyenin önündeki fişkeyi kim kıldı :)

kiroharahiyo @kiroharahiyo
akşama kadar twitterdayım. senle aynı maaşı almam lazım. neden alamıyorum #CevapVerGokcek

Hasan C. Buzlu @RutbeliEylemci
Twitter'da geçirdiğin vakit mesainden kesiliyor mu? #CevapVerGokcek

OkanAsurlu @OkhanAsurlu
#CevapVerGokcek kahvem soğudu sebebi sen olabilir misin.

Selda Bozdoğan @seldabozdogann
bi gece de 4 tane sivilce çıkarmı yeaag :'(bööööööööööööööööööö
#CevapVerGokcek

Sedef D. @GSedeff
Niye tweetleri büyük harfle atıyon çok merak ediyorum #CevapVerGokcek

Gonca @gonciim
Seni paketleyip postalayacaklarmıs. Adını da demokratikleşme koyacaklarmıs. Doğru mu? #CevapVerGokcek

Damla. @Minyonnn
"RedHack'i 1 ay içinde yakalatmazsam şeref sizim!" demenin üstünden kaç ay geçti? #CevapVerGokcek

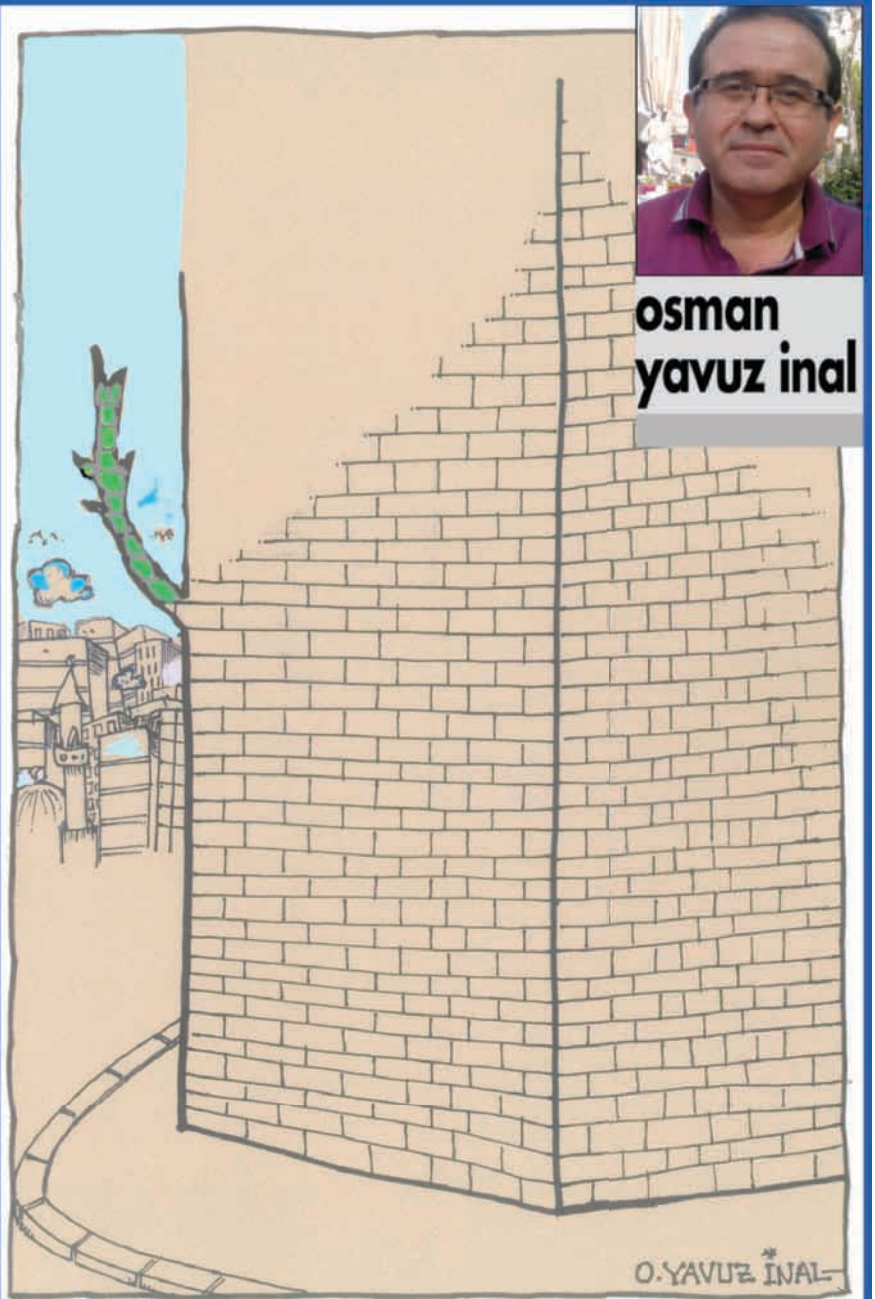
MCMV @baha1905
Ankara'da Penguen var mı? #CevapVerGokcek

Don Atletto @DonAtletto
Fiskıyeyle aranda ne vardı? #CevapVerGokcek

Murat İsmail @Murat_alii
Hiç LePorta içtinmi? #CevapVerGokcek

Ömer Faruk Evsenel @MJemenfous
#CevapVerGokcek kömürler makarnalar nerede kaldı başganım?

kırılan zincir @Cemil_TTR
#CevapVerGokcek neyse boşver en iyisi sus.

osman
yavuz inal

GÖZÜNÜZE DİKKAT EDİN...

Bülent Okutan

"Erişir Menzil-i Maksuduna aheste giden, Tiz-i reftar olanın payine damen dolaşır." Çok hoşuma gider bu söz. Divan edebiyatı biraz ağdalıdır ama besleyici ve didaktiktir. **Türkçesi amiyane olarak şöyledir;** Acele işe şeytan kaşır, şeyiniz çarşafa dolanır. **Konumuz ile ilentisine gelince;** Siyasilerin seçimler yaklaşırken acele işler yaptığını her yerde her biçimde görebilirsiniz. Dört sene yatarlar son sene yol yaparlar, köprü temeli atarlar, emekliye, esnafa, çalışana kıyak çekerler, hatta süpermarket açılışına bile katılıp arzı endam ederler. Aslında bunların tamamı hizmet aşkı gibi görünen, koltuk ihtirasıdır. Ankara'da bizim ilçe belediye başkanı olan zat ki, adaşımıdır. Kaldırımları söküp yeni taşlar diziyor. Büyükşehirin hedefi çok büyük, parlamentoya veya başbakanlığa göz kırıyor. Kilometrelerce yol yapıp başbakanın gözüne girmek için yağmur yağarken bile ağaç sulatıyor. Yeşil'e olan tutkusunu gösteriyor. Sandıkta sepette harcanmamış ne kadar ödenek varsa har vurup harman savuruyor. Makarnanın yerini baldo pirinç aldı. Hay maşallah demekten kendimizi alamıyoruz. Yahu insan halkını bu kadar mı sever, pes doğrusu! Yanlış ben onu bunu bilmem arkadaş sevginin ve aşkın sonu çoğunlukla cinsellikle son buluyor. Bu tür aşkların tezahürü böyle oluyor. Siz yinede önünüze arkanıza iyi bakın. Hatta gözünüze filan denk gelmesin.

Fıkraı bilmeyenler için yineliyorum. **Malumunuz bu ortam fena mizah ortamı;**

Köyün yakışıklı imamına yine aynı köyden hafifneşrep bir hatun göz koymuştur. Gel zaman git zaman sevgiler bakışlar aşna fişnaya dönüşmüştür. Ancak saf kocanın bu gayrimeşru ilişkiden maalesef haberi yokmuş. Günün birinde samanlıkta imam ile hatun kişi sevişirken koca eve zamansız gelmiş ve samanlıktaki hırıltıları duyunca oraya yönelmiş, İçeri girince de bu pornografiye şahit olmuştur. İmam bir Eşağıfurullah çekip toparlanmış ama her şey ortadaymış. Bir sağa bir sola bakmış ki makul bir yalan uydursun saf kocaya... Birde kafasını kaldırıncı samanlığın üst katında bulunan su varilini görmüş. İnandırıcı bir ses tonuyla **"Aziz dostum, şu gördüğün su varili var ya ona aldandım"** demiş. Saf koca dinlemeye devam etmiş. **"Camiye giderken aziz kardeşimin suyundan şu sıcak yaz günlerinde sevabına bir gusül alayım dedim. O sırada muhterem zevceniz samanlığa geldi. İnek sağacaktı beni görmedi. Bendeniz anadan üryandım. Hatun kişide terlemiş olacak ki işini yaparken soyundu dökündü. Korku ve heyecana kapıldım. Ayağım kayınca da aşağı düştüm ve kaza ile şeyim muhterem zevcenizin şeyine geçti. Vallahi ve billahi art niyetim yoktu."** demiş. Saf torik koca biraz tereddüt etmiş ya koca imam bu, ne desin bir imamın ihtisamına bir de eşinin durumu bakmış. **"Olur be hocafendi olur böyle kazalar"** demiş **"Allah sizi yinede korumuş. Ya gözüne filan denk gelseydi?"** Yerel seçimler, genel seçimler, Riyaset-i Cumhuriyet seçimleri ortalık kaşıyor temennim odur; Sizi Allah korusun, gözünüze filan denk gelmesin. Sandıklar açılmadan paketler açılıyor. Yüce ulusumuza demokratikleşme adı altında vaatler nalıncı keseri gibi içeri yontu

yapıyor. Bunu herkes göremiyor tabiiyatıyla atom parçacıkları gibi... Vatandaşlar soruyorlar **"Ne şimdi bu sunulan maddeler?"** Vatandaş derken geri kalan % 55 den söz ediyoruz. Diğer kesimin sandıktan, sepetten ve de paketten, poşetten haberi yok. Cebine koyduğu 50 lira ve ayfonu var ya yarından bi haber yaşıyor. Sanırsın ülkenin mutlak hakimi... Ülke nereye sürükleniyor, çoluğun çocuğun yarınları nasın bir borç batağının içinde, ben kimim burası neresi...

Ama ne yapalım ki onlar da bizim kardeşlerimiz. Bu ülkede beraber yaşıyoruz. Algılama eksiklikleri var diye onları ötekiler durumuna sokamayız. Israrla ve inatla durumun vehametini anlatmak gerekir. Sosyaldemokrasi budur. Örneğin; Bu kadar yıl Andımızı okumanın

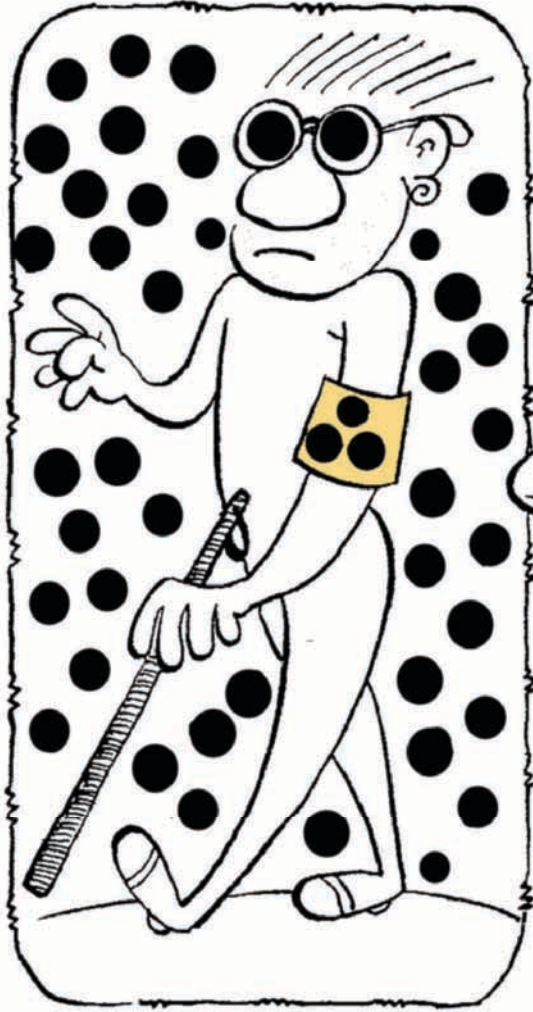
hangi Türkiyeli'ye zarar dokunmuştur? Bunu da anlatmak gerekir. **Mustafa Kemal Atatürk** bir söylevinde; Türkiyede yaşayan herkese **"Türk"** denir, diyor. İmrendiğiniz kadar iğreneceğinizden emin olduğum hiçbir ABD vatandaşı soyunu kökünü ileri sürüp Anti milliyetçi olmaz. **"Ben Amerikalıyım"** der. Neden adımızdan ve Andımızdan uzaklaştınmak istediğimiz konusunda beyninizde bir şimşek çakmıyor mu? Bilmem. Yıllardır emperyalistlerin bölemediği Türkiye Cumhuriyeti'ni, milliyetçilik kavramını yok etmek için sallıyorlar. Neden bu topraklarda başı içinde yaşayan bir cümle halkımıza ulufe dağıtılıyor. Alevi misin? Al sana bir Üniversite ismi... Bir de cemevi, çeneni kapa, Kürt müsin? Al sana w,q ve x harfleri iyi kullan... Dersim adın da hayırlı olsun. Roman mısın? Al sana bir mastika, bir de mavi boncuk sus amma Oyunu ihmal etme, iyi oyna. Bu topraklarda din simsarlığı yapmamak gerekir. Kimse kimsenin ibadetine mani değildir. **"Benim bacımın başı bağı"** diye konuşarak siyaset yapılmaz. Onlar hepimizin bacısı, anası

kızı, kızanıdır. Bu bir ikilem ve ayrımcılıktır. Ayrıca bu yazıyı yazdığım gün Lozan'ın 90.yılıdır. Tarihi iyi okuyunuz. Çok partili demokrasiye de **İsmet Paşa'nın** feragatı ile geçilmiştir. 60-70-80 Askeri darbeleri geride kalmıştır. Yani darbe devri kapanmıştır. Sivil darbe mi? Onu bilmem ama tarih yazarlar onu da bunların yanına koymuştur. Neyse Paşam, ay pardon Padişahım, korkmayın korkulacak bir durum yok. Alevlenme döneminde, özellikle düşünce ve algılama bozuklukları ortaya çıkmış. Örneğin kişi çevresindekilerin kendine düşman olduğunu ve izlendiğini, herkesin kendisi hakkında konuştuğunu ve çevresinde tam anlayamadığı dolapların döndüğünü sanırmiş. Hezeyana kapılır, agresif olurmuş. Amaaaa hepsi geçer be haşmetlim. Siz ki koskoca Ortadoğu illerinin hüdavendigarsınız. Unutmadan efendim. Çok da çeşitleri var diyor bir uzman arkadaşım. Desorganize-Katatonik-Pananoid-Tortu, mortu, Allahtan çevremizdeki sevdiklerimizde böyle rahatsızlıklar filan yok. Hadi hoşçakalın, hadi dostçakalın. ■

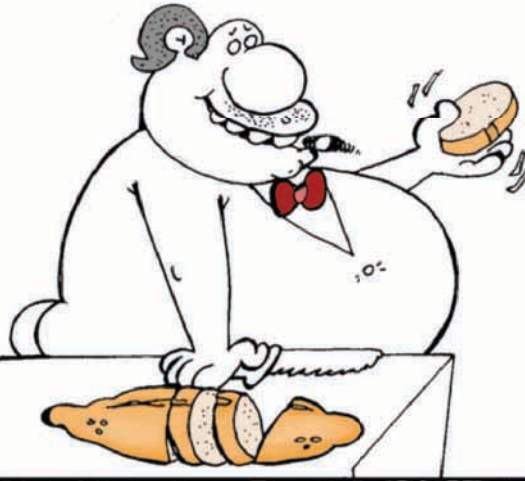

GÖZ

Mustafa
Yıldız

AL BU GÖZ HAKKIN!..

humorous photos

francisco punal

İBRAHİM ERSARAÇ - Turkey

HULE HANUSIC - Austria

ÇEVRE Mİ, O DA NE?

sezer odabaşıoğlu

Gençlerimizin Türk karikatürüne ve mizahına bakışı...

Aziz Yavuzdoğan

Sosyal medyada bulunmayı, anlamsız gören ve hatta küçümseyen kimi asil duruşlu (!) çizer arkadaşlarımız, farkında değiller ki hedef kitleler orada. İnsanlar nelere gülüyor, espri anlayışları nedir, aralarındaki muhabbetler rahatlıkla bize yol gösterebilir. Böylesine zengin bir kaynağı görmezden gelmek, bir anlamda 'halk arasına inmemek' kibri demektir. Bu bağlamda, gençlerimizin mizah anlayışını, düşüncelerini yazıya dökmelerini istedik. Ki; artık biz karikatürcüler de kendi kokuşmuş ezberlerimizi bozalım. Buyrun!

"Karikatürün gazetelerde kibrit kutusu büyüklüğünde olması üzüntü verici..."

Batuhan Hakan
(18 yaşında)
Öğrenci.
Marmara Üniversitesi
İktisat Fakültesi.

Türkiye'de karikatür ve mizah hakkındaki olumlu-olumsuz, kısaca düşünceleriniz?

Dergilerde ilgi görmesinin dışında, gazetelerin kuytu köşelerinde kibrit kutusu ebatlarında olması üzüntü verici.

Takip ettiğiniz mizah dergileri?

Penguen, Gırgır.

Günümüzde en beğendiğiniz karikatürcü(ler)?

Aziz Yavuzdoğan, Erdil Yaşaroğlu.

Bildiğiniz Türk karikatürünün, mizahının eski ustaları var mı, kim(ler)?

Turhan Selçuk, Semih Balcıoğlu, Tonguç Yaşar, Yurdağün Göker, Raşit Yakalı.

İçinde bulunduğunuz genç kuşağın, muhabbet ortamındaki mizah (espri) anlayışından kısaca bahseder misiniz?

Genellikle Türkçeyi manipüle ederek açıkçası çokça küfürlü ve argo kelimelerin kullanımıyla espriler geçiyor.

Batuhan Hakan

"Bilinçli, farkındalığını sağlamış çizerlerimizin olduğunu düşünüyorum..."

Elif Hoşkeser (21 yaşında)

Grafik Web Tasarımcı.

Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi,

Geleneksel Türk El Sanatları Bölümü öğrencisi.

Türkiye'de karikatür ve mizah hakkındaki olumlu-olumsuz, kısaca düşünceleriniz?

Olumsuz bir düşünce yada gözlemde bulunmadım, bilinçli herşeyin farkındalığını sağlamış çizerler ve onların şahane mizah anlayışları olduğunu düşünüyorum.

Takip ettiğiniz mizah dergileri?

Penguen ve Uykusuz sürekli takip ettiklerim arasında, internet ortamında ise Fenamizah e-dergi.

Günümüzde en beğendiğiniz karikatürcü(ler)?

Aziz Yavuzdoğan, Erdil Yaşaroğlu, Yiğit Özgür, Uğur Gürsoy, Umut Sankaya vs.

Bildiğiniz Türk karikatürünün, eski ustaları var mı, kim(ler)?

Oğuz Aral.

İçinde bulunduğunuz genç kuşağın, muhabbet ortamındaki mizah (espri) anlayışından kısaca bahseder misiniz?

Güncel olaylar üzerinden yapılan uçucu espriler.

Elif Hoşkeser

Çeşitli yaş gruplarından gençler
ülkemizdeki karikatür ve mizah hakkındaki görüşlerini
beğenilerini ve kendi espri anlayışlarını
hazırladığımız soruları yanıtlayarak belirttiler...

"Şöhretsiz olup da gönül adamı olan usta çizerlerin cesaretine ihtiyacı var günümüz Türkiye mizahının. "

Türkiye'de karikatür ve mizah hakkındaki
olumlu-olumsuz, kısaca düşünceleriniz?

Bir ödevim için mizah ile ilgili bir araştırma
yaptığımda günümüz şöhret sahibi
mizahçılarından daha fazla etkilendiğim amatör
çizerlere ve şöhretsiz ama gerçekten büyük usta-
lara rastladım; gülmenin yanında beni uyandıran,
gülerken kendi aptallığımla yüzleştiren, *noluyor
lan!* dedirten...

Ve aynı zamanda bir çok karikatüristin,
mizahçının sürgün edilmiş olduğunu gördüm,
adamların yaptığı işler şimdikilerden çok daha
kaliteli ama sürgün edilmişler ya da hapse
atılmışlar ve de beş parasızlar...
Şimdi gündem mizahçılara
döndüğümde gördüğüm manzara tam
karikatürlük aslında... Neyi tercih
ettiler de bu kadar komik ve kusursuz
geldi bize ya da bizi ne hale getirdiler
de önümüze ne verirlerse
tüketiyoruz, soğumadan? Gönül
adamı olmak ile gündem adamı olmak
farklı. Şöhretsiz olup da gönül adamı
olan usta çizerlerin cesaretine ihtiyacı var
günümüz Türkiye mizahının. Taviz, tavizi
doğuruyor ve her anlamda yozlaşıyoruz.

Takip ettiğiniz mizah dergileri?

Düzenli bir takibim yok, canımı sıkan noktaları
olduğu için internet üzerinden kendimi
doyurmaya çalışıyorum

Günümüzde en beğendiğiniz karikatürcü(ler)?

Aziz Yavuzdoğan'ın adını yazmamın sizinle hiçbir
alakası yok, çünkü gerçekten çalışmalarını
etkileyici buluyorum. Vedat özdemiroğlu
diyebilirim, "sürüden ayrılan kişilik kapar" dediği
için Cihan Demirci... Ve bölüm hocalarım arasında
mizah yeteneğine hayran olduğum Cem Demir,
Özgür Aktaş ve Ali Doğan.

Bildiğiniz Türk karikatürünün, mizahının
eski ustaları var mı, kim(ler)?

Ali Ulvi Ersoy, Turhan Selçuk...

İçinde bulunduğunuz genç kuşağın, muhabbet
ortamındaki mizah (espri) anlayışından kısaca
bahseder misiniz?

Takip ettikleri dergilerden, izledikleri dizilerdeki
komik karakterlerin repliklerinden ve Cem Yılmaz
esprilerinden etkilenilmiş olmak üzere, ortalama
aynı espiriler. Yani belli başlı olaylarda kimin hangi
repliği kullanarak espri yapacağını tahmin etmek zor değil, ya da
hangi karikatürü canlandıracağını...

Hatice Erdoğan
(30 yaşında)

Öğrenci.

Çukurova Üniversitesi,
Resim-İş Öğretmenliği,
Grafik Ana Sanat Dalı.

Gençlerimizin Türk karikatürüne ve mizahına bakışı...

Aziz Yavuzdoğan

"Mizah bana göre '80 sonrası çırpınan, var olmaya çalışan bir kuşakla daha çok görmeye başladığım bir direnme biçimi . "

Ayfer Feriha Nujen (27 yaşında) / Yazar-Yayıncı.
Ankara Üniversitesi, Kamu Yönetimi. İstanbul Üniversitesi, Sosyoloji.

Türkiye'de karikatür ve mizah hakkındaki olumlu-olumsuz, kısaca düşünceleriniz?

Türkiye çok sık darbeler almış bir ülke. Sadece siyaseten ya da askeri darbeler değil unlar. Maddeden ve manevi olarak da sıkı ve acı darbeler... Hortumlanan bankalar, türban, ötekileştirilenler. Kimliksiz kalmış bireyler de bunlara dahil. Buna rağmen 25-30 yılda muhteşem bir gelişim aşamasını tamamlamıştır. Ben bunu pratikteki zekaya bağlıyorum. '80 sonrası çırpınan, var olmaya çalışan bir kuşakla daha çok görmeye başladığım bir direnme biçimi mizah bana göre. Yazılı ve görsel olarak bugün daha da gelişmiş gelişikçe de geliştirmiş ve geliştirmeye de devam etmiş bir direnme biçimi mizah. Elini kaldırmadan da sözünü söyleyebilme sanatı bana göre. Henüz bazı şeylerin hala kabul edilemediği, saldırılara maruz kaldığı bir ülke olan Türkiye'de mizah bence en coşkun günlerini yaşıyor şu sıra ve bu ilerisi için muhteşem bir yatırım. Karikatür ve mizah hele ki şu günlerde özellikle hem yara hem merhem. Yasalarda bazen yeri olmasa da özgür-bağımsız ayrıca bir irade bütün iradelerin dışında.

Takip ettiğiniz mizah dergileri?

Çocukluğumdan beri Leman'ı sıkı takip ederim. Penguen, Girgır, Uykusuz. Bir ara Fermuar'ı da takip etmeye çalışmışım...

Günümüzde en beğendiğiniz karikatürcü(ler)?

Metin Peker, Gani Müjde, Selahattin Peksun, Yalçın Çetin, Behiç Ak, Can Barslan, Oğuz Aral, Kaan Ertem, Bülent Üstün benim için belli başlı isimler. Ve tabii bu liste biraz daha uzayabilir...

Bildiğiniz Türk mizahının eski ustaları var mı, kim(ler)?

Karikatürü biraz geç keşfettim. Ortaokul sınırlarında daha haylaz arkadaşların sayesinde biraz da.. Ama okuduklarımdan edindiklerim, daha çok milli mücadele dönemi karikatürcülerinden bir iki ismi araştırma fırsatım olmuştu. Eleştiriden ziyade zamanın yıkıntılarında dirilmeye çalışan halka, okur kitlesine moral vermeye adanmış karikatür serilerdi.. Benim unutamadığım ve hayran kaldığım karikatürcülerden biri Sahir Abacı'dır mesela. Hem ilk kadın karikatürist hem de ilk kadın karikatür dergisinin yönetiminde olması açısından.

İçinde bulunduğunuz genç kuşağın, muhabbet ortamındaki mizah (espri) anlayışından kısaca bahseder misiniz?

Aslında yalnız bir kuşağın içinden geçtik ben ve yaşıtlarım. Pek bir yerde duramadım, bir kuşağa ait olamadım. Tabiat olarak da kalabalıktan pek haz etmeyen biriyim. Arkadaşlık gibi bir geleneğim olmadı yani. Bana göre mizah dergilerini de daha çok entelektüel yalnızlar içindir zaten. Sürekli ve kesintisiz olarak mizah ve karikatür dergilerini takip edenler bana hep öyle gelir. Zaten karikatür ve mizaha bakıldığında bir eğlence ya da gülmecedan ileri bir eleştiri, ön beyan, uyarı gibi anlamlarla-ifadelerle var olduğunu söylemek lazım. Bu en doğrusu. Bugün "genç kuşak" dediğimiz kuşağın çocuklarını zaten ikiye ayırmak gerek. Mizahı beslenenler, onunla eleştiren ve gündemi takip edenler. Bir kısmıysa eğleneni gülüp geçenler. Mizahı ve karikatürü eğlenceli bulup gülüp geçenleri zaten gezi olaylarında da gördük. Mizah ve karikatür ruhunun örgütlülüğünü mizahı sokağa çıkarmalarına rağmen uygulayamadılar. Yani kısacası şahit olduklarım kadarıyla, genç kuşağın muhabbet ortamlarında mizah yok. Evet esprisi var, ama o da kendi aralarında birbirlerine karşı üstün gelme savaşından ibaret. Yani mizahın zeka belirtisi ve zeka ürünü olduğu doğru tabi ama esprinin başka bir yeri ve gereksizliği var bana göre.

Büşra Baş

"Gezi direnişindeki mizahla genç neslin yeni imajı oluştu."

Büşra Baş (18 yaşında)

Lise son sınıf öğrencisi, karikatürcü aday.

Türkiye'de karikatür ve mizah hakkındaki olumlu-olumsuz, kısaca düşünceleriniz?

Türkiye'de her zaman gelişmekte olan mizah anlayışı var. Gezi direnişi sırasında gözlemlemiş olduk, internet diliyle oluşturulmuş zeki bir mizah yapıldı. Biraz da bu vesileyle bizlerin sanıldığı gibi olmadığımızı ve mizahla yeni bir genç nesil imajının oluştuğunu düşünüyorum. Karikatür hakkında şunları söyleyebilirim; ben mizah dergilerini takip ederim, devamlı takip ettiğim dergiler var, bu dergilerin sayısı gitgide çoğalıyor. Bunun dışında bir çok sergi ve yarışma var. Bazen de bir fanzinde rastlıyorum. Zamanla yaygınlaşıyor.

Takip ettiğiniz mizah dergileri?

Uykusuz, Penguen, Leman, Bayan Yanı, Fena Mizah, Lama, Metüst, Yani Fanzin...

Günümüzde en beğendiğiniz karikatürcü(ler)?

Ersin Karabulut, Kenan Yazar, Bahadır Baruter, Emirhan Perker, Yiğit Özgür, Umut Sankaya, Semra Can, Bülent Üstün, Cem Işık, İltım Dilek...

Bildiğiniz Türk karikatürünün, mizahının eski ustaları var mı, kim(ler)?

Aziz Nesin, Oğuz Aral, değerli Aziz Yavuzdoğan hocam, Gülay Batur, Raşit Yakalı, Cihan Demirci...

İçinde bulunduğunuz genç kuşağın, muhabbet ortamındaki mizah (espri) anlayışından kısaca bahseder misiniz?

Aslında bizler sanıldığı kadar ilgisiz değiliz, gündemi takip ediyoruz. Genellikle internet diliyle oluşturduğumuz espriler bazen bir karikatürdeki konuşmayı kullanabiliriz.

"Mizah, günlük hayatımızın vazgeçilmez bir tutkusudur..."

Leyla Aydın (33 yaşında), Grafiker, Gümüşhane Üniversitesi, Grafik Tasarım Bölümü öğrencisi.

Türkiye'de karikatür ve mizah hakkındaki olumlu-olumsuz kısaca düşünceleriniz?

Türkiye'de karikatür ve mizaha bakış açıları genel anlamda düşündürsek, şimdiki genç kuşağın karikatüre bakış açısı eskiye rağmen daha yaygın bir durumda. Teknolojinin sunduğu imkanlar karikatüre de mizaha da ilgiyi artırmıştır. Ayrıca genç kuşağın ilgi alanına yönelmesini sağlamıştır. İnternet hayatımızın vazgeçilmez parçası olduğu için gençlerin buradan daha rahat karikatür-mizah yarışmalarını takip etmesi ve katılmaları iyi bir olasılıktır bence. Teknolojinin nimetlerinden yararlanma şansımız olduğu gibi karikatür-mizahı araştırma şansımız bize bu avantajı sağlamıştır. Yeni neslin karikatüre yönelmesi sanata katkı sağlaması güzel bir şey. Olumsuz yönlerinden de şunu diyebiliriz; mizahın engellenmesi de karikatürü özgür kılmaktan çıkarıyor. Düşüncelerin kısıtlanması eseri olumlu yanı kadar, olumsuz yanları da olabiliyor.

Takip ettiğiniz mizah dergileri?

Fenamizah, Uykusuz, Penguen, Leman, Girgir.

En beğendiğiniz karikatürcü(ler)?

Aziz Yavuzdoğan, Şevket Yalaz, Selçuk Erdem, Ersin Karabulut, Mustafa Yıldız.

Bildiğiniz Türk karikatürünün, mizahının eski ustaları?

Selma Emiroğlu, Fatma Zehra, Turhan Selçuk ve Tonguç Yaşar'ı ilk aklıma gelenler olarak sayabilirim.

Arkadaş ortamınızdaki mizah (espri) anlayışınızdan kısaca bahseder misiniz?

Genç kuşağın mizaha bakış açıları genelde iyi. Sıcak bakıyorlar. İnternet, Facebook, blog sayfalar ve dergilerden gördüğüm kadarıyla takip etmeye çalışıyorlar. Eski dönemlerde teknoloji bu kadar gelişmediği için bu kadar avantaj sağlamıyordu. Şimdi ise,

günlük hayatta mizah hayatımızın bir parçası olmuş durumda diyebiliriz. Ben öğrenciyim. Gümüşhane Üniversitesinde okuyorum.

Arkadaşlarımla karikatür ve mizahla ilgili bahsedince genelde çok hoşlarına gidiyor. Ve günlük hayatın yaşadıklarını sorunlarımızı espriye döktüğümüzde güzel fikirlerin ortaya çıktığının farkına varıyoruz. Ve bu da gençlerin mizaha bakış açısını belirliyor. Karikatür-Mizah hayatımızın bir parçası oluyor. Ben günlük hayatın işlevini çevremden veya kendimden ele alarak işlediğim bir fikri karikatürleştirince bu da bende güzel bir esere dönüştürüyor. Ve aynı bir tat, mutluluk veriyor. Çünkü Karikatür-mizah denince espri vazgeçilmez bir tutkumuz oluyor. Karikatürler genelde belli bir kısıtlamalar getirilse de karikatür-mizaha bakış açısı özgür olmalıdır...

Leyla Aydın

karikatür-mizaha bakış açısı özgür olmalıdır...

"Mizah üreten, gülen, güldüren bir kuşağın parçası olmak, paha biçilemez..."

Kaan İnal (26 yaşında), Bilgisayar Mühendisi
İstanbul Ticaret Üniversitesi,
Bilgisayar Mühendisliği Bölümü.

Türkiye'de mizah hakkındaki düşünceleriniz?

Türkiye'de ki insanların istedikleri zaman, haftalık bir dergi çıkma süresi içinde 5 yıllık mizahi öge üretebildiğini bu yaz aylarında kendi gözlerimle gördüm. Dolayısıyla Türkiye'yi mizaha yakın buluyorum. Özellikle değinmek istediğim, zıtlık kavramı ile yapılan mizahi öğelerin örneğin güçlü ve tartışmasız olduğu kabul edilen bir olgunun aslında insanı aldattığını gösterip sıradanlığının ortaya koyulmasının, daha bir farklı sevilmesi. Bu kısım zaten mizahın da en güçlü yönlerinden birisi, dokunulmazlığımız yok. Bu yönün, Türkiye'deki insanların "güçlü insan" üzerinde ortak bir düşüncesi ile kesiştiğini (örn: "Allah mısınız ülen?") ve bu yüzden özellikle zorbalığa karşı çok başarılı çalışmalar olduğunu düşünüyorum. Gülmeyi seven insanlar yaşıyorlar Türkiye'de. Ancak şunu da eklemek isterim, fazlasıyla söylenenleri üzerine alınıyorlar. Kişiler üzerinden yapılan mizaha ne kadar mizah denir zaten tartışılabilir, mizah özünde bir fikirle, düşünceyle yapılır. Dolayısıyla kişisel alınıp, hakaret kabul edip tepki göstermeye bir gerek yoktur. Mizahi bilincin daha gelişmesini çok içten isterim.

Karikatüre uzak bir insan değilim, lise yıllarımda okulumda karikatür kolu kurup dergi çıkarmaya çalışıyorduk. O zamanlardan kalma ve hala da kimi sohbetlerde karşıma çıkan bir olgu ile ilgili düşüncelerimi paylaşmak

isterim. Bizler saatlerce çizgi çizip, ifadeleri güçlendirmek üzerinde duruyorduk. Çizdiğimiz tiplerin vücut oranlarının birbiri ile uyumunu, estetiğin bozulmaması, göze çirkin gelmemesi için uzun bir süre uğraştık. Bir süre sonra ise hala dergiyi çıkaramamıştık çünkü elimizde çizgisel anlamda orta mizahi anlamda ortanın altında çalışmalar vardı. Belki de eksik yaptık diye düşünmüştüm. Bu düşünce zaman içinde bende gelişti. Sohbetlerde insanlardan çizgilerin beğenilmediğini, göze çirkin geldiğini, renklerin çok kapalı olduğunu vs. duyuyorum. Çizgi becerisi önemli ama içerikte asıl söylenmek istenene ulaşmayı denemediklerini görüyorum. Sanatçının ifade biçimi önemli ama karikatürde asıl aranılan bu olduğunu düşünmüyorum, mizaha bakmıyorlar. Çok basit ve amatör bir çizimin insanları ne kadar güldürebileceğinin,

bir konuyu nasıl eleştirebileceğinin aslında bu işin özündeki büyüden kaynaklandığını unutuyorlar. Çizgi zamanla değişebilir, bir eser yeniden yaratılabilir ancak ilham perisi aynı yeri iki kere cimdiklemez.

Takip ettiğiniz mizah dergileri?
Penguen, Uykusuz, Fena Mizah.

Günümüzde en beğendiğiniz karikatürcü(ler)?
Yiğit Özgür, Selçuk Erdem, Erdil Yaşaroğlu, Bülent Üstün, Cengiz Üstün, Bahadır Baruter, Özer Aydoğan, Umut Sankaya, Emrah Ablak, Galip Tekin, Yılmaz Aslantürk.

Bildiğiniz Türk karikatürünün, mizahının eski ustaları var mı, kim(ler)?
Oğuz Aral, Semih Balcıoğlu, Tan Oral.

İçinde bulunduğunuz genç kuşağın, muhabbet ortamındaki mizah (espri) anlayışından kısaca bahseder misiniz?

Çoğu zaman çizerlerin, komedyenlerin esprileri üzerinden muhabbet yapılıyor. Bence eleştiri anlayışımızda bir katlık var, eleştiriyi hatta çoğu zaman hayatı fazla ciddiye alan bir kuşağın parçası olduğumu düşünüyorum. Hayat bu kadar ciddi olamazken, kendisi başlı başına komik iken, herhangi bir konu nasıl bu kadar ciddiye alınabilir? Ciddiyet işin içerisine girdiğinde mizahın gücü unutuluyor. Dolayısıyla konular üzerinde espri yapma işlevi görülmüyor. Kendi üretimimiz çok az dolayısıyla gülmek için ister istemez bir karikatüristi yada komedyeni örnek göstererek onun eseri, modeli üzerinden gidiyorsunuz.

Ancak önceki soruda söylediğim gibi, geçtiğimiz aylarda bunun istenildiği zaman o kadar güzel yapıldığını ben gördüm. Hatta bir çok paylaşımında da görüldüğünü gördüm. Bunu bir kıvılcım olarak yorumluyorum ve mizah üreten, gülen, güldüren bir kuşağın parçası olmak, kesinlikle paha biçilemez olmaktadır.

Kaan İnal

Orhan Ural'ı anımsamak ve karikatürcüleri anlamak (!) ...

Aziz Yavuzdoğan

Karikatür tarihimizde 1930-1940 yılları dönemine baktığımızda; Cemal Nadir Güler, Ramiz Gökçe, Ratip Tahir Burak, Salih Erimez, Zahir Güvemli, Necmi Rıza Ayça gibi karikatürcülerin arasında, Cumhuriyet döneminin ilk çizimleri olarak Orhan Ural'ın da ismi geçiyor. Fakat her nedense, Cemal Nadir ve Ramiz Gökçe gibi çizimlerle aynı derecede çizimleri olmasına, karikatür yayınları çıkarmasına rağmen, Türk karikatüründe pek sözü edilmeyen, gölgede kalmış bir isim olarak dikkatimi çeker Orhan Ural.

Yaşamım boyunca; çok konuşulmuş da, az konuşulmuş ya da hiç konuşulmayan bir merak etmişimdir. Bilinenin, bilinmeyen yanını, bilinmeyeninin de bilinmesi gerektiğine inandığım yüzünü, söylentilerden öte öğrenmek istemişimdir. Hani deyim yerindeyse bu merak, arkeolojik kazı yapmaya benzer, biraz da felsefi sorgulamaya. Deştikçe, derine indikçe, geçmişten geleceğe bizlere bırakılan her türlü mirasın belki de ezberlerden çok farklı olduğunu görmek olasıdır. En azından

1913 - 21.11.1978

peşine düştüğümüz "iz" in daha bir ayrıntısına ulaşmak, olayları, kişileri daha bir doğru değerlendirmek, benim için daima bir anlam taşır. İçimdeki keşif duygusu da zaten bunu gerektirir hep.

Kaldı ki; ne kadar yol alınırsa alınsın, ne kadar bilgiye ulaşılsa ulaşılsın her zaman varığımız sonuç, yine de bir "önyargı" olarak eksik kalacaktır mutlaka.

Ne yazık ki, kaynak diye başvuru pek çok yazılar, hep bir "ahbap-çavuş ilişkileri"ne dayanan, objektif saptamalardan uzak yaklaşımlarla, övgü ya da tersi yergi içeren kurgulamalardan öte bir şey ifade etmemektedir. Orhan Ural ile ilgili bazı yazılı ve sözlü kaynaklarda da durum farklı değil. Olumlu ya da olumsuz söylemlerin ötesinde, benim için önemli olan, tüm bunların herhangi bir içtenliği barındırmamasıdır. Birini seversiniz, sevmezsiniz. Ama böyleleri kriterlerle, sağlıklı bir zihinsel değerlendirme yapmamız olanaksızlaşır.

Orhan Ural'ın hakkında bir şeyler

yazmak isterken, doğrusu sağlıklı bir bilgi kaynağı edinemedim. O'nun hem kendi kuşağının çizimleri arasında neden gölgede kaldığı, hem de daha sonra ki "50 kuşağı çizimleri" diye adlandırılan karikatürcüler arasında neden kabul görmediği, karikatür araştırmacılarının da neden kendisine ilgi göstermediği merak konusu. Hakkında bazı olumlu ama daha çok olumsuz görüşler edindim. Ancak; olumsuz görüşlerin "neden"i ve "niçin"i hakkında net bir gerekçe sunan yok. Az sayıda ki kimi kaynaklarda, kendisinin muhafazakar olduğu ve bu nedenle camia içerisinde dışlandığı, diğer yanda da Necmi Rıza ile birlikte çıkardığı "Diktatör" karikatür dergisinde, 27 Mayıs darbesini destekleyen, devrik Demokrat Partisi yöneticilerini hicveden karikatürler çizdiği gerekçesiyle, yine bazı çevrelerce ağır eleştirilere maruz kaldığı görülmüyor... Yani, aslında hakkında duru bir görüntü yok gibi. Karikatür tarihimizde önemli bir yere sahip olmasına karşın geri planda kalması, acaba kendi kişisel tercihi miydi yoksa gerçekten dışlanmış biri miydi?

Karikatürümüzün bilge çizimlerinden biri diyebileceğimiz Yurdağün (Göker) ağabeyle zaman zaman sohbetlerimizde Orhan Ural'ın adı da geçer. Yurdağün ağabey, Orhan Ural'ın da en az Cemal Nadir ve Ramiz Gökçe ayanında, aynı sosyal görüşü savunan, aynı espri anlayışında bir çizim olduğunu söyler. Orhan Ural'ın bazı karikatürcülerce görmezden gelindiğini öne sürerek, onun geri planda kalmasını büyük haksızlık olarak niteler.

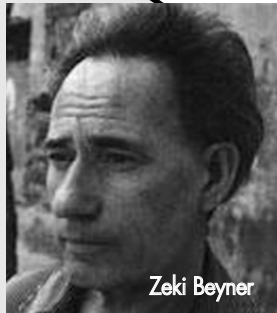
1937'de Türk karikatürünü temsilen sergi için Londra'ya davet edilen ilk çizimlerimizden biri olan Orhan Ural ile ilgili her ne kadar sınırlı bilgi olsa da karşılaştığım bazı kaynaklarda hakkında yazılanları okuyunca, Ural'a haksızlık yapıldığı konusunda Yurdağün Göker'e hak vermemek elde değil, diye düşünüyorum.

Örneğin; 1955 yılında yayımlanan TEF dergisi karikatürcüleri albümünde, dergi adına kaleme alınmış olan Türk karikatürünün değerlendirildiği imzasız bir yazıda Orhan Ural ve Necmi Rıza hakkında oldukça ağır ifadeler kullanılmış. "50 kuşağı karikatürcülerince" çıkarıldığı bilinen bu dergideki (mecnun), o kuşaktan olan ve sonradan karikatürümüzün saygın isimleri arasında yer alan, tanınmış bir çizimimizce yazılmış olduğu tahmin edilen yazının bir bölümünde, kendilerinden önceki kuşakla

Orhan Ural'a dair...

Zeki Beyner, Gazeteciler Cemiyeti'nin yayın organı "Bizim Gazete"de İskender Özsoy'a, 2001 yılında verdiği bir röportajda Orhan Ural'dan söz eder: "Akbaba'da çizmeye başladıktan sonra hiçbir yere karikatür vermedim. Ben, Zeki Beyner Akbaba'da oldum. Karikatür merakım kendiliğinden oluştu. Belki gizli bir yetenek, bilemeyeceğim. Bir de Orhan Ural'ın etkisi olmuştur sanıyorum. Ural o zamanlar Son Posta Gazetesi'nde çiziyordu. Ben vapurda Son Posta'yı okuyanların gazetelerine dikkatlice bakardım. Ural'ın çizimlerini incelerdim. Ama karikatürde kendi kendimi yetiştirdim. Ustam yok. 'Bir ustam var' demek hem ustalara, hem bana haksızlık olur."

Bedri Koraman da 2006 yılında Photoshop Magazine isimli bir dergide, Murat Akççek'in yaptığı röportajda ilginç sözler eder: "Karikatürün okulu yok. Bizim önümüzde istifade edebileceğimiz, hoca olarak görebileceğimiz insanlar da yoktu. Bir Cemal Nadir, bir Ramiz vardı görebildiğimiz... Onlar da batı etkisinde çok fazla kalamadılar, savaş yılları içerisinde çalıştılar. Çok sonraları kimsenin bilmediği bir takım bilgilere ulaştım, Cemal Nadir'in bir Alman karikatüristin, hatta çizimlerinden dahi yararlandığını tespit ettim. Orhan Ural da vardı ama... Cemal Nadir vardı. Cemal Nadir daha yaratıcı, daha beyni işlek bir adamdı."

Zeki Beyner

Bedri Koraman

Cemal Nadir ve Ramiz Gökçe gibi Türk karikatürünün öncüleri sayılan isimlerle çağdaş olan ve 1937'de Londra'da Türk karikatürünü temsilen sergi açan ilk çizerlerimizden Orhan Ural'ın, karikatür tarihimize bir yere konmamasının ardında yatan gerçekler nedir? Bazıları gerçekten fikir beyan eder, bazıları da kendisini makam sahibi ilan eder... Orhan Ural'ı ölüm yıldönümünde anarken, bir yandan da birbirimizi anlamak için kibirlerimizle yüzleşme zamanı değil mi?

ilgili bir değerlendirme yapılırken **Orhan Ural** ve **Necmi Rıza Ayça** gibi çizerleri, Türk karikatürüne hiç bir tehlikesi olmayan (*yani diğer çizerlere rakip olamayacak*) imzalarından biri olarak yorumlanmıştır. Sözü edilen çizerlerden bahsedilecekse, *sırf basında yer işgal etmiş olmalarından dolayı* olabileceği iddia edilmiş ve bizzat isim verilerek **Orhan Ural**'ı gerek konuları gerekse çizgileri bakımından, anlayış ve zevk eksikliğinden yoksun biri olarak yorumlanıp *"Nüktelerinin mizah değeri olmadığı gibi çizgilerinin de resim değeri yoktur. Zaten eski karikatürcüler tarafından da ciddiye alınmamıştır."* şeklinde görüş belirtilmiştir. Aynı yazıda **Orhan Ural**'ın yakın dostlarından olan, **Necmi Rıza** için de *"konuları bakımından bir değeri olmamakla beraber, çizgi yönünden Orhan Ural kadar bilgisiz değildir"* denilerek, *"kötünün iyisi"* olarak değerlendirilmiştir. Genç bir çizerin, eski kuşak karikatürcüler hakkında görüş belirtmesi kadar doğal bir şey olamaz. Ancak ifade biçimine bakıldığında bu sözlerin arkasında bugün (*ne yazık ki hiç biri hayatta olmadığından*) *bilemeyeceğimiz bambaşka bir niyet ve maksat mı var acaba*, diye düşünmek zorunda kalıyor insan.

Peki, **Orhan Ural**'ı yok sayan, tanımayan, böylesi bir görüşün genç temsilcileri hakkında ustalar ne düşünyordu acaba?

1950'lere kadar gelen süreçte Türk karikatürüne yön veren ve kendisinden sonraki genç kuşak karikatürcülerine yol gösterici olduğu söylenen **Ramiz Gökçe**, 1.6.1943 tarihli *"Yarım Ay"* dergisinde **Şevket Evliyagil**'in *"Ramiz'le Konuşmalar"* başlıklı röportajında *"Gençlerde mesleğinize ehil olacak simalar görüyor musunuz?"* sorusuna karşılık yüzü asılır ve üzültürcesine, *"Maalesef"* der, *"hepsi birer kopyeci."*

İşin içine girdikçe; dönemin bazı eski ve

Kendi çizgiyle;
Orhan Ural.

genç kuşak çizerlerinin birbirlerini *"kopyacılıkla"* (*yurt dışında yayımlanan karikatürleri birebir uygulamakla*) suçladıklarını görüyoruz. - *Günümüzde bu geleneği sürdüren karikatürcülerimizin varlığı da onlara rahmet okutuyor ya, her neyse...* -

Türk karikatürünün öncüsü kabul edilen ustalarımızın çizgilerinin özgünlüğü hakkında günümüzde de tartışma konusu çeşitli yorumlar yapılmaktadır. **Örneğin**, **Cemal Nadir**'in yönlendirdiği ve 1943'te **Amcabey** dergisinde ilk karikatürlerini yayımladığı, ülkemizin ilk kadın çizerlerinden sayılan **Selma Emiroğlu** bile ustası hakkında görüş belirtmekten kaçınmamıştır.

Vefatından önce 2001 yılında geldiği İstanbul'da, karikatürcü **İzel Rozental** ile yaptığı söyleşide, ustası **Cemal Nadir** hakkında şunları der: *"O aralar bir Alman karikatüristi vardı: H. O. Plauen... Hitler döneminde önce hapse atılmış, sonra da kendini öldürmüştü. Onun çizgilerinin çok etkisinde kalmışım. 'Baba ile Oğul' diye bir tiplmesi vardı. Cemal Nadir Ustanın da onu çok sevdiğini fark ettim. Arkadaş dergisine çizdiği 'Dede ile Torun' kıyafetlerine varıncaya kadar öbürünün bir paraleliydi. Bunu farkında olmayarak sempatisinden yaptığına eminim."*

...

Ne **Cemal Nadir**'in, ne **Ramiz Gökçe**'nin ne de diğer tüm ustalarımızın karikatürümüze kattıkları değeri tartışacak değilim. Amacım onlarla, sözkonusu **Orhan Ural**'ı kıyaslamak da değil. Zaten abesle iştigal olur. Her birinin ayrı ayrı önem taşıdığının bilincindeyim.

Vurgulamak istediğim şey; birini *"var"*, diğerini *"yok"* sayamayız. Kişisel beğenilerimizin çok üstünde *"değer"*lerdir bunlar. İlkel ve objektif olmak bunu gerektirir. *Ki*; ayrıca hiç kimse makam ve hüküm sahibi değildir. Eleştiri yapmakla, karalamak, yadsımak arasında fark vardır.

Bu bağlamda; Bu yazıyı hazırlarken, karikatür tarihimiz hakkında aslında bilmemiz gereken daha çok şey olduğunun bir kez daha farkına vardım. Zihnimizde canlandırdığımız görüntüler ile gerçeğin örtüşmediğini anladığımızda belki de çok geç olacaktır.

21 Kasım 1978 tarihinde aramızdan ayrılan **Orhan Ural**'ın huzurunda hayatta olmayan bütün ustalarımızı sevgi ve saygıyla anıyorum... ■

Orhan Ural'ı anımsamak ve karikatürcüleri anlamak (!) ...

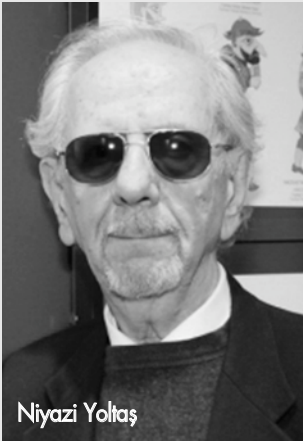
Orhan Ural'ın evine giren hırsız...

Henüz 18 yaşında olmasına rağmen 42 sabıkası bulunan Ayşe Sevim Çindemir adlı bir kadın hırsız, 1951 yılının Nisan ayında Orhan Ural'ın evinde ortalığı karıştırırken üstat tarafından suçüstü yakalanıyor. Derhal suçüstü mahkemesine çıkarılan kadın 1 ay 20 gün hapse mahkûm ediliyor. Kararı gülümseyerek karşılayan kadın hırsız, duruşma sonrası etrafını çevreleyen gazetecilerle şöyle ifade veriyor, "Ressamın malı kadar yüzüne de aşık olmuştum ama o anlamazlığa geldi."

Menderes Hükümeti ve 27 Mayıs 1960 dönemine gelen süreçte mizah dergileri önemli rol oynarlar. Dönemin hemen bütün mizah dergileri (Akbaba, Şaka, Karikatür vb.) kapaklarından iç sayfalarına kadar, 27 Mayıs ve özellikle devrik Demokrat Parti yöneticileriyle ilgili karikatürlerle doluydu. Bu dergiler arasında biri ön plana çıkar. Karikatürist Orhan Ural'ın, Necmi Rıza Ayça ile birlikte çıkardığı ve tüm karikatürlerini kendisinin çizdiği, hemen hemen hiç yazının yer almadığı "Diktatörler Albümü"dür. Adından da anlaşılacağı gibi, bu dergi devrik Demokrat Parti yöneticilerini hicveder. Dönemin politik ortamında da büyük ilgi görür ve neredeyse yok satır... Yanda derginin çıkışla ilgi bir gazete ilanını görüyorsunuz...

Orhan Ural'a dair...

Niyazi Yoltaş

Yusuf Ziya Ortaç

Karikatürümüzün ustalarından Niyazi Yoltaş anılarında Akbaba'nın sahibi Yusuf Ziya Ortaç'tan söz ederken Orhan Ural'a dair bir anekdot da paylaşır: Yusuf Ziya Ortaç, bazı karikatüristlere konu verip karikatür çizdirirdi. Bir gün bana şöyle demişti; 'Niyazi, ben konuyu buluyorum, karikatürü gözümde aynen canlandırabiliyorum ama bir türlü çizmesini beceremiyorum.' Bir gün karikatürist Orhan Ural telaşla Yusuf Ziya Ortaç'ın odasına dalmış, heyecanla 'Çok güzel bir konu buldum' demiş. Yusuf Ziya bey yavaşça başını kaldırıp Orhan Ural'a bakmış 'Kim düşürmüş acaba?' diye yanıtlamış...

Yolda etkiliye" denizmiş-
tir.
**KARIKATORİST
ORHAN URAL
VEFAT ETTİ**

Karikaturist Orhan Ural, dün vefat etmiştir. Ural, 65 yaşındaydı.
İstanbul'da doğan Orhan Ural, İstanbul Erkek Lisesi'yle Güzal Sanatlar Akademisi'ni bitirmiş. 1932'den beri çeşitli dergi ve gazetelerde karikatürist ve ressam olarak çalışmıştır. Ural, evli ve bir çocuk sahibiydi.

Orhan Ural'ın ölümüyle ilgili Milliyet Gazetesi'nin 22 Kasım 1978 tarihli sayısında çıkan haber ve ailesinin verdiği vefat ilânının aynı sayfadaki kupürü...

Merhum gazeteci Ayhan Yetkiner'in "Nasreddin Hoca'nın Torunları/Cumhuriyet'in 50. Yılında Türk Karikatüristleri" adlı kitabında yer alan, kendi kaleminden bir anısı... (1973, İstanbul)

“Gazeteden çıkınca üç kurşunla öldürülecektim!”

Çok partili devre girdiğimiz günlerdeydik. Büyük bir gazetenin günlük, haftada bir defa da arka sayfada renkli iç politika hayatımızın renkli olaylarını karikatür tabloları halinde çiziyordum. Yine bir hafta böyle bir karikatür tablosunda galiba biraz zülfüyâra dokunmuşum ki, öğleden sonra gazetenin telefonları tehdit, küfür dolu olarak çaldı durdu. Nihayet bir tanesi daha ileri giderek: *“Orhan Ural, matbaadan çıkınca sana bizim partiye çatmanın ne olduğunu öğreteceğiz. Üç kurşunla gebereceksin...”* Telefonu kapadım. Gözlerimin önünde yakın tarihimizin matbuat şehitleri sıralanmış geçiyordu sanki.

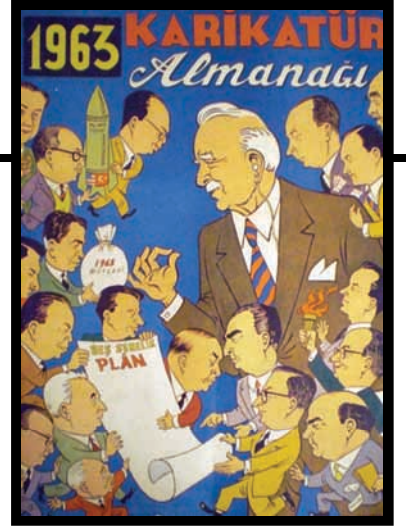
Kaderimizde bu da varmış, ne yapalım diyerek masamın başına geçtim. Ertesi günü çizeceğim karikatürlerimin lejantlarını düşünmeye başladım. O sırada yazı işleri müdürümüz rahmetli **Reşat Feyzi** dostum emniyet müdürlüğüne telefon ederek hayatımın korunması için tedbir alınmasını istemiş. Yarım saat sonra gazeteye iki sivil memur geldi. Kendilerini takdim ettiler. Beni matbaadan kazasız belasız çıkarıp evime yahut akşamüstleri daima birer saat uğradığım emektar **Son Posta** gazetesine kadar götürmeye hazır olduklarını söylediler. Mahalle mektebine giden çocuklar nasıl kalfaya teslim edilirse, rahmetli **Reşat** da beni

polislere emanet etti. Arkamdan bir okuyup üflemediği kaldı.

Gazeteden çıktık. Memurların sağ elleri pantolon ceplerinde, ben ise ortalarında yürümeğe başladık. **Cağaloğlu**ndan tam sağlık müdürlüğünü geçtik; **Yerebatan**’a kıvrılırken birdenbire kulaklarımızın zarını: *“Çat, çat, pat, pat...”*

Sesleri adeta yırttı. Memurlar bir sağa bir sola seyirttiler. Ben kendime yokluyorum. Ayakta idim. Yere yuvarlanmamıştım. Vurulmuş muydum acaba? Fakat yere düşmüyordum. Ensemden soğuk bir ter vücuduma doğru yayılıyordu. Keçeleşen ayaklarımı biraz harekete geçirdim. Bir iki adım attım, yürüyebiliyordum. Vurulmamıştım. Birdenbire başımı sağa çevirdim, gayri ihtiyari dudaklarında bir tebessüm belirdi. Meğerse bir iki saniye evvel işittiğim bu çat patlar tabanca sesleri değil, biz kaldırımda yürürken asfalttan hızla, geçen bir taksinin eksoz borusundan çıkan sesler değil miymiş? Yanımdaki memurlar birden toz olmuşlar, ikisi de ayrı ayrı yanımdaki apartmanın kapılarında artık siz ister mevzi almış deyin, ister saklanmış deyin.

Bir iki dakika sonra onların da rengi kireçleşmiş, ürkek adımlarla bana doğru geliyorlardı. İşte **Babıâli**’ye 35 senesini vermiş bir karikatüristin başından geçen gülünçlü bir “**Dramın**” küçük hikâyesi...

Orhan Ural'ın çıkardığı karikatür yıllıkları; bütün bir yılın karikatür panoramasını yansıtmayan bol yazılı, ağırlıklı olarak dönemin önemli simalarının karikatürlerinin yer aldığı yayınlardır.

Orhan Ural'ı çalışma masasında gösteren bir fotoğraf.

İstanbul
Erkek öğretmen
Okulu'nu bitirdikten sonra **Güzel Sanatlar Akademi**'nde bir süre okudu. 1932' de öğretmenlikten ayrılarak karikatürcülüğü uğraş edindi. **Son Posta**, **Hemşeri**, **Vakit**, **Haber**, **Tasvir**, **Tercüman** gazeteleriyle **Akbaba**, **Karikatür**, **Şaka** dergilerinde çalıştı. **Nasrettin Hoca** adlı bir dergi ve kendi adını taşıyan yıllık karikatür albümü leri yayımladı. Kimilerine eski dizeler, şarkılardan esinlenen alt yazılar eklediği çizgilerinde güncel ve toplumsal olaylara, yerel tiplere ilişkin geleneksel gülmece anlayışına bağlandı.

Orhan Ural'ın karikatürlerinden...

Doktor - İçki, insanın hayatını kısaltır...
Hasta - Hakkın var doktorcuğum, bazen parasızlıktan içmiyorum, günler bitip tükenmek bilmiyor!... (Akbaba, 1937-sayı: 164)

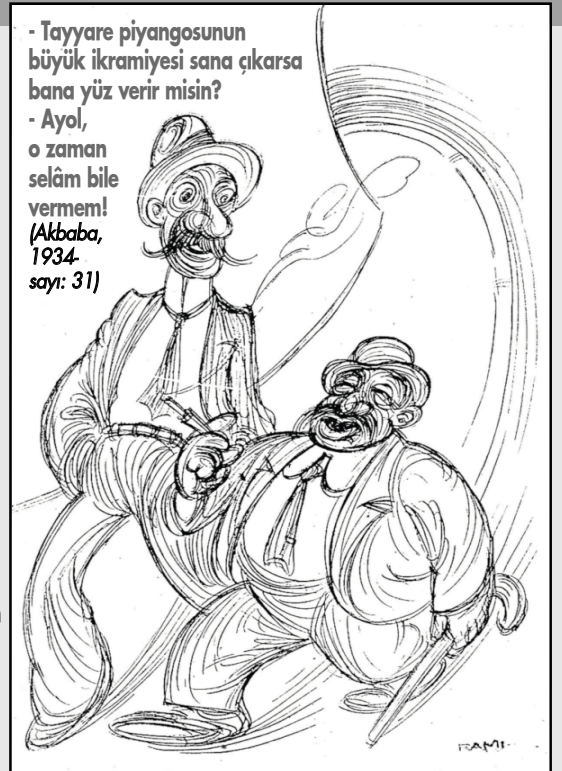
- Bir kadın, kendisine:
(Şekerim!) diye laf atan adamı dövmüş, neden acaba?
- Malûm: Şekerin fiyatı düştüğü içindir! (Akbaba, 1935-sayı: 86)

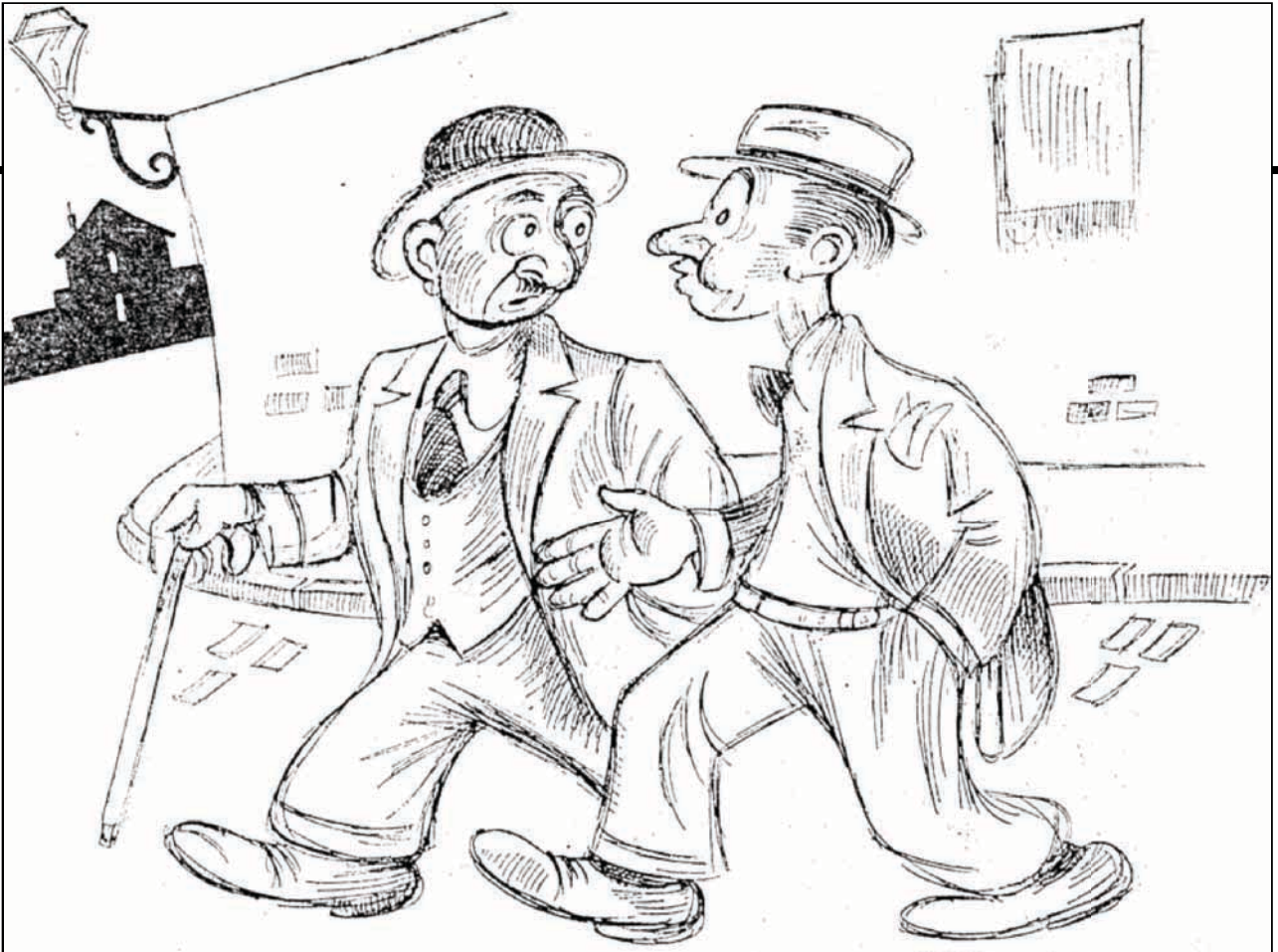
- Neye şu apartmanın köşesinde durmuyoruz?
Orası daha işlek...
- Ayıp olur yahu, o benim apartmanım!... (Akbaba, 1938-sayı: 255)

Cemal Nadir ve Ramiz Gökçe'den...

Türk karikatürünün öncülerinden Cemal Nadir, Ramiz Gökçe ve Orhan Ural. 1930'lu yıllarda aynı dergide çizdikleri bu karikatürlerine bakıldığında, o döneme özgü aynı çizgi tarzı ve aynı espri anlayışı ile çizdiklerini görüyoruz. Sorgulanması gereken; eğer karikatür üzerinden değerlendirmek bir ilkeyse, kimilerini popüler kılan, kimilerini ise gölgede bırakan şey nedir?

- Tayyare piyngosunun büyük ikramiyesi sana çıkarsa bana yüz verir misin?
- Ayol, o zaman selâm bile vermem!
(Akbaba, 1934 sayı: 31)

- Amerika'da büyük bir âlim: "Dünyanın sonu geldi" diyormuş...
- Bunun için büyük âlim olmaya ne hâcet?.. Bizim büyük valide her gün böyle söylüyor!.. (Akbaba, 1938-sayı: 255)

- Çocuğu sünnet için bir türlü para bulamıyorum.
- Sünnet bir şey mi, birader, bakkala para vermek oldu da ben gene bulamıyorum! (Akbaba, 1935-sayı: 85)

- Ulan, yılbaşı ikramiyesi mutlak sana çıkacaktır.
- Neden?
- Yıl uğursuzundur derler!.. (Akbaba, 1935)

Adriana Mercedes Mosquera (Nani) Colombian cartoonist

by Aziz Yavuzdoğan

who is it?

Adriana Mercedes Mosquera Soto (well known as Nani) was born in Bogota, Colombia. She graduated with Bachelor degree of "Education-Biology" at the University of Colombia. Nani has also done courses at the National School of Caricature in Bogota; "Computer graphic design" at the European Social Centre in Madrid (Spain) and an MA in "Fashion design and production" at the European Design Institute. Later she moved to Spain where works as a freelance artist concentrated mainly to creation of cartoons, illustrations, books, and to activities in the field of women's rights. As a cartoonist and illustrator she cooperates with many periodicals in Europe, North and South America. Nani presented her artworks at many individual exhibitions in Latin America and Europe and at the countless collective exhibitions around the world. Contributor to the International Red Cross in the fight against abuse of women, she has worked to make visible women cartoonists in the world. Nani Mosquera is the author of 10 books which are sold throughout Latin America and her cartoons have illustrated books to teach Spanish throughout the world. UN partners with women Nani and her character Magola Colombia is the center of her work of art. The comic strip Magola is more international, it has been published in several countries simultaneously, including Spain, Colombia, Mexico, United States and Argentina, also has been used for gender equity campaigns and text books. Among the many honors she has received, we can highlight a prestigious title of the Honorary Professor of Humor of the University of Alcala de Henares, Spain. Nani Mosquera has won a number of international awards at the cartoon contests in Cuba, Mexico, Argentina, Colombia, Portugal and Spain. Currently, she is living and working in Alcala de Henares, Spain.

PORTRE: RAUL DE LA NUEZ

What does a cartoon mean for you? What do you think about cartoon?

It is the best way to communicate ideas, love the comics are fantastic. Colombia unfortunately we don't have almost all cartoons themselves are made in the USA.

Does your country appreciate your cartoons? Do you feel satisfied with the interest towards your cartoons?

There is much interest, many artists, but no money. We have great cartoonists but are local issues, so my work is important because my comic strip is international : <http://sobreviviendoenpareja.blogspot.com.es/>

Do you prefer to draw your cartoons in private or do you draw anywhere?

I have no problem drawing for the public, I have in Colombia and China giving my children drawings, drawing also on airplanes and when I have free time

Have you experienced any trouble because of your cartoons? What happened?

Ever when I speak of religion have told me that I should change the words, my country is very Catholic. But overall I have quite freely about the issues and even drawing the main character naked and nothing happens it is widely accepted.

What humoristic similarities and differences are there between your country and other countries?

In my case I realized that the problems of couples and women are equal in the world, the only thing that varies are the words and expressions.

Do you think cartoons help to bond the cultural differences among countries?

I think they are a great tool, communicate ideas with humor and make people think, I try to make people think about the rights of women.

kimdir?

Nani imzasıyla tanınan sanatçı

Adriana Mercedes Mosquera Soto, Kolombiya'nın başkenti Bogota'da doğdu. Kolombiya Üniversitesi'nde Biyoloji eğitimi aldı.

Bogota Ulusal Karikatür Okulu'nda da eğitim gören Nani ayrıca Moda tasarımı ve bilgisayar grafik tasarımı dersleri gördü.

Serbest sanatçı olarak karikatür, çizgi-film ve kitap resimlemeri konusunda çalışmalar üreten Adriana Mosquera, Latin Amerika'da ve Avrupa'da bir çok sergiye katıldı. Kadın hakları konusunda da faaliyet gösteren Kolombiyalı sanatçı, Uluslararası Kızılhaç Örgütü gönüllüsü olarak katkıda bulundu. Onun çizimleri, İspanya, Kolombiya, Meksika, Arjantin ve ABD gibi ülkelerde cinsiyet eşitliği kampanyalarında ve bazı ders kitaplarında kullanıldı. Yarattığı çizgi kadın kahramanı Magola, bir çok ülkede yayımlandı.

nyez 13

"In my case I realized that the problems of couples and women are equal in the world, the only thing that varies are the words and expressions."

Do you think a cartoonist must contribute to world peace with his/her art?

Sure, it should work to raise awareness, make people think and realize what's going on, and for equality.

What do you think about the international cartoon contests? Please indicate your reasons.

There are a great way to promote new talent, besides also serve to earn some money and prize, fully support and have been a judge in several competitions in the world.

If you had to draw yourself from another cartoonist's point of view, what humorous details would you add to the cartoon?

I already am a walking caricature, I have big eyes, sharp chin and I am thin, so it is quite easy to draw me, however I never drawing meself, Magola is not my caricature.

Please write your thoughts and comments about FENAMİZAH magazine in few words.

It's a great magazine, touted the talent and work of many people who otherwise hardly would be released, additional magazines like this.

Karikatür sizce nedir? Kısaca bir tanımlama yapabilir misiniz?

Çizgiyle uğraşmak, insanlarla iletişim kurmanın en fantastik yoludur. Karikatür, çizgi-romanlar, çizgi filmler. Fakat ne yazık ki çizgi film hemen hemen Kolombiya'da hiç üretilmemektedir. Neredeyse tamamı ABD ürünüdür.

Karikatürleriniz yaşadığınız ülkede gereken ilgiyi buluyor mu? Mutlu musunuz?

İlgi çok ve bir çok sanatçı var bu işle uğraşan. Ancak ülkemde para kazanma şansı pek yok. Benim çizgilerim uluslararası alanda biliniyor bu yüzden biraz farklı bir konumdayım.

Karikatür çizerken yalnız kalmayı mı tercih edersiniz?

Benim için nerede çizdiğimin önemi yok.

"Karikatürcü, düşünmeye sevketmeli. Hayatta neler olup bittiği hakkında ve eşitlik için, insanları farkınladık sağlamaya yönlendirmelidir."

• Continued on next page →

Açık alanlarda da çizdim uçakta da. Bu konuda serbest bir tarzım var.

Karikatür çizdiğiniz için başınızın belaya girdiği oldu mu? Böyle bir pöblem yaşadysanız lütfen kısaca anlatın.

Ülkem koyu katoliktir. Din konusunda fazla hassasiyet var. Yani din hakkında yazıp çizirken dikkat etmek gerekiyor. Ama genel sorunlar hakkında oldukça serbest. Hatta benim bazı erotik çizimlerim filan sıkıntı yaratmaz.

Ülkenizdeki mizah anlayışı ile dünyadaki mizah anlayışı arasında ne gibi evrensel benzerlikler var?

Ben bir kadını. Bu gözle baktığımda; Kadın-erkek ilişkileri ve kadınların sorunları bütün dünyada hemen hemen benzerlik gösterir. Tek şey, belki kelimelerle ifade etme biçimidir.

Sizce karikatürün uluslararası kültür farklılıklarını birleştirici bir gücü var mıdır?

Evet, harika bir araç olduğunu düşünüyorum. İnsanlar arasında ki iletişimde mizahın önemi çok.

Çizerliğinin yanı sıra, kadın hakları ve bazı sosyal dayanışma-yardımlaşma etkinlikleri içerisinde yer alarak da adından söz ettiren sanatçı, ülkesi dışında İspanya'da en bilinen 100 kadın arasında yer almayı başarmış. Kadın bakış açısıyla çalışmalar ortaya koyan Adriana Mosquera, okurlarının yüzde 90'ının erkekler olduğunu berilterek, ilginç bir noktaya değiniyor...

Ben, kadın hakları konusunda bu iletişimi çizgilerimle sağlamaya çalışıyorum.

Karikatürçünün çizgileriyle, dünya barışına ve tüm dünya haklarının kardeşliğine katkı sağladığına ya da böyle bir amacı olması gerektiğine inanıyor musunuz?

Kesinlikle! Karikatürçü, düşünmeye sevk etmeli. Hayatta neler olup bittiği hakkında ve eşitlik için, insanları farklıladık sağlamaya yönlendirmelidir.

Uluslararası karikatür yarışmaları hakkında olumlu ya da olumsuz görüşleriniz

nelerdir?

Yeni yeteneklerin ortaya çıkması için önemli bir fırsattır. Karikatür yarışmaları bu anlamda ayrıca para ödülü kazanmak için de önemli bir şans sunmaktadır. Dünyanın tüm yarışmalarını destekliyorum.

Eğer bir başka karikatürçü gözüyle çizmeniz gerekirse, kendinizi hangi komik yanlarınızla ifade ederdingiz?

Büyük gözleri ve sivri çenesi olan bir kadını. Ve zayıf biriyim. Bu yüzden beni çizmek kolaydır. Ancak, ben kendimi asla çizmem. Yarattığım Magola karakteri ben değilim...

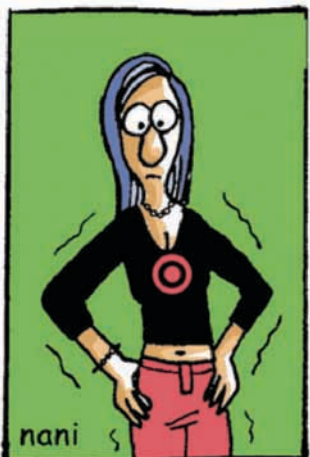
FENAMİZAH hakkında bir kaç cümleyle düşünceleriniz?

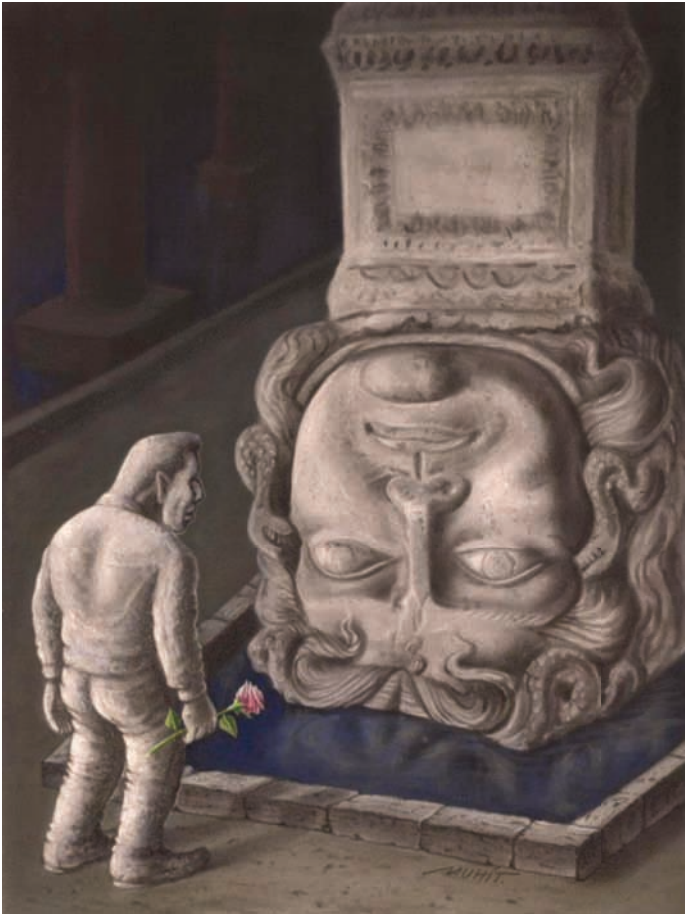
Harika bir dergi! Buna benzer dergilerde, bu kadar çok ismin bir arada olması zor olsa gerek. Bu önemli bir sunum. ■

Nani'nin yarattığı harika kadın MAGOLA karakteri, ülkesindeki El Pais gazetesinde 17 yıldır günlük bant karikatür olarak yayınlanıyor. MAGOLA ayrıca bir dizi kitap olarak da İngilizce olarak yayımlandı.

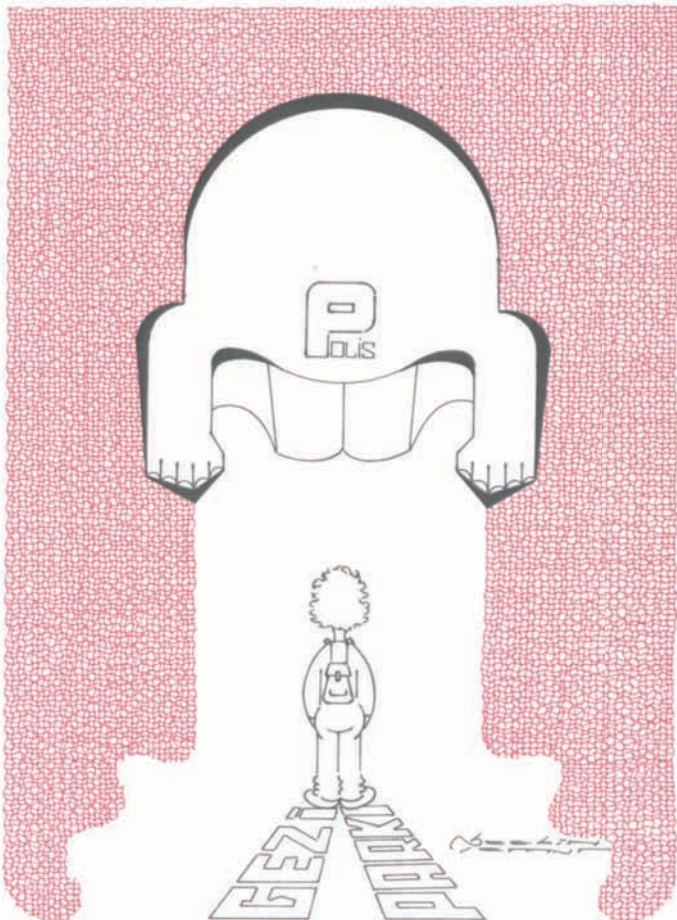

MUHİTTİN KÖROĞLU - Turkey

ALEXANDER DUBOVSKY - Ukrain

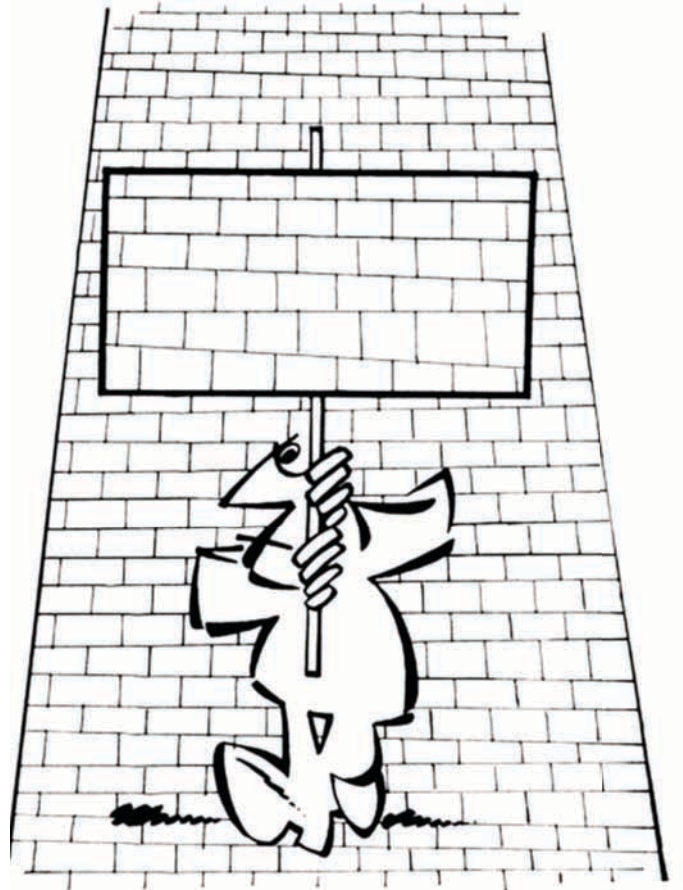
SEÇKİN TEMUR - Turkey

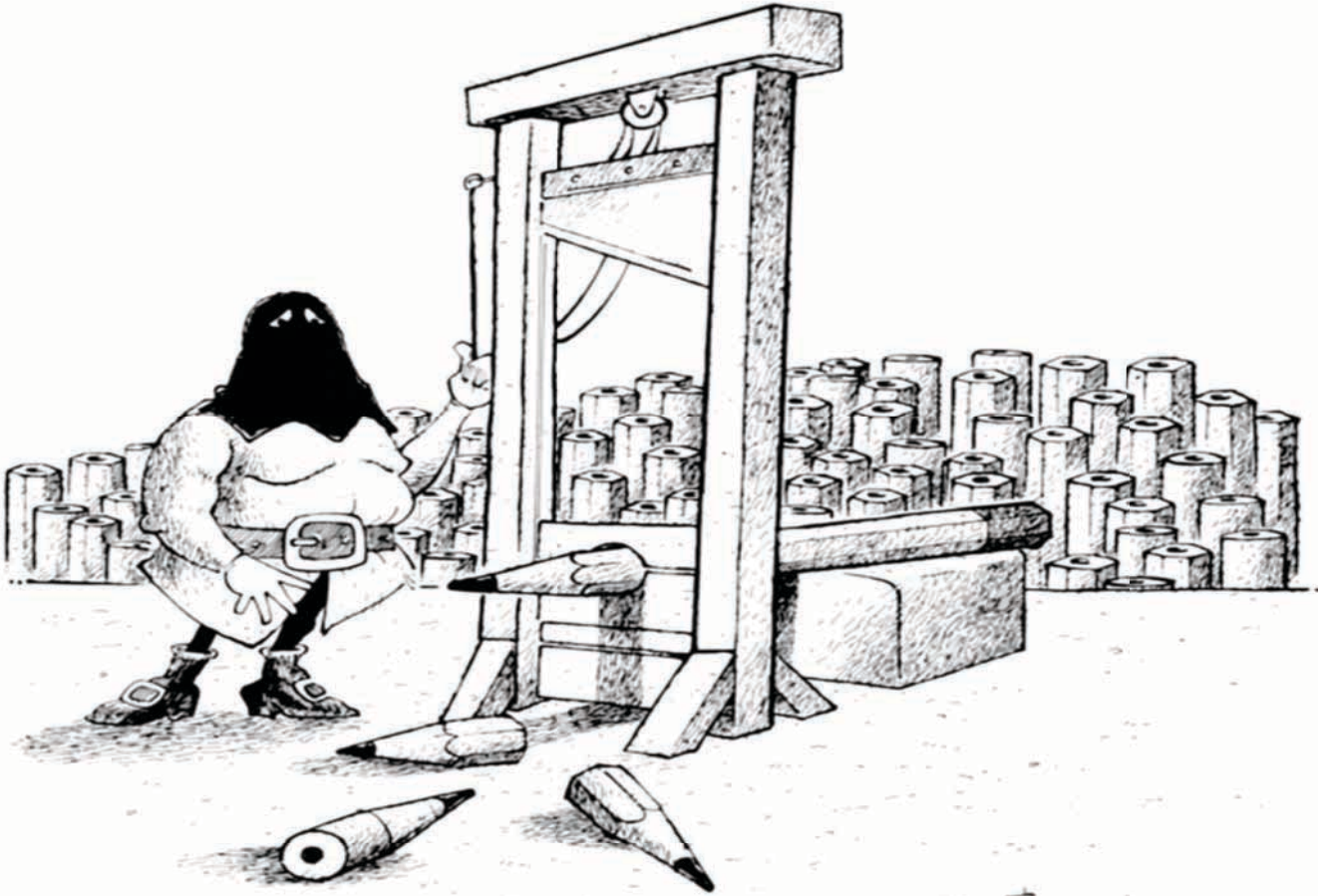
CEM KOÇ - Turkey

ANDREA BERSANI - Italya

NURI BILGIN - Turkey

AHMET ERKANLI - Turkey

RAINER EHRT- Deutschland

YALDA HASHEMINEZHAD- Iran

KÖPEKLİ KADIN... (3)

Anton Çehov

O sabah istasyonda büyük puntolu bir afiş dikkatini çekti. “Geyşa” ilk kez sahnelenecekti. Bunu düşündü ve tiyatroya gitti.

“Oyunun ilk gününe onun da gelmesi pekala mümkün” diye düşündü.

Tiyatro doluydu, tüm tiyatrolarında olduğu gibi avizenin üzerinde duman tabakası vardı. Salon gürültülü ve kırıkpırdı, ön koltuklarda şehrin züppeleri elleri arkalarında oyunun başlamasını bekliyorlardı, valinin locasında valinin kızı kürkleri içinde ön koltukta oturuyordu vali ise mütevazı bir şekilde perdenin arkasına gizlenmişti sadece eli gözüküyordu, orkestra çalışıyordu ve sahne perdesi salınıyordu, sürekli seyirciler geliyor, yerlerini alıyorlardı, Gurov merakla gelenlere bakıyordu.

Anna Sergeyevna da geldi. Üçüncü sıraya oturdu, Gurov ona bakınca kalbi sıkıştı ve dünyada kendisine yakın, bu kadar değerli ve bu kadar önemli bir başka kadının olmadığını anladı. Elinde opera dürbününü tutan ve kalabalık içinde kaybolmuş bu küçük kadın, adamın tüm hayatını dolduruyordu, onun kederiydi, neşesiydi ve arzuladığı mutluluktan ve kalitesiz orkestranın kahrolası keman seslerinde kadının ne kadar güzel olduğunu düşündü ve hayal kurdu.

Yanağında favorileri olan, uzun boylu, omuzları çökük genç bir adam da Anna ile geldi ve yanına oturdu; her adımda başını eğiyor ve sürekli selam veriyor gibiydi. Büyük ihtimale kadının Yalta'dayken üzgün bir sesle dalkavuk dediği kocasıydı. Ve gerçekten de adamın uzun boylu görünümünde, favorilerinde, kafasındaki küçük saçsız kısımda bir dalkavuk görünümü vardı. Gülüşü yapmacıktı ve yakasının üzerinde bir garson gibi seçkin bir rozet vardı.

Temsilin arasında kocası sigara içmek için dışarı çıktı, kadın koltukta yalnız kaldı, koltuğunda oturan Gurov da ayağa kalktı ve onun yanına gitti, zoraki bir gülümsemeyle, sesi titreyerek “iyi akşamlar” dedi.

Kadın ona baktı ve bembeyaz kesildi, sonra korkuyla tekrar adama baktı, gözlerine inanamıyordu, elindeki yelpazeyi ve dürbünü sımsıkı tuttu, besbelli bayılmamak için kendini zor tutuyordu. İkisi de sessizdiler, kadın oturuyordu adam ayaaktaydı ve kadının şaşkınlığından korktuğundan yanına oturmaya cesaret edemiyordu. Kemanlar ve flütler tekrar çalmaya başladı. Adam birdenbire korktu, sanki herkes onlara bakıyor gibi geldi, kadın ayağa katlı

ve kapıya gitti, adam da onun peşinden gitti, ikisi de kendilerinden geçmiş gibi koridorda yürüdüler, merdivenleri çıktılar, indiler, gözlerinin önünde rozetlerini, nişanlarını takmış askeriye, hukuk veya üniversite üniformaları içinde insanlar gelip geçiyordu, hanımefendiler, askılara takılmış kürk mantolar, sigara dumanı kokan hava ve kalbi delicesine çarpan Gurov “Ah Tanrı'm bu adamlar ve bu orkestra niye burada!” diye düşündü.

Ve tam o anda Anna Sergeyevna'nın istasyondaki gidişini ve her şeyin bittiğini ve onu bir daha göremeyeceğini düşündüğünü hatırladı. Fakat sona

gelmemişlerdi. Karanlık, dar merdivenlerdeki “tiyatro” yazısını görünce kadın durdu. Güçlülükle nefes alıyordu, yüzü hala solgundu ve allakbullakdı “Beni ne kadar korkuttun! Beni nasıl korkuttun! Ah, az kalsın ölecektim, niye geldin, niye?” dedi.

Adam aceleyle “Fakat anlasana Anna, anlasana.. yalvarırım anla” dedi.

Kadın ona ürkmüş, yalvaran, aşk dolu gözlerle baktı, yüz hatlarını hafızasında daha iyi tutmak istercesine dikkatle baktı. Adama kulak vermeden devam etti “o kadar mutsuzum ki, sürekli seni düşündüm, sadece seni düşünerek yaşıyorum, ve seni unutmak istedim, unutmak, ama niye geldin?”

Merdivenin sahanlığında iki okul öğrencisi sigara içiyor ve aşağı bakıyordu. Fakat bu Gurov'un umurunda değildi, Anna

• devamı sonraki sayfada.. →

Sergeyevna'yı kendisine çekerek yüzünü, yanaklarını, ellerini öpmeye başladı. Kadın korkuyla onu iterek "Ne yapıyorsun, ne yapıyorsun!" diye bağırды. "Biz delirdik, git bugün, hemen git.. tüm kutsal şeyler adına sana yalvarıyorum.. bu tarafa gelenler var!"

Birileri merdivenlere doğru geliyordu.

Anna, fısıltıyla "gitmelisin, duyuyor musun Dimitri Dimitriç? Gelip seni Moskova'da göreceğim. Hiç mutlu olmadım, şimdi de perişanım ve asla, asla mutlu olmaya-
cağım, asla! Bana daha fazla acı çektirme! Moskova'ya geleceğime yemin ediyorum. Fakat şimdi ayrılalım, benim bir tanem, kıymetlim, ayrılmamız gerekiyor"

Adamın elini sıkı ve etrafına bakarak, hızla merdivenleri çıktı, adam kadının göz-
lerinden onun gerçekten mutsuz olduğunu

görebiliyordu. Gurov biraz durdu, dinledi, sonra tüm sesler kesildikten sonra palto-
sunu buldu ve tiyatrodan ayrıldı.

- III -

Ve Anna Sergeyevna onu Moskova'da görmeye geldi. İki veya üç ayda bir, kocasına hasta olduğunu ve doktora görünceğini söyleyerek S.....'den ayrılıyordu. Ve kocası ona inandı, ya da inanmadı. Moskova'da Slaviansky Bazaar otelinde kalıyordu. Kırmızı bir faytonu Gurov'a gönderdi ve Gurov onu görmeye geldi. Moskova'da kimse bunu bilmiyordu.

Bir keresinde bir kış sabahı kadını bu şekilde görmeye gidiyordu. (mesajcı akşam-
dan gelmişti) Kızı da yanında yürüyordu, onu okula bırakacaktı, yolunun üzerindeydi. Kar lapa lapa yağıyordu.

Gurov kızına "ısı sıfırın üstünde üç derece

yine de kar yağıyor" dedi. "buzlar sadece yeryüzünün üzerinde eriyor, atmosferin yükseklerinde bambaşka bir ısı derecesi var"

"Peki kışın niye hiç gök gürültüsü olmuyor baba?"

Babası bunu da açıkladı. Konuşurken, sürekli kadını görmeye gittiğini düşünüyordu ve bunu kimsenin ruhu bile duymuyordu ve muhtemelen duymayacaktı. İki hayatı vardı: Açık olan, herkesçe bilinen hayatı, görece gerçeklik ve görece sahtekarlıkla dolu, tıpkı arkadaşlarının ve ahbablarının hayatları gibi. Ve diğer hayatı gizlilik içinde sürüyordu. Ve bazı tuhaf, tesadüfi olayların kesişmesiyle, gerekli olan, değer verdiği, ilgi duyduğu her şey, samimi olup kendisini aldatmadığı her şey, hayatının özü olan her şeyi başka insanlardan saklıyordu. Ve hayatında sahte olan şeyler, gerçeği gizlemek için giydiği kılıf -mesela bankadaki işi, klüpteki sohbetleri, "ikinci sınıf cins"i, yıl dönümleri, bayramlarda karısıyla görünmesi- tüm bunlara açıktı. Ve başkalarını da kendisi gibi yargılıyordu, gördüklerine inanmıyordu ve her erkeğin gerçek ve ilginç hayatının saklı olduğuna, karanlıklar altında olduğuna inanıyordu. Tüm özel hayatlar sızlar içindeydi ve muhtemelen bu yüzden uygar erkek, özel hayatın mahremiyetine saygı duyulması konusunda bu kadar sinirli ve endişeliydi.

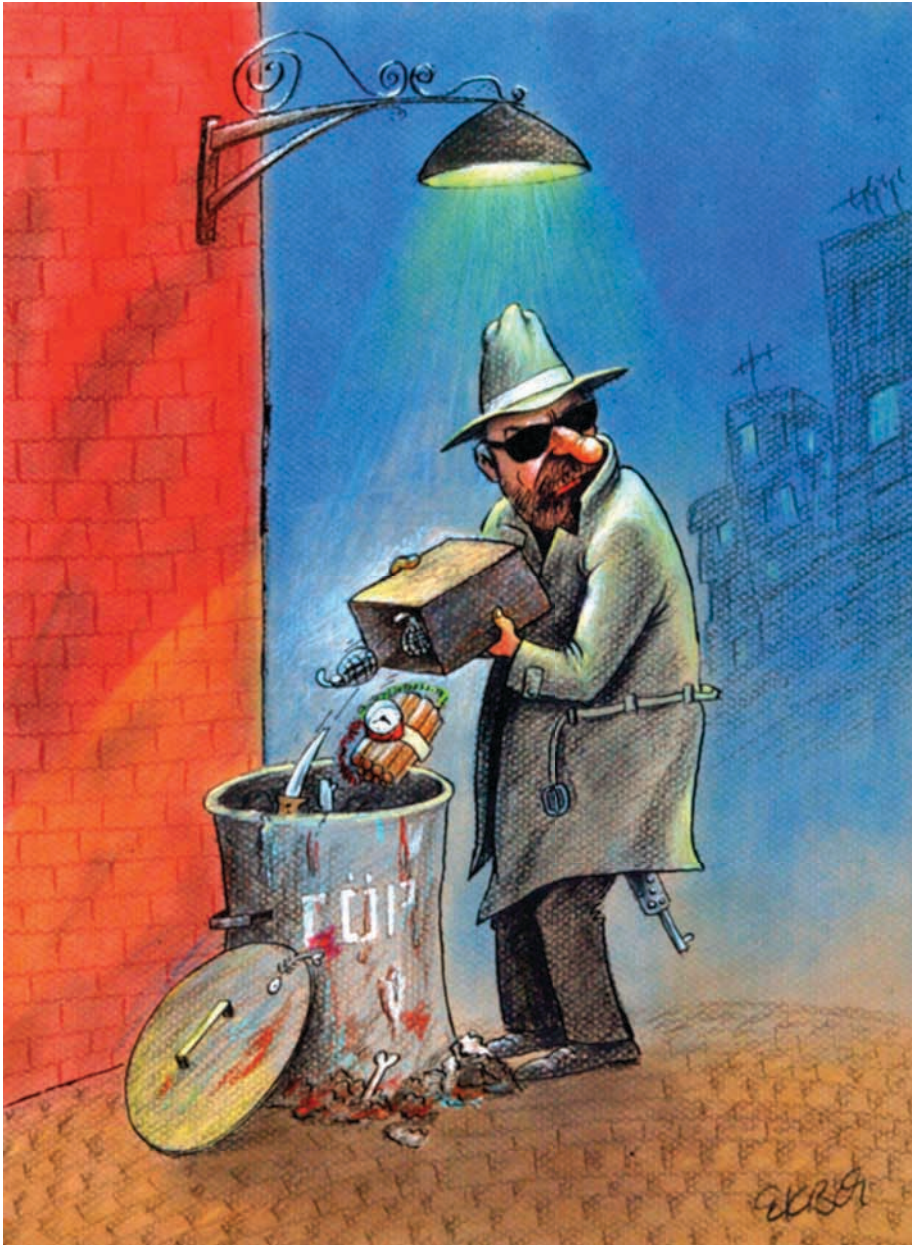
Kızını okula bıraktıktan sonra Gurov, Slaviansky Bazaar'a gitti. Kürk paltosunu aşağıda bıraktı, merdivenleri çıktı ve yavaşça kapıyı çaldı. Anna Sergeyevna en sevdiği gri elbisesini giyiyordu, seyahat ve meraktan bitmiş tükenmişti ve bir önceki akşamdan beri adamı bekliyordu. Solgundu, adama baktı ve gülümsemedi ve adam gelir gelmez göğsüne sokuldu. Sanki iki yıldır görüşmemiş gibi, öpüşleri yavaş ve uzundu.

Adam "ee, burada nasılsın? Ne haber?" dedi.

"Bekle söyleyeceğim.. konuşamıyorum!" Konuşamadı, ağlamaya başladı, adamdan uzaklaştı ve mendilini gözlerine bastırdı. Adam "bırakayım ağlasın, oturup bekleyeyim" diye düşündü ve bir koltuğa oturdu.

Sonra adam zili çaldı ve çay getirmelerini söyledi, adam çayını içerken, kadın sırtı adama dönük halde pencerenin önünde duruyordu. Duygusalığından ağlıyordu, hayatlarının çok zor olduğu gerçeği ki, bu rezilliğin bilincindeydi yüzünden ağlıyordu, ancak gizlice buluşabilirlerdi, insanlardan saklanarak, hırslılar gibi! Hayatları paramparça değil miydi? Adam "Haydi, dur" dedi.

Adam için şu açık seçikti ki, aşkları yakın zamanda bitmeyecekti, bu aşkın sonunu da kestiremiyordu. Anna Sergeyevna gittikçe ona daha bağlanıyordu, kadın ona hayrandı ve bunun bir gün bitmesi gerektiğini kadı-

EKREM BORAZAN - Turkey

na söylemek düşünülemezdi, kaldı ki, o da buna inanamazdı.

Kadının yanına gitti, omuzlarından tutup sevgi dolu ve neşelendirecek bir şeyler söyleyecekti ki, aynada kendisini gördü.

Saçları şimdiden beyazlaşmaya başlamıştı ve son yıllarda ne kadar yaşlandığını, ne kadar görmek onu şaşırttı, ellerini üzerine koyduğu omuzlar sıcaktı ve titriyordu, hala çok sıcak ve sevgi dolu bu hayat için şefkat duyuyordu fakat onun hayatı da kendisinininki gibi çok zaman geçmeden solacak ve saçları beyazlaşacaktı. Kadın onu niye bu kadar çok sevmişti? Kadınlara karşı her zaman olduğundan farklı görünmüştü ve kadınlar onu değil de, ömür boyu aradıkları, kendi kafalarında yarattıkları hayale aşık olmuşlardı ve sonradan hatalarını fark edince, onu yine aynı şekilde sevmişlerdi ve hiç biri onunla mutlu olmamıştı. Zaman geçti, ahbaplıklar kurdu, ayrıldı ama bir kez bile aşık olmadı, hoşlanılan fakat sevilmeyen herhangi bir şey gibiydi.

Ve şimdi, ancak saçları beyazlaştığında gerçekten, düzgün şekilde, hayatında ilk kez aşık olmuştu.

Anna Sergeyevna ile birbirlerini çok yakın insanlar gibi, karı kocalar gibi, samimi dostlar gibi seviyorlardı. Onlara kader ikisini birbiri için uygun görmüş gibi geliyordu ve kadın niye bir kocasının olduğunu, adam da niye bir karısı olduğunu anlayamıyordu. Yakalanıp, ayrı kafelerde tutulmak zorunda kalmış kuşlar gibi hissediyorlardı. Geçmişlerinde yaptıkları her şey için birbirlerini affettiler, bugündeki her şeyi de bağışladılar ve bu aşkın ikisini de değiştirdiğini hissettiler.

Geçmişte, depresyona girdiği anlarda aklına gelen her hangi bir konuyla kendisini rahatlatmıştı fakat artık konu umurunda değildi, büyük bir sevgi, şefkat duyuyordu, samimi ve sevgi dolu olmak istiyordu...

"Ağlama sevgilim, yeterince ağladın bu kadar yeter.. şimdi konuşalım, bir plan yapalım" dedi.

Sonra birbirlerine danışarak epey bir süre konuştular, gerekli gizlilikten nasıl kaçınacakları, aldatma, farklı şehirlerde yaşama ve birbirlerini uzun süre görememeleri üzerine konuştular. Bu dayanılmaz esareten nasıl kurtulacaklardı?

Adam başını kavrayarak *"Nasıl? Nasıl? Nasıl?"* diyordu.

Ve sanki kısa bir süre sonra bir çözüm bulunacak gibi göründü ve sonra yeni ve harika bir hayat başlayacaktı ve şurası açıkseçikti, ikisi için de önlerinde uzun, uzun bir yol vardı ve bunun en karmaşık, en zor kısmı daha yeni başlıyordu. ■

Karadeniz'in inatçı ve azimli kızı: Melek Durmuş...

Aziz Yavuzdoğan

Melek, 1992 Trabzon-Of doğumlu genç bir çizer kızmız. İstanbul Aydın Üniversitesi Grafik Tasarım 2. sınıf öğrencisi. Yeni Çağ ve Yeni Şafak gazetelerinde iş deneyimi edindi. Bu dönem Star gazetesinde zorunlu stajını yapacak. Grafik tasarım öğrencisi olmasının yanı sıra karikatür çizmeyi de sürdürüyor. Çeşitli etkinliklere ve yarışmalara katılıyor. Karikatürleri Fena Mizah'ta ve İzmir'de ki Neşeli Mizah dergisinde yayımlanıyor. Geçtiğimiz yıl, Karikatürcüler Derneği'nin düzenlediği "Uluslararası Kadın Karikatürcüler" sergisine de bir çalışması kabul edilen Melek Durmuş, gelecekte çizgi-roman çalışmaları yapmayı düşünüyor ve sanat yönetmeni olarak hayatını kazanmayı istiyor...

Melek, bulunduğu her ortamda çiziyor.

Melek Durmuş'un bir afiş tasarımı çalışması...

Fena Mizah'taki karikatürlerinden de tanıdığınız Melek Durmuş'un, "Uluslararası Kadın Karikatürcüler Sergisi"nde yer alan çalışması.

Karikatürcüler Derneği yönetim kurulu sekreterliği yaptığım dönemlerde genç çizer adaylarla dernekte sık sık karşılaşma imkanım oluyordu. Bana kendi gençliğini anımsatan, heyecanlı ortamlar yaşatan bu gençler, çizimlerini getirip, görüşlerini alırlardı. Bunların arasında dikkatimi çeken kızlardan biri de **Melek**'tir. O'nun heyecanlı, girişken ve azimli-inatçı, aynı zamanda mütevazı ve saygılı yapısı bende olumlu izlenimler bıraktı. Ayrıca çalışmalarını başarılı ve umut verici bulmuştum tabi. Karikatürlerini getiren bir çok genç çizer adaylarının içinde **Melek Durmuş**, iletişimi koparmayanlar arasında yer alan nadir gençlerimizden biridir. Bu da onun yaptığı işi ne derece sevdiğinin ve süreklilik gerektirdiğinin farkında olmasındandır, diye düşünüyorum.

Melek'in çizgiyle ilk tanışması, bir çoğumuzda olduğu gibi ilk okul çağlarında başlar. Arkadaşlarıyla birlikte yaptıkları resim çalışmalarında özellikle nedense kafa çizimleri yaptıklarını söylüyor. Bu konuda bir kurs, bir eğitim almayı çok istemiş ancak o zamanlar maddi imkansızlıklar nedeniyle gerçekleştirememiş. Serbest meslek sahibi babasının geliriyle mütevazı bir yaşam içinde olduklarından, küçük yaşlardan beri okuldan arta kalan zamanlarda ailesine katkıda bulunabilmek için bir yandan da çeşitli işlerde çalışmak zorunda kalmış. Tüm bu zorluklar içerisinde okuyan **Melek**, Lise'de grafik tasarım bölümünü seçerek, hayal ettiği dünyaya bir adım daha yaklaşmış.

Gerçekten de azmin, inatçılığın, zorluklara karşı direnmenin, sabrın somut bir örneği olarak karşımızda duran bu genç kız bugün, **İstanbul Aydın Üniversitesi**, Grafik Tasarım Bölümü ikinci sınıf öğrencisidir. Bir yıl da **Düzce Üniversitesi**'nde grafik tasarım eğitimi alan **Melek**, "**Çok iyi bir çizer olmak istiyorum. En çok da Mimar Sinan Üniversitesi'nde eğitim hayatımı tamamlamak istiyorum.**" diyor...

Dedik ya kızmız pek azimli; **Boğaziçi Üniversitesi**'nde **Galip Tekin**'in çizim derslerine de katıldığını belirtiyor. Karikatür çizmeyi küçüklükten beri sevdiğini söyleyen **Melek**, usta çizerlerle tanışınca ve yakınlık görünce daha çok sevdiğini ve umutlandığını söylüyor. "**Beni karikatüre daha yakınlığa taşıyan isimlerden biri Aziz Yavuzdoğan hocamdır. İllüstrasyon konusunda da Cemile Ağaç Yıldırım'dır. Resim öğretmeni Sonay Yılmaz da benimle ilgileniyor. Onun Güzel Sanatlar'a hazırlık kurslarına katılacağım.**"

Melek Durmuş, İstanbul Karikatür ve Mizah Merkezi'ndeki, Uluslararası Kadın Karikatürcüler Sergisi'ndeki karikatürü önünde...

Geçtiğimiz yıl Karikatürcüler Derneği'nin varlığından haberdar olan genç çizirimiz, *"O günden itibaren Aziz hocam kendi kızı gibi ilgileniyor, çizimlerim konusunda gelişmemi sağlıyor."* diyor.

Bir çok dernek etkinliğine katılma fırsatı bulduğunu belirten **Melek**, bu sayede karikatürün usta isimleriyle tanışma ve bilgi edinme deneyimi edindiğini ve bundan büyük mutluluk duyduğunu söylerken, **Yurdağün Göker**, **Erdoğan Başol**, **Raşit Yakalı** gibi isimlerden söz ediyor. Bu arada kendisi gibi genç çizirlerden **Gülşah Eteker** ile de iyi bir iletişim sağladığını belirtmeden geçemiyor. **Karikatürcüler Derneği**'nin düzenlediği **Uluslararası Kadın Karikatürcüler Sergisi**'ne çalışmasının kabul edilmesi onu çok mutlu etmiş. **Melek**, bu sergi açılışında, **Yurdağün Göker** ve **Erdoğan Başol**'un kendisiyle yakından ilgilenmelerini ve karikatürü hakkındaki yapıcı eleştirilerini asla unutamayacağını söylüyor.

Eğitimi dışında çok farklı işlerde çalışan genç kızımız, mesleğiyle ilgili olarak da ilk okul stajını **Tünaydın** gazetesinde yapmış. Orada gazete sayfa tasarımı (*mizampaj*) ile ilgili deneyim kazanan **Melek**, daha sonra **Yeni Çağ** ve **Yeni Şafak** gazetelerinde kısa süreli iş hayatı olmuş. Önümüzdeki dönem ise **Star** gazetesinde zorunla stajını tamamlamayı planlıyor.

Geleceğe dair umut veren, çok daha başarılı olacağına inandığım bu genç kızımız, hemcinsleriyle ilgili görüşlerini, *"Ülkemizde eğitim hakkı bile tanınmayan kadınlarımızın, çizgi dünyasında kendilerini göstermelerinin zor olduğunu düşünüyorum."* şeklinde ifade ederken, yine de bu konuda umutlu olduğunu söylüyor.

Melek kızımıza umutları ve arzuları yönünde bir yaşam diliyorum. ■

A young female artist candidate: Melek Durmuş...

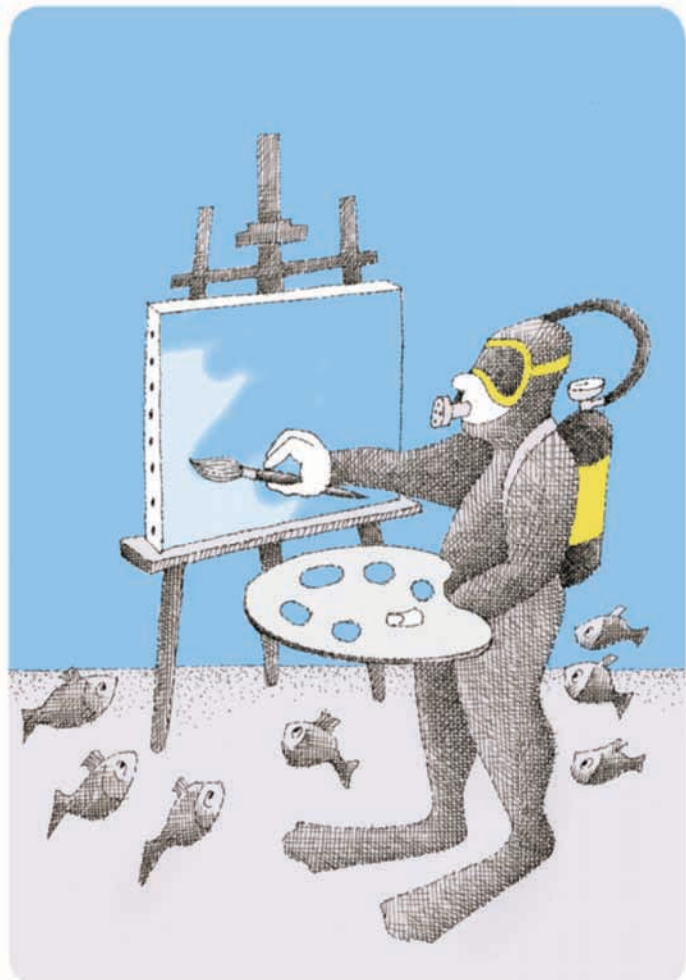
Her name is Melek Durmuş, 21 years old. A young artist in a promising candidate for the future of Turkish cartoon. She is a student in Istanbul Aydın University Department of Graphic Design. She is attending Cartoon competitions and exhibition events. Has been a combination of graphic design and cartoon work. The published in some of the humor magazines of her cartoons and she worked as an intern in some newspapers. Her greatest ideal, being an art director. Aziz Yavuzdoğan is her cartoon teacher. Melek is respects to him and very happy for his attention. As the child of a poor family, have big dreams pertaining to the profession since childhood. And she believes that a good artist.

Bir sergi için çalıştığı Salvador Dalí'nin portre karikatür çalışması...

GALINA PAVLOVA- Bulgaria

JIRI SRNA - Czech Republic

Görsellikte tersinlenen düşünce: Karikatür...

Hasan Efe

Görsellik kavramı bir genelleme olmasına karşın “düşünce” ile içselleştiğinde anlam alanı daraltmış olur, ki bu da “karikatürü” karşılar kuşkusuz. Çünkü karikatürü oluşturan unsurların içinde çizgiden sonra ilk öne çıkan “düşünce”dir.

Resim, fotoğraf, ebru... vb sanatların yanı sıra üç boyutlu olanları da göz önüne alırsak “görselliğin” alanını genişletebiliriz. Yazımızı “karikatür sanatı” üzerinde daraltarak sürdüreceğiz.

Tüm sanatlarda olduğu gibi, sanatçı iç tepilerini dışa yansıtırma sürecinde tinsel, özdeşsel birikimlerini değişik formlarda şekillendirirken yaşamsal çevrimin kendisine yansıyanlarını “düşsel” ve “düşünsel” olarak alıcıya aktarır.

Böyle bir işleyiş belirgin olarak karikatür sanatçılarındadır.

Karikatür sanatçısı görselliği verirken resim ve grafik sanatının (*diğer sanat kolları da olabilir*) tüm olanaklarından yararlanır. Çalışma alanında “düşsel” yansımanın somutlanmasını oluştururken; çizgi, renk, montaj, kolaj, gölge, tram... gibi unsurları bir “bütünlükte” toplar. Bu da karikatür kompozisyonunun bir aşamasıdır.

Sanatçının bu olanakları kullanması ona bir esneklik kazandırır. Böylece o, “özgür işleme” sürecinde “düşünce” arenasındaki yaratıcılığını sonsuzlaştırır.

Bu aşamalardan sonra ortaya çıkan ürün (*karikatür*) alıcı ve verici kanallar arasındaki işlerlikten başka bir şey değildir.

Bu iletişim olanaklarının ortaya koyduğu “dönüt” ile, sanatçı arasında “gizil” bir bağlantı olduğu kaçınılmazdır. Bu da görselliğin “tersinlenerek” “düşüncede” kendini bulmasıdır. Daha basit bir söyleyişle, verilmek istenen iletilinin çarpıtılarak ya da

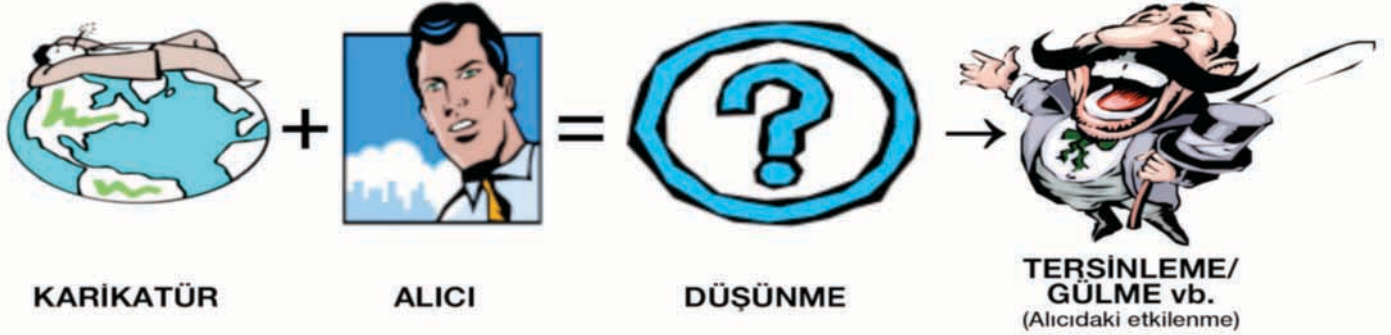
abartılarak veya nesnenin ve öznenin “öz” üzerinden büyütülerek-küçültülerek verilmesidir, denebilir. Burada söz konusu olan “öz” iletilmek istenen “düşünce”nin temelidir.

Görsellik ne şekilde ortaya konursa konsun asıl olan “öz”dür.

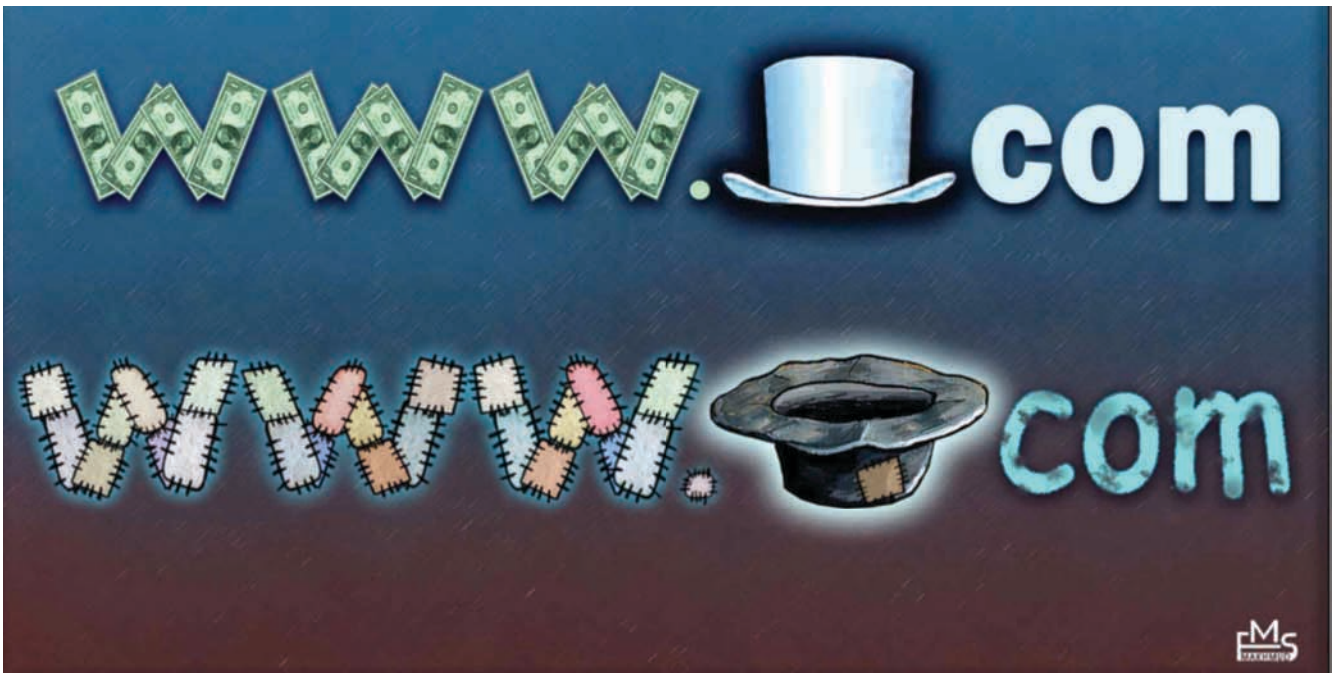
Karikatür sanatı, kendi kavramı gereği görselliği genellikle tersinlediği için içindeki düşünce unsurlarını ip uçları vererek alıcıda bir işlerlik kazanır. Bu işlerlik de “düşünceden” başka bir şey olamaz.

Düşüncenin böyle bir dönüşümle alıcıya ulaşması onda; gülme, kahkaha, tebessüm, öfke, kızma, ders çıkarma, öğrenme... şeklinde algı sonuçlarını ortaya çıkarır. Bunu şöyle formüle edelim. ■

(Hasan Efe, *Nezih-Er Yayınları*, Nisan 2013 İzmir)

Yukarıdaki simgelerle oluşturduğumuz bu formülle alıcı (karikature bakan kişi), karikatürdeki görsel bütünlüğü algıladıktan sonra bunun üzerinde bir düşünce yürütür, bu süreçte tersinleme de başlar. Görsellikteki bütünlükten çıkan bu “ileti özü” düşüncenin aslını oluşturarak gülme... vb şeklinde sonlanır.

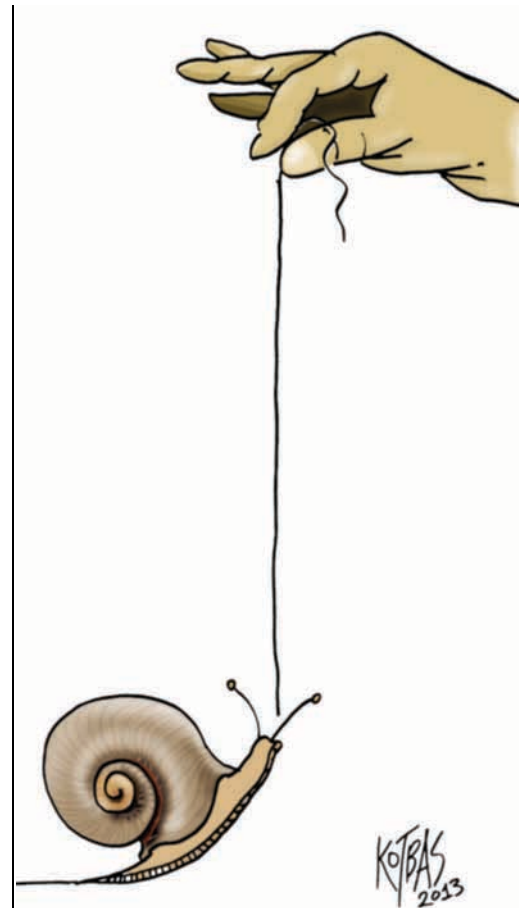

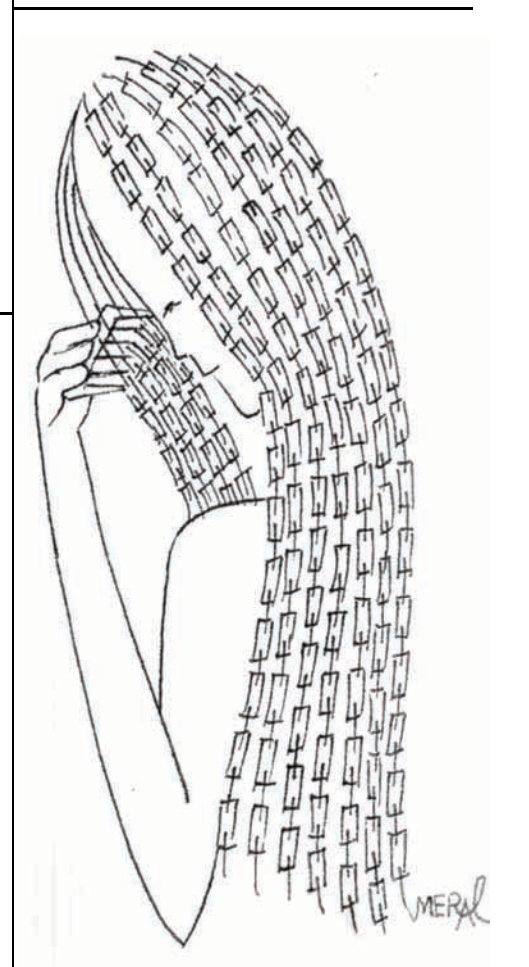
IVAILO TSVETKOV- Bulgaria

VLADIMIRAS BERESNIOVAS - Lithuania

MUAMMER KOTBAŞ - Turkey

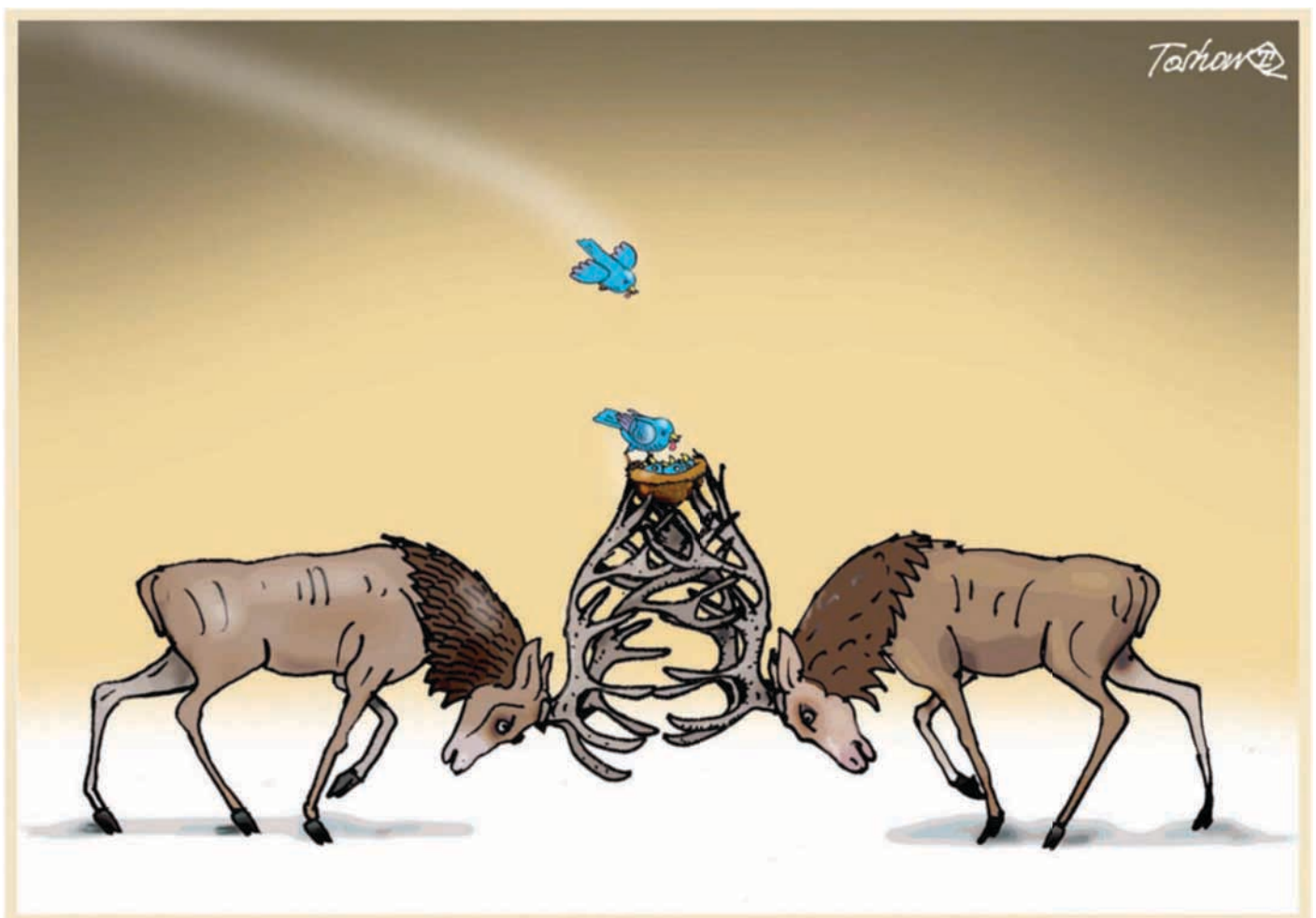
MERAL SİMER - Turkey

HENRYK CEBULA - Czech Republic

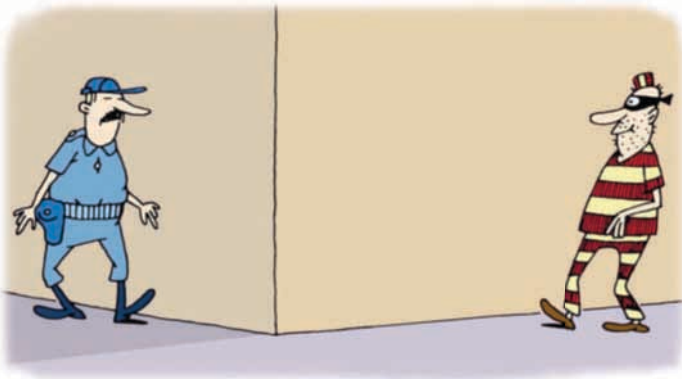

ALI DIVANDARI - Iran

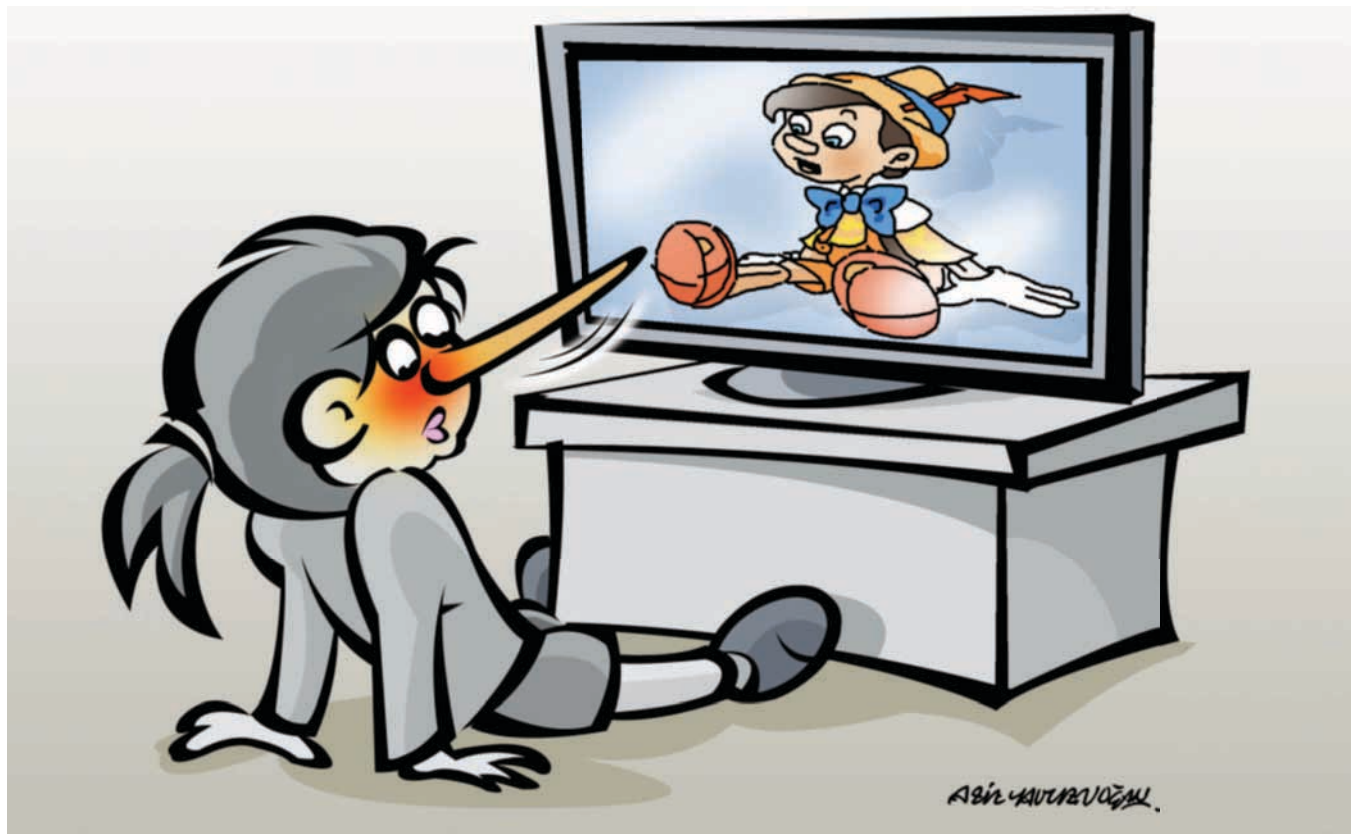

TOSO BORKOVIC - Serbia

NIVALDO PEREIRA DE SOUZA - Brasil

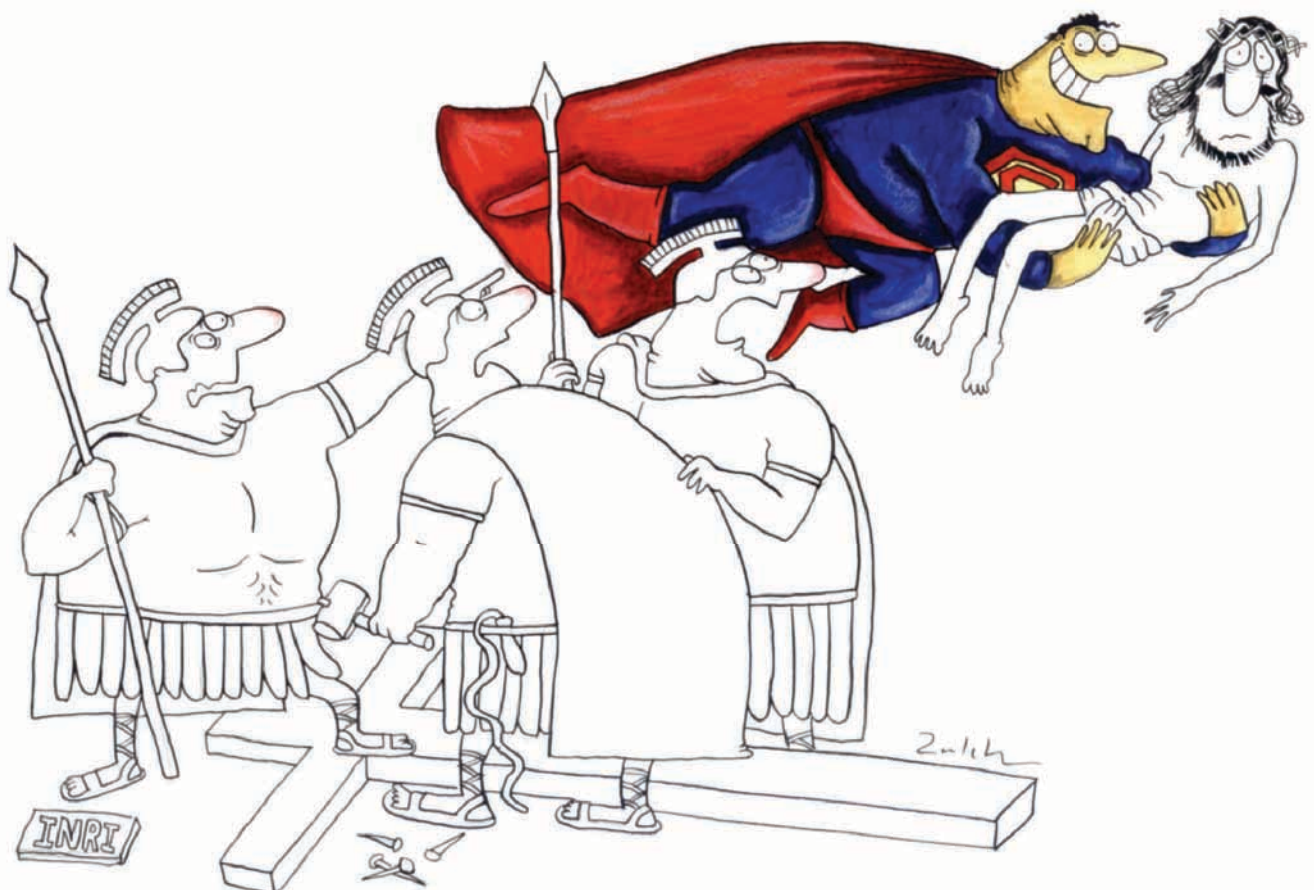
AZİZ YAVUZDOĞAN - Turkey

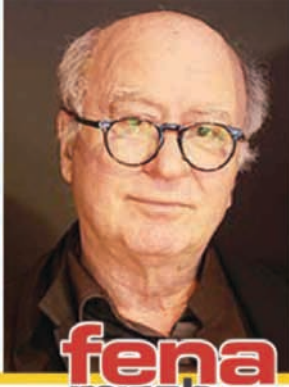
ARSEN GEVORGYAN - Armenia

JORDAN POP-ILIEV- Macedonia

RAUL FERNANDO ZULETA - Colombia

Georges Wolinski (France)

Tunus asıllı Fransız karikatürcü Wolinski 1934 doğumlu. 1964 yılında ailesiyle birlikte Fransa'ya göç ettiler. Mimarlık eğitimi aldı. Politik ve erotik temalı karikatürler çizdi. 1968 öğrenci hareketlerine katıldı. Wolinski'nin karikatürleri Liberation, Paris-Match ve Charlie Hebdo'da yer aldı...

He was born in 1934 in Tunisia. In 1946, his family moved to France, where he attended grammar and high school. These comic strips were based on political or erotic themes. During the May 1968 student revolt. Wolinski's drawings can be found in the daily Liberation, the weekly Paris-Match, L'Écho des Savanes and Charlie Hebdo.

dünyadan
eski
ustalar..

old master
cartoonists
from around the world

fena
mizah

international humor magazine 2013

- Onu yemeden önce biraz tecavüz etsek mi?
- Oh, evet evet!
- Hayır! Bunu yaparsak etinin tazeliği kalmaz...

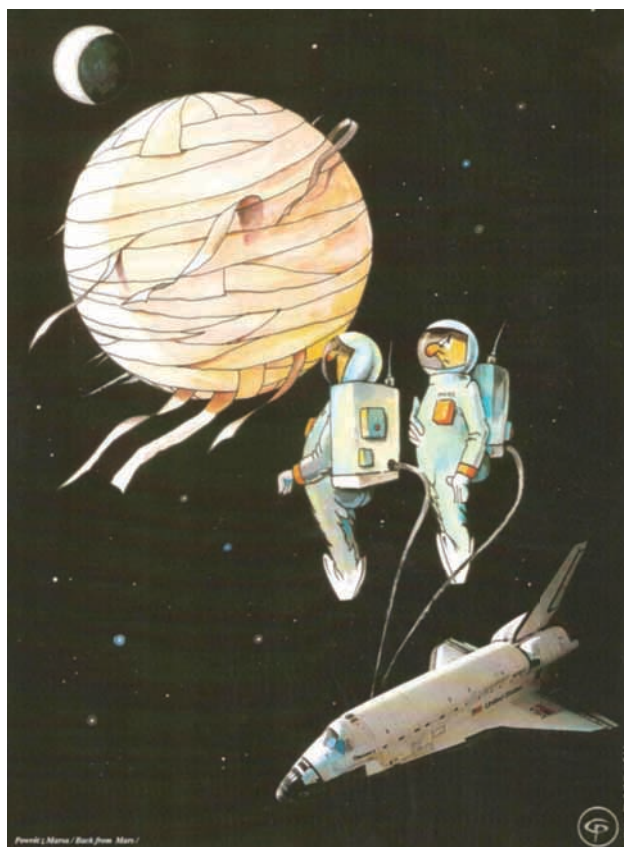
- Ne o, benden nefret eder gibi bir halin var sanki?!

- Ben anahtarımı vermem!
- Bavulumu aldım gidiyorum zaten, kör müsün?

RAUL DE LA NUEZ - USA

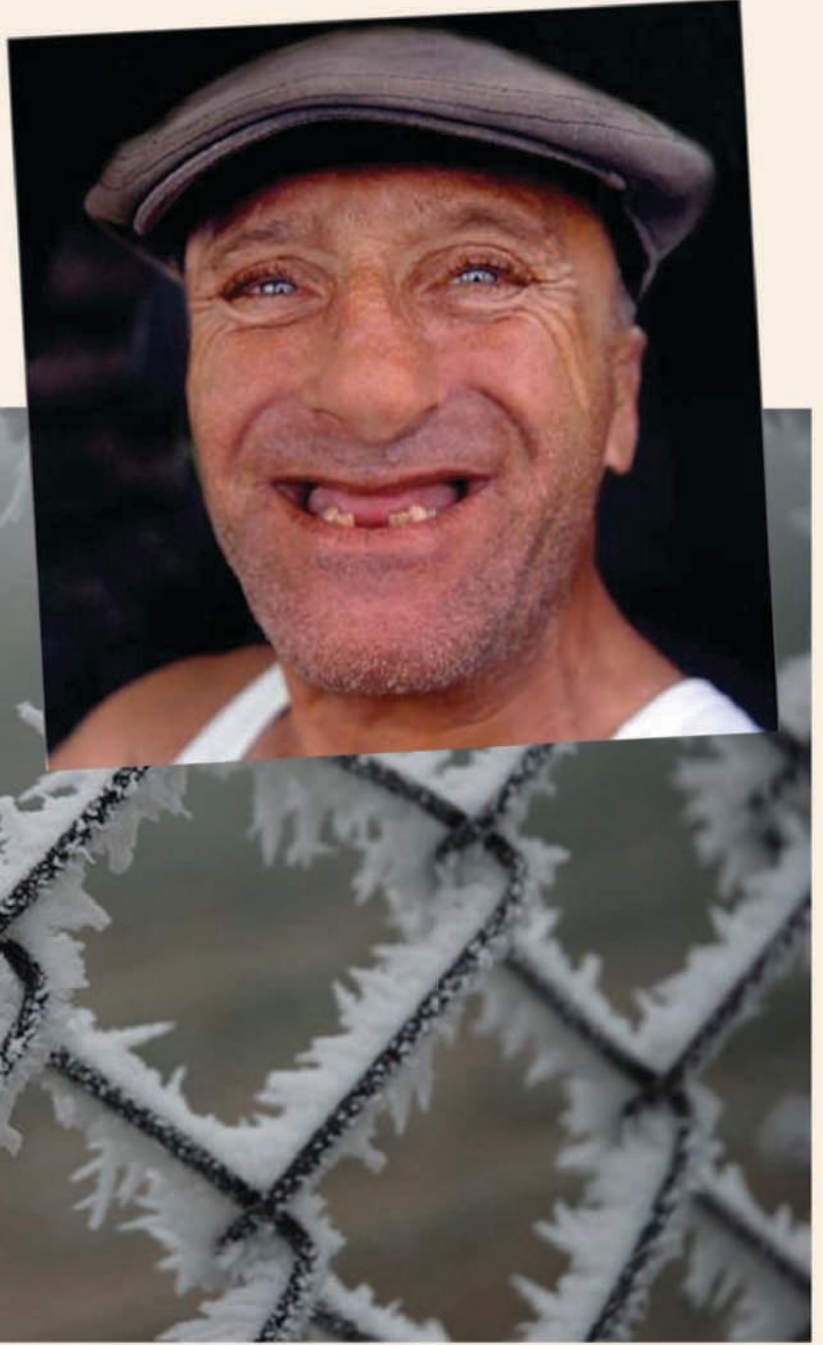
CZESŁAW PRZEKAZ - Poland

ALEXEI TALIMONOV - England

“daha bir güzeldir elbet
gülen yüzden ışık toplamak...”

“ kar tutar beni bilmezsin,
nasıl üşür tel örgüler...”

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ ANADOLU UNIVERSITY

EĞİTİM
KARİKATÜRLERİ
MÜZESİ

MUSEUM OF
CARTOON
ART

Adres: Anadolu Üniversitesi, Eğitim Karikatürleri Müzesi
Akcamı Mh. Malhatun Sk. No:6, Odunpazarı ESKİŞEHİR
Tel:0222-230 02 01 / 0222-335 05 80 / 1693

Müze, Pazartesi ve bayram günleri dışında
her gün saat 10.00 - 18.00 arası ziyaretçilere açıktır.

ekm@anadolu.edu.tr

Melih Gökçek, Ankara
Belediye Başkanlığına
yeniden aday olduğunu
açıkladı. "Yorulmadım,
Belediye'den emekli
olacağım" demiş...
Yorulma değil de,
dayanamak olsa gerek!

Beykoz Belediye Başkanı
AKP'li Yücel Çelikkilek
türbanlı bebek resimli
seçim afişiyle tepki çekti.
Hani ellerinden gelse bu
zihniyet, cenin için bile
tesettür uygulayacak!

Bilim adamları iyi bir uyku
almanın beyni temizlediğini
açıklamışlar... Sosyal
hafızamızın neden sıfır
olduğunu merak edip
duruyorduk. Uyanmayın
sakın ey millet!

Devletin tepesindekiler ile
eşleri için, pahalı dış
veriş meraklarından ötürü
"Süslüman" yakıştırması
yapılıyormuş... Türk Dil
Kurumu yetkilileri
uyumayın!

~ Günce Y.

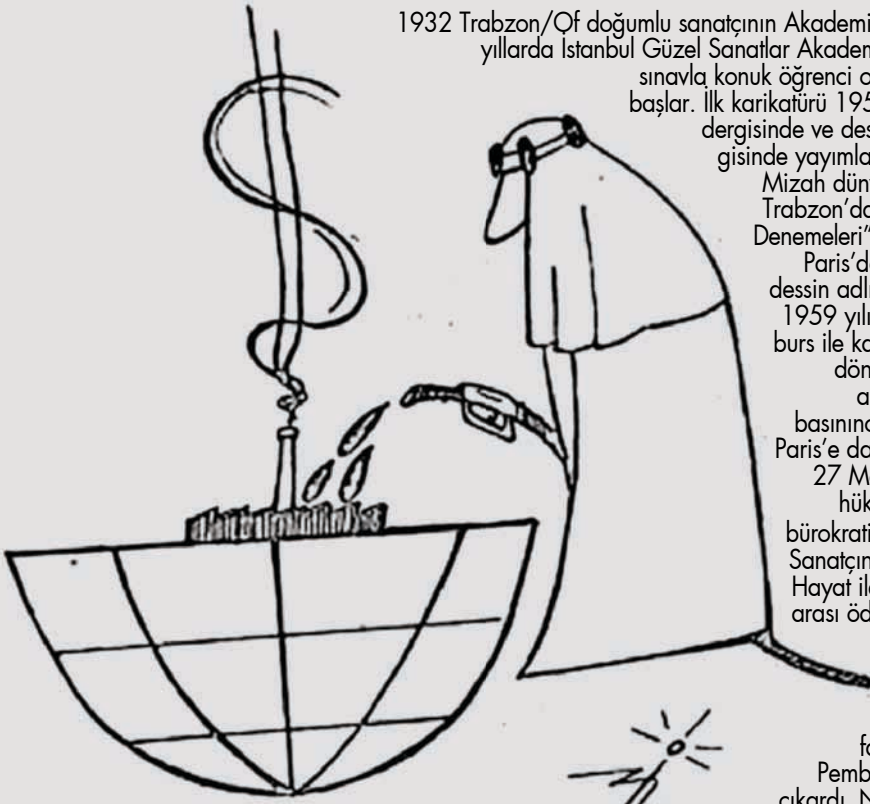
MARINA GORELOVA - Belarus

ANATOLIY STANKULOV - Bulgaria

ARAMIZDAN AYRILANLAR...

Kasım ayında yitirdiğimiz Türk karikatürünün ustalarından Münif Fehim (1900-1983), Orhan Ural (1913-1978) ve Ziya Ramoğlu'nu sevgi ve saygıyla anıyoruz...

1932 Trabzon/Of doğumlu sanatçının Akademik kariyeri 1950'li yıllarda İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'ndeki derslere sınavla konuk öğrenci olarak katılmasıyla başlar. İlk karikatürü 1956 yılında Dolmuş dergisinde ve desenleri Varlık dergisinde yayımlandı. Aynı yıllarda Mizah dünyasına ilk adımını Trabzon'da açtığı "Karikatür Denemeleri" adlı sergiyle attı. Paris'deki Ecole ABC de dessin adlı sanat okulundan 1959 yılında almış olduğu burs ile kariyerinde yeni bir dönem başladı. Okul aracılığı ile Fransız basınına çalışmak üzere Paris'e davet edilmiş ancak 27 Mayıs Askeri darbe hükümetinin getirdiği

bürokratik engellerden dolayı Fransa'ya gidememiştir. Sanatçının profesyonel kimliği zamanın en popüler dergisi olan Hayat ile 1960'lı yıllarda yaptığı çalışmalarla başladı. Uluslar arası ödüller, yurt içi yurt dışı kişisel sergilerle devam eden sanat yaşamına bir ilk olan ve 1971 yılında Baştur Turizm şirketi'nin Gazeteciler Cemiyeti yararına düzenlediği Akdeniz limanlarını kapsayan gezisi nedeniyle Büyük Ankara Gemisi'nde açtığı "Yüzen Sergi" ile farklı bakış açıları kattı. 1975 Yılında türünün ilki olan Pembe mizah türünde "Parola Aşk" adlı karikatür kitabını çıkardı. Newyork'daki karikatür ajansı "Pothco Cartoons Inc" ile yaptığı sözleşme ile 1978 yılında Uluslar arası kimlik kazandı. Karikatürleri dünya basınının en saygın gazete ve dergilerinde yayımlandı. Bu çalışmalar 1980'li yıllarının sonuna kadar sürdü. 40 yılı aşkın bir süreden beri profesyonel sanat yaşamını güzel sanatların Resim, fotoğraf, karikatür dallarında sürdürdü. Daha sonra başlayan sağlık sorunları nedeniyle çalışmalarına istemeyerek ara vermek zorunda kaldı. Ramoğlu tedavi gördüğü Adana'da hayata gözlerini yumdu.

DAMIR NOVAK - Croatia

MUSA KAYRA - Cyprus

WESAM KHALIL - Egypt

E K Şİ SÖZLÜK'ten..

tayyip erdoğan'ın gençliğe hitabesi...

(bkz: beraber yürüdük biz bu yollarda)
ton değişiyor gençler. la diyezimsi gibi bir ton.

~ arpej

her sabah türküm demek ile türk olunmaz...

başbakan recep tayyip erdoğan beyanatı.

~ horseless horseman

(bkz: her gün namaz kılmakla müslüman olunmaz)

~ blackthorne

diyanet işleri'nin 2014 bütçe ödenek teklifi...

en azından cami tuvaletleri bedava olsun. 5 milyar tl ve halen cami tuvaletleri paralı. dua da beleş ediliyor zaten.

~ imkansızlığın kekremesi tadi

çalışanına 1 gün bayram izni veren işveren...

okumayıp avm'de tezgahtar olmuş adamları/kadınları işe alır. onlar da vık vık eder ama tohumuna para mı saydın? gönder gitsin yenisi gelsin. en az 3 çocuk şart!

~ lazar wolf

sokak köpekleri kadar yalnızım...

bunu sokak köpeklerine çaktırma çünkü yalnız değiller ve birleşip saldırırlar.

~ ahbelinda

karikatür...

aslında çok sevdiğim ve takip ettiğim bir şey değildir...öyle firat'mış, sami abi'ymiş falan pek komik bulmam, yalnızca baltalı ilah'ı sever okurum nadiren de

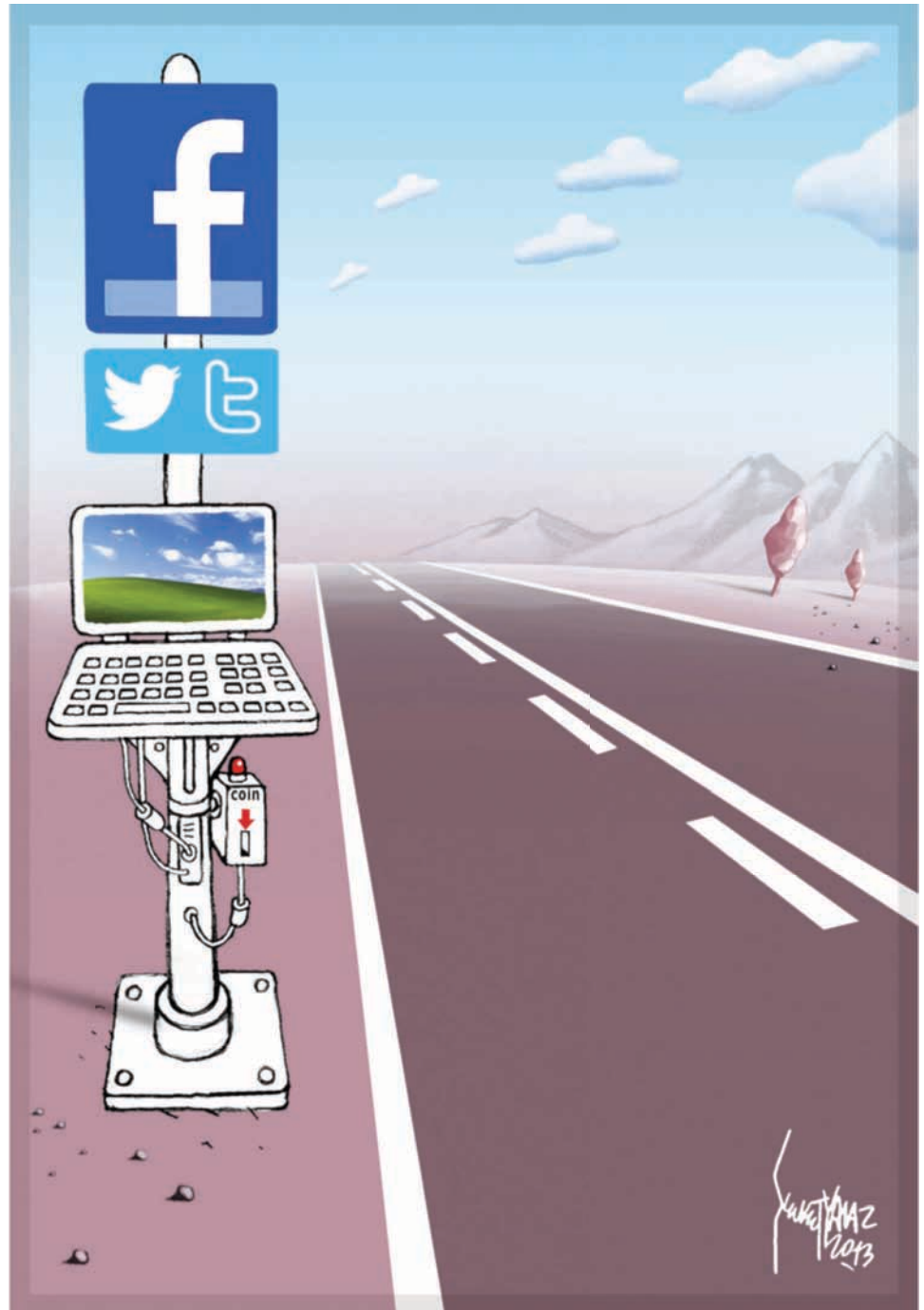
olsa... şimdi benim ülkemizdeki karikatür algısı üzerine değinmek istediğim bir nokta var... son dönem karikatürleri sanki fazlasıyla kadını aşağılama üzerine kuruluyormuş gibi geliyor bana...kim nerede bir karikatür paylaşıp bakıyorum hep bir cinsellik üzerine kurulu,

kadın üzerinden yürüyen bir kara mizah var... ülkemizdeki erkeklerin cinselliğe, kadına bakışını ben de biliyorum, ironi yaparak eleştirmek nedir herkesten iyi biliyorum ama ben rahatsız edici buluyorum işte... üstelik bunu bir erkek olarak söylüyorum...

öyle feminist, 8284 ruhundan falan da değilim...

yani ver de bir keyif sigarası içelim gibi karikatürler bana göre bir zeka örneği değil, kadını aşağılayıp kara mizah yapma...

~ ben de iibf mezunuyum

ŞEVKET YALAZ - Turkey

ANLAŞILDI!

İspanyollar:“Burası A-853, çarpışmadan kaçınmak için lütfen rotanızı 15 derece güneye çevirin. Şu anda 25 deniz mili uzaklıktasınız ve tam üzerimize doğru gelmektesiniz.”

Amerikalılar: “Asıl siz kendi rotanızı 15 derece kuzeye çevirin.”

İspanyollar:“Negatif! Tekrarlıyoruz. Rotanızı 15 derece güneye çevirin.”

Amerikalılar: “Sizinle ABD gemisinin kaptanı konuşuyor. Kendi rotanızı derhal 15 derece kuzeye çevirin.”

İspanyollar:“Öneriniz mümkün görülmedi. Bize çarpmak istemiyorsanız rotanızı 15 derece güneye çevirin.”

Amerikalılar: “*(Artık sesini yükselterek)* Sizinle ABD Deniz filosunun büyüklükte ikinci uçak gemisi USS Lincoln'un Kaptanı Richard James Howard konuşuyor. Beraberimizde iki kruvazör, avcı uçakları, dört denizaltı var. Ayrıca bizi hücumbotlar destekliyor. Size TAVSİYE etmiyorum, EMREDİYORUM! Rotanızı 15 derece kuzeye çevirin, aksi halde filomuzun emniyeti için tedbir alacağız. Derhal rotanızdan çekilin gidin.”

İspanyollar:“Sizinle Juan Manuel Salas Alcantara konuşuyor. Burada iki kişiye. Beraberimizde bir köpek , akşam yemeğimiz, iki şişe bira ve bir de kanaryamız var. Kanarya şu anda uyuyor. Ayrıca bizi radyo istasyonu Cadena Dial La Coruna destekliyor. Şu anda İspanya'nın Finisterra Galicia kıyısında ve A-853 numaralı deniz fenerinde olduğumuzu göz önünde bulundurarak, buradan hiçbir yere gitmeye niyetimiz olmadığını söyleyelim. Deniz fenerimizin İspanya'daki deniz fenerleri arasında büyüklük açısından kaçıncı sırada olduğu konusunda hiçbir fikrimiz yok. Kayalık sahillerimize kafadan geçirmek üzere yönelmiş boktan geminizin emniyeti için istediğiniz boktan tedbiri alabilirsiniz. Ama yine de ısrarla tavsiye ediyoruz. Rotanızı 15 derece güneye çevirin.”

Amerikalılar: “Tamam, anlaşıldı. Teşekkürler...”

NOT: Yukarıdaki konuşmalar tamamen gerçek olup, Deniz Navigasyon kanalı 106'dan (Finisterra / Galicia) tarafından kayıt edilmiştir...

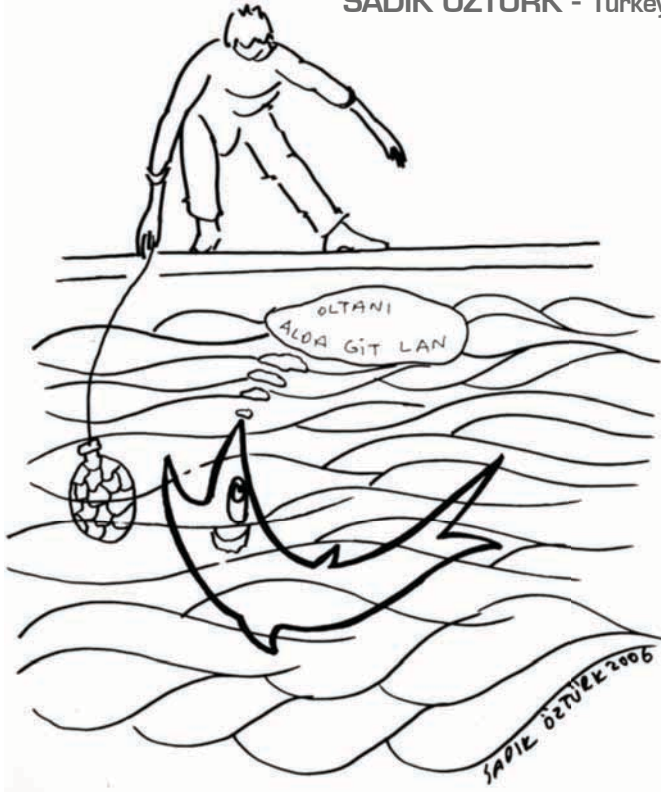

OLEKSY KUSTOVSKY - Ukrain

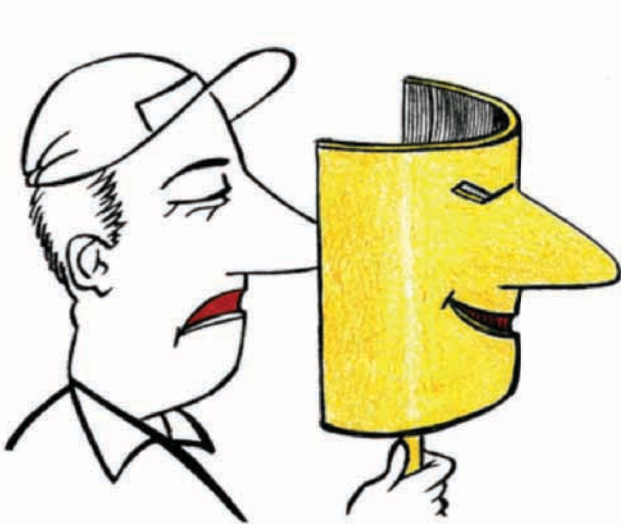

JULI SANCHIS AGUADO - Spain

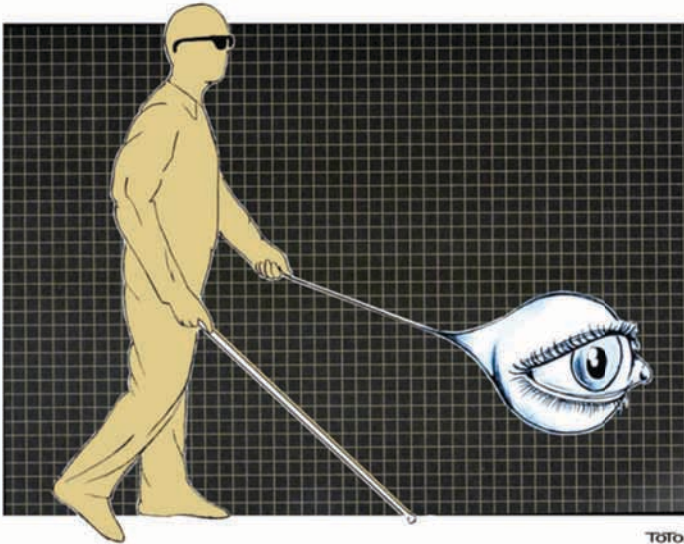
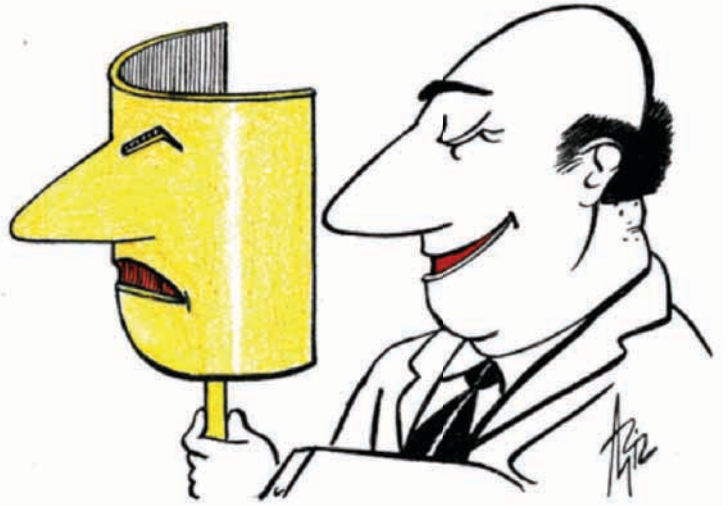
SADIK ÖZTÜRK - Turkey

TVG MENNON - India

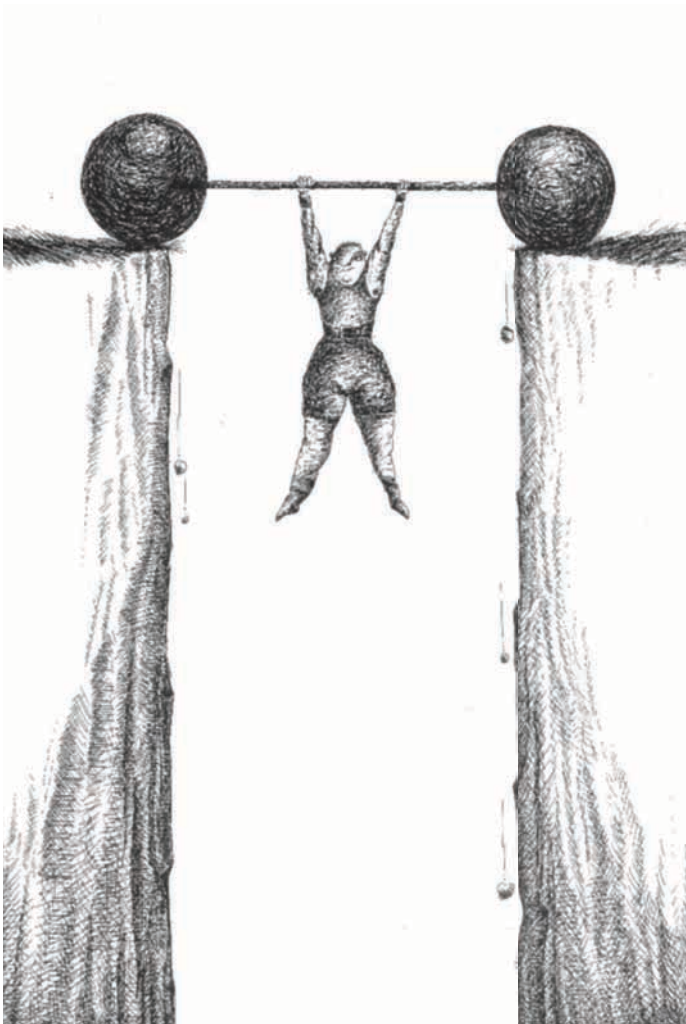
MILAN ALASEVIC - Slovenia

EL TOTO - Argentina

AHMET ÜMİT AKKOCA - Turkey

VICTOR CRUDU - Moldova

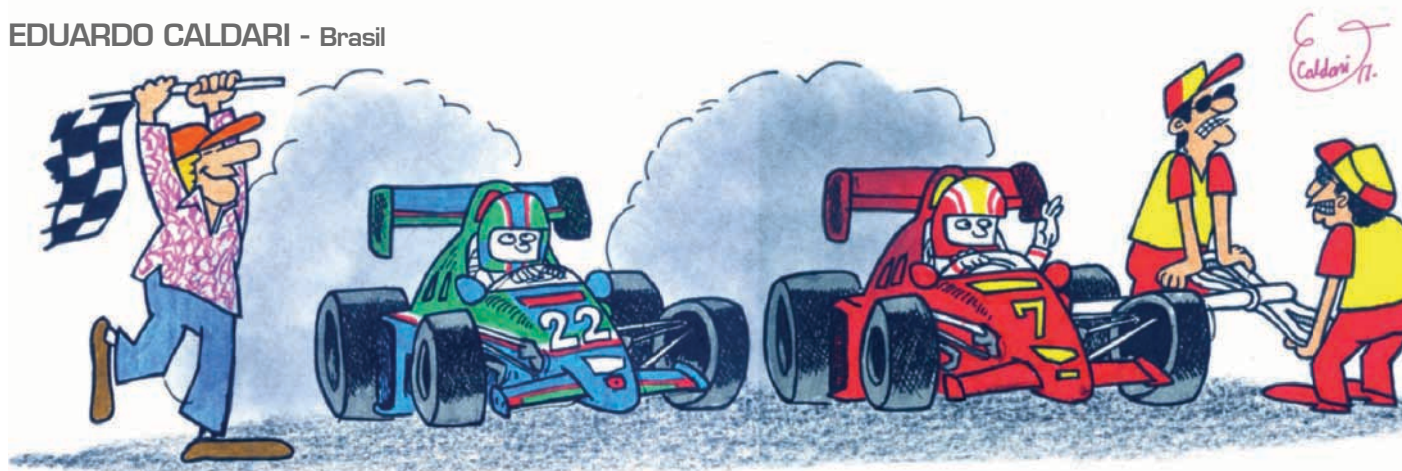
MICHAL GRACZYK - Poland

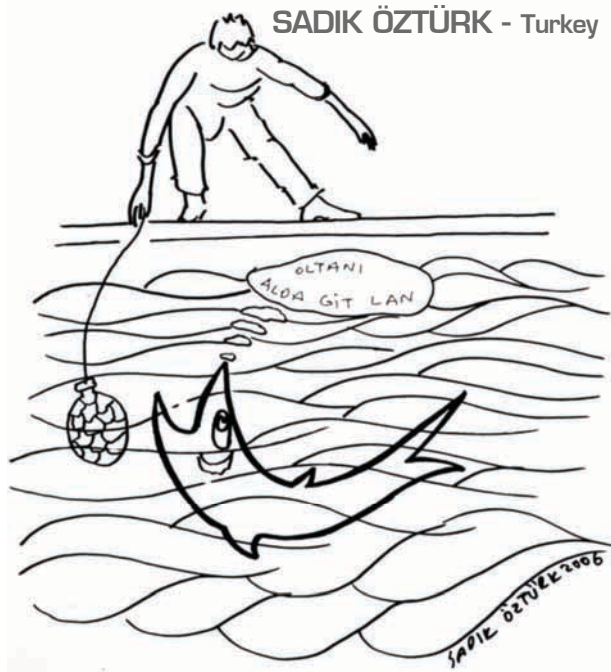
VAHID KERMANI - Iran

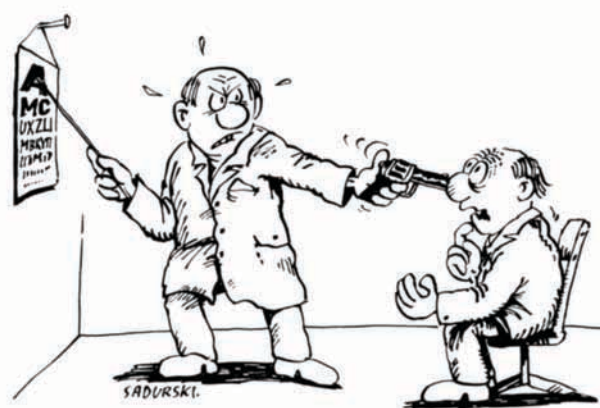
HASAN EFE - Turkey

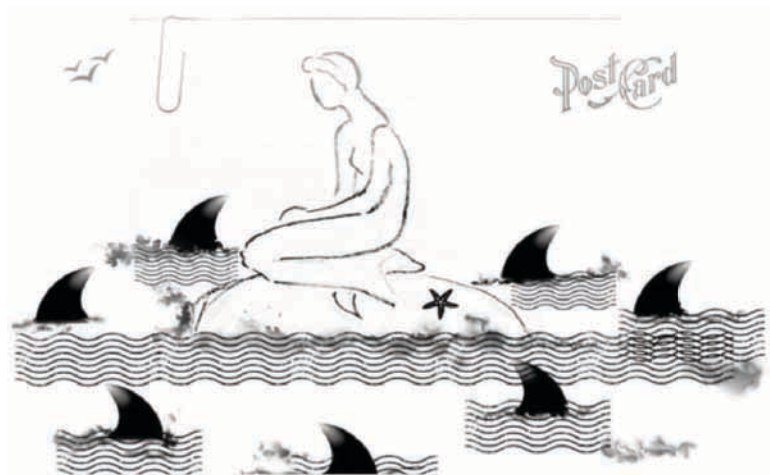
SADIK ÖZTÜRK - Turkey

ZORAN GROZDANOVSKI - Macedonia

SZCZEPAN SADURSKI - Poland

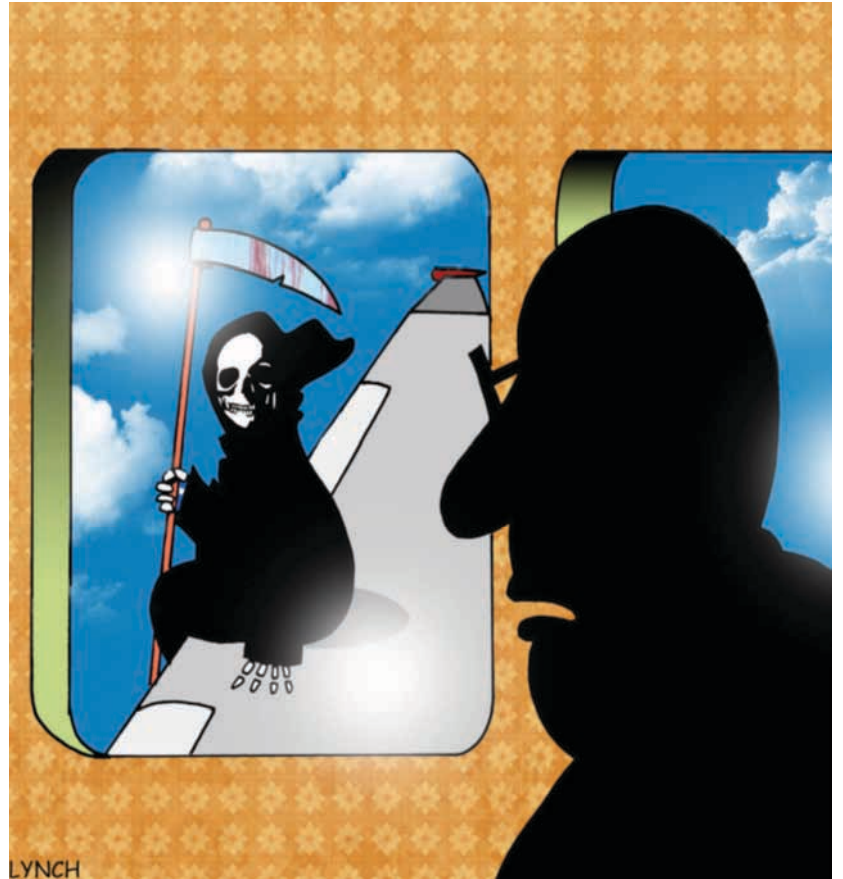

DIANNA MAGALLON - Mexico

DANIEL EDUARDO VARELA - Argentina

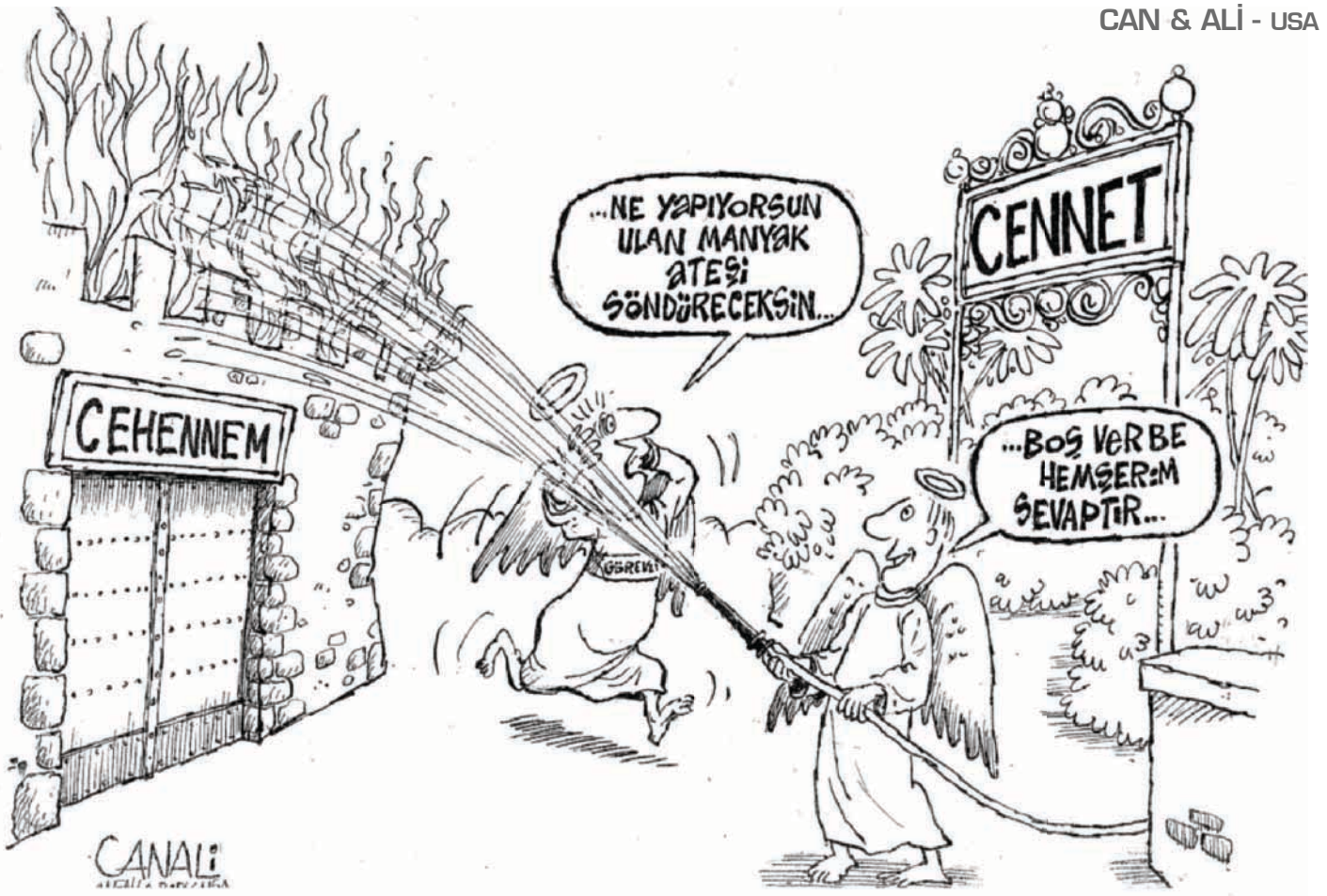
MARK LYNCH - Australia

BV PANDURANGA RAO - India

RAMAZAN ÖZÇELİK - Turkey

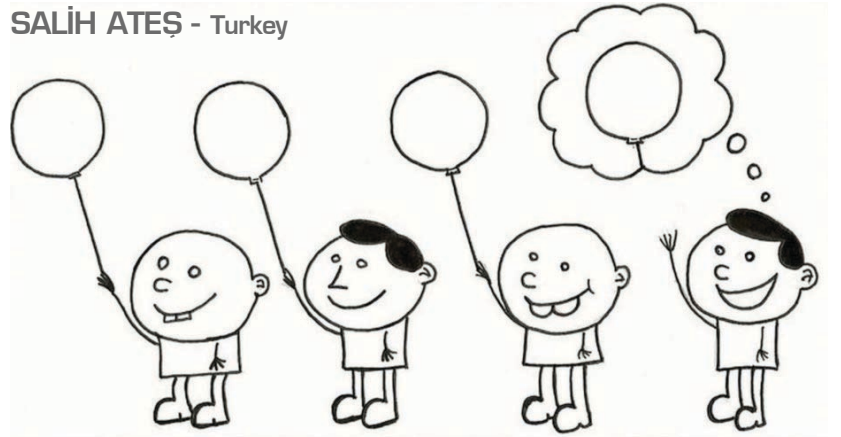

RAQUEL ORZUJ - Uruguay

**NEŞE VE
KARİKATÜR
MÜZESİ**

Alsancak Mahallesi, Yüzbaşı Serafettin Bey
Sokak, No:9, Alsancak / İZMİR
Tel.: 0232-465 31 05
info@izmimeselimuze.com

SALİH ATEŞ - Turkey

ISMAIL KERA - Czech Republic

HOMURGA

karikatür kulübü / cartoon club

biz, homurgasızlaştıramadıklarınızdanız..
..ve şimdilik sadece buradayız!

facebook

<https://www.facebook.com/groups/homurga/>

Keziban Özkol **ÇORAP SÖKÜĞÜ**

VAMPIR ÇENGEL BULMACASI

World Press Cartoon Sintra-2014 is on track...

WORLD PRESS CARTOON has its tenth edition in 2014. An important milestone, to be accomplished in the context of severe budgetary restraints as result of the European financial crisis and subsequent cuts of the art's sponsoring. In order to fulfil the high quality standards that are the touch of this organization, we maintain the monetary prizes structure of 2013, with a **Grand Prix** that has the value of **ten thousand euros**. To distinguish, exhibit, promote and award the best drawings published in the world press is still our mission. Caricatures, editorial and gag cartoons that will make a retrospective view of the world's current affairs in 2013, views from different cultures, drawings where the cartoonists picture and criticize the ways of the world with humour and a sharp eye. The Jury's task is always hard: many works from various cultures and a growing quality. To make judging easier and to guarantee the quality and rigour to the final selection, it is of the most importance that the authors read carefully the regulation and present their works in conformity with the rules it defines. A universal saloon demands a universal participation and clear and equal rules for everyone. Because the **WORLD PRESS CARTOON** aims at gathering the best in the international production of humour drawings published in the Press every year, this is a meeting the professional cartoonists should not miss!

1. SPECIFICATIONS AND SCOPE

- The **World Press Cartoon** covers three main categories: editorial cartoon, caricature and gag cartoon.
- The **World Press Cartoon** is not a thematic event. Its objective is to distinguish the best cartoons created and published in 2013.
- In the category **EDITORIAL CARTOON**, all entries must represent events and issues that marked the news in 2013.
- In the category **CARICATURE**, only works in the strictest sense of the term will be considered, i.e., exclusively humorous portraits.

- In the category **GAG CARTOON**, the works to be considered will feature subjects that are not directly related to current issues.
- Authors are free to submit what they consider to be their best work, although clearly those personalities, themes and events of a more universal nature will be best suited to such an international salon as the **World Press Cartoon**.

2. EXHIBITION

- The exhibition of the selected works and the prize-giving ceremony and will take place in the spring of 2014 at the following venue: **Olga Cadaval Cultural Centre**, in Sintra, Portugal.

3. ELIGIBILITY

- Only the originals of the works will be accepted.
- Top quality printed versions of works produced by digital or mixed techniques will be considered originals when they are signed by hand by the author, who must indicate the techniques and software used on the competition application form.
- The original files of works produced by digital or mixed techniques must also be sent, either on **CD**,

DVD or **flash drive**.d) The format of the works cannot exceed the European standard A3: 420 x 297 mm.

e) Cartoonists are permitted to submit to the competition one original entry in each of the three categories of the salon: editorial cartoon, caricature and gag cartoon.

f) It is an essential pre-requisite for eligibility that the works were originally printed between **January 1** and **December 31, 2013** in newspapers or magazines, published on a regular basis and on sale to the public.

g) As proof of compliance with the preceding paragraph, each original must be accompanied by the respective full page of publication, on which the date and title of the newspaper or magazine is clearly visible (*note that cuttings, pasted versions, photocopies or digital prints of the publication are not acceptable*).

h) The author must also attach the header of the newspaper or magazine in which the work was published, making sure that both the size and quality will allow for its reproduction.

i) If the original work appears with a title, caption or any other wording, these must be translated into English, to be clearly written on the identification label that will be sent with the original.

j) The participating works should be received by the organization's secretariat in **Lisbon** by **January 31, 2014**.

4. PACKAGING

- Participating works must be posted in flat packaging, between two hard boards.

5. WORKS AND AUTHORS IDENTIFICATION

- Each of the works for submission must carry an entry form and identification label, clearly filled in, and attached to the reverse side of the original.

6. JURY

- The Jury of five members will be presided by the Salon director.
- The WPC organization, under the management of the chairman of the Jury, shall select the original works to be included in both the exhibition and the catalogue.
- It is up to the Jury the award of prizes and honourable mentions.
- The decisions of the Jury will be taken by majority vote and will be final.

7. RETURN OF THE WORKS

- All of the works which comply with the terms of eligibility will be returned to their authors, whether they are selected or not to appear in the exhibition, except for works that have won a prize or an honourable mention in the competition.
- All exhibited works will be returned after the closure of the main exhibition in Sintra and subsequent tour exhibitions.
- Digital prints will not be returned.
- The author must provide his/her full postal address as indicated on the application form, including street, town/city, postcode and country.
- For purpose of works and catalogue expedition, Postal Office Box numbers are not accepted.

8. CATALOGUE

- All authors whose works are selected to appear in

WORLD PRESS CARTOON 2013 - SINTRA - PORTUGAL
GRAND PRIX & 1st PRIZE "Editorial cartoon": Michael KOUNTOURIS / Greece

the exhibition will receive a copy of the catalogue.

9. ROYALTIES

a) The submission of a completed entry form and identification label will automatically imply the waiving of the author's royalties vis-à-vis the non commercial reproduction of his/her work.

b) The awarding of a prize to a specific work will automatically imply the waiving of its author's royalties to the organization of the **World Press Cartoon**.

10. PRIZES

a) The structure of the prizes will be as follows:

GRAND PRIX: 10 000 Euros

EDITORIAL CARTOON

1st Prize: 3000 Euros

2nd Prize: 2000 Euros

3rd Prize: 1000 Euros

CARICATURE

1st Prize: 3000 Euros

2nd Prize: 2000 Euros

3rd Prize: 1000 Euros

GAG CARTOON

1st Prize: 3000 Euros

2nd Prize: 2000 Euros

3rd Prize: 1000 Euros

b) Chosen from all the entries in the competition, the World Press Cartoon will award the best work with the Grand Prix of 10 000 euros.

c) The **Grand Prix** winning work will be chosen from the three first-prize winners.

d) The **Grand Prix** winner will only receive the amount indicated for this prize, i.e., it will not be added to the amount indicated for winning the category first prize.

e) The prize values indicated above refer to gross amounts and therefore are subject to Portuguese taxation at the rate in force.

f) According to the standard of the works submitted to the competition, the Jury reserves the right not to award prizes in every category and level indicated in the table above.

g) All the prizes will be authenticated with a diploma and the winners will receive a trophy.

h) In addition, the Jury is permitted to select other works for the distinction of **Honourable Mention**, which will be symbolised by a medal and authenticated by a diploma.

i) All prize-winning works and those awarded honourable mentions become the property of the **World Press Cartoon** organization.

j) Every newspaper or magazine in which a prize-winning work was published will receive a diploma in recognition of the **World Press Cartoon** award.

k) Every artist whose work is selected to appear in the exhibition and catalogue will receive a certificate to mark the participation in the salon.

SEND YOUR WORKS TO

World Press Cartoon AP. 1179 EC Picoas 1050-001
Lisboa – Portugal

For Express Mail, TNT, DHL, Fedex, UPS, etc. use:
World Press Cartoon Av. Fontes Pereira de Melo, 30-9º
1050-122 Lisboa Portugal

Reception deadline: 31 January 2014 ■

2nd International Cartoon Contest Sinaloa 2013 México

Theme: Migration

Deadline: November 7, 2013

<http://concursosinaloa2013.orgfree.com/>

The 7th International Cartoon Contest Urziceni

Theme: Rich Man - Poor Man **Deadline:** November 18, 2013

<http://www.licurici.eu/>

7th International Humor Exhibition of Paraguaçu Paulista Brazil

Theme: Idolatry **Deadline:** December 2, 2013

<http://salaodehumordeparaguacu.com.br/en/abertura.asp>

The 6th Fadjr International Festival of Visual Arts

Theme: Art **Deadline:** December 20, 2013

http://www.ivafestival.ir/ViewContent_e.aspx?PageID=30

The 4th International Tourism Cartoon Competition-Turkey

Theme: Tourism **Deadline:** January 10, 2014

http://tourismcartoon.com/index.php?menu_id=155

Dieter Burkamp Award For Caricature

Theme: Down To The Nitty-Gritty“, Football, Fan And Fantasy

Deadline: January 31, 2014

www.kunstverein-oerlinghausen.de

VI. Baja Cartoon Competition

Theme: GREEN (everything is green)

Competition details:

- 1.) Participants can submit up to three original cartoons in A/4 or A/3 size, using any technique. Prints of cartoons produced or coloured with software can also be submitted on condition that it has the cartoonist's original signature and the print's serial number.
- 2.) The participants should write their name, address, phone number and e-mail address on the back of the cartoons.
- 3.) Deadline for entries: 15. 12. 2013.
- 4.) Postal address for entries (please note the order!):

István Kelemen

Baja

Bajza J. u. 19.

6500

Hungary

5.) For information or enquiries about the competition contact:

e-mail: grafikuskelemen@gmail.com

6.) Awards:

I. prize: 100.000 HUF

II. prize: 60.000 HUF

III. prize: 50.000 HUF

+ three diploma

7.) The opening ceremony and prize distribution will be at 01. 2014.

8.) The organizer will use the entries in the following locations:

- Digital or paper catalog
- The material exhibition of invitation, poster, leaflets, etc..
- Report on media television, newspapers, magazines, etc..

9.) For the list and works of participants and for any other information visit: www.grafikuskelemen.hu

10.) We do not send back the cartoons.

We wish good work and successful participation to everyone.

"Afdesta"

International-Online
Cartoon Festival
(2013)

Theme: A World
Without Boundary

Deadline: December 7,
<http://www.afdesta.net>

The 4th City Complexities International
Cartoon Contest-2013

Theme: City Complexities, Apartment Living
Culture, City Dweller Right, Air Pollution, Traffic
, Garbage Repelling, Damaging the City
Traditional Structure. **Deadline:** December 10,
<http://www.irancartoon.com/the-4th-city-complexities-international-cartoon-contest-2013/>

The 13th Graphic
Humor International
Salon Santa Clara
2013, Cuba

Theme: General
humor and
Erotic humor

Deadline: December
10,
<http://caricaturque.blogspot.be/2013/10/the-13th-graphic-humor-international.html>

International Satyrykon Cartoon Contest-2014

Deadline: February 9, 2014
<http://www.satyrykon.pl/en/menu.php?ID=competition>

New Izvestia announces its
5th International Cartoon
Competition devoted to the
2014 Winter Olympic Games
in Sochi

Theme: Faster, Higher,
Funnier!

Deadline: December 31, 2013
<http://konkurs.newizv.ru/content.php?id=4>

Cartoon Colors

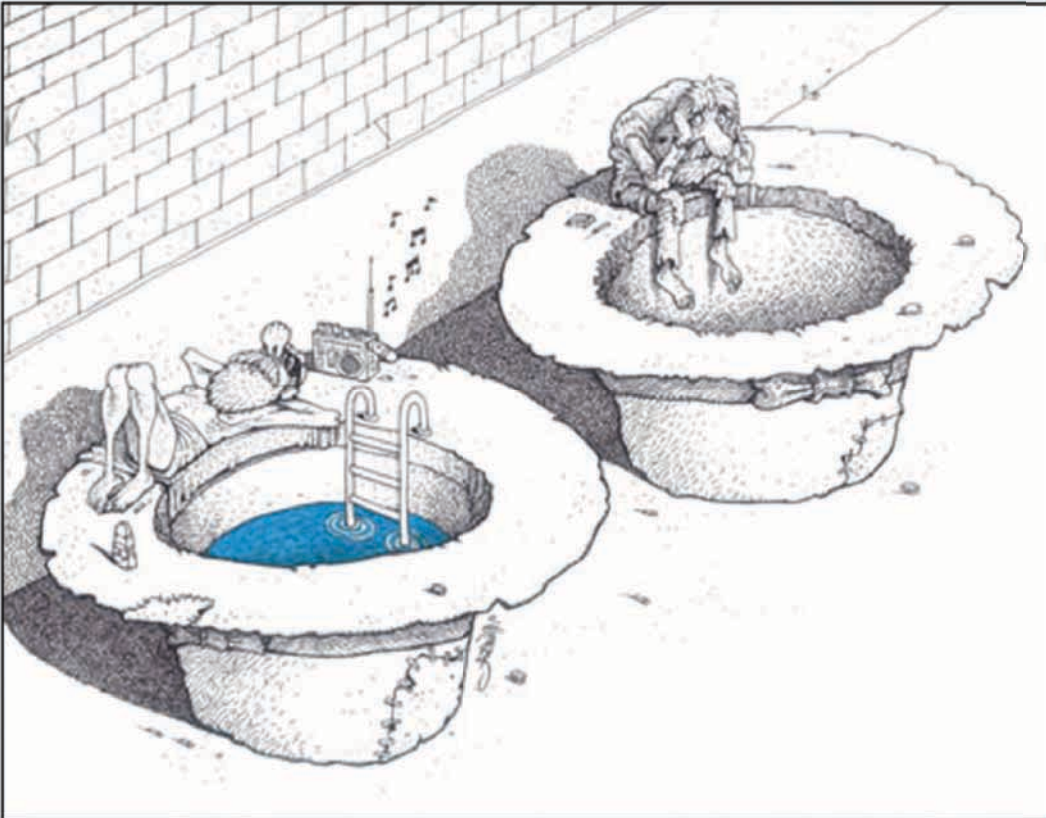
<http://www.cartooncolors.blogspot.com/>

ÖDÜLLÜ KARİKATÜRLER

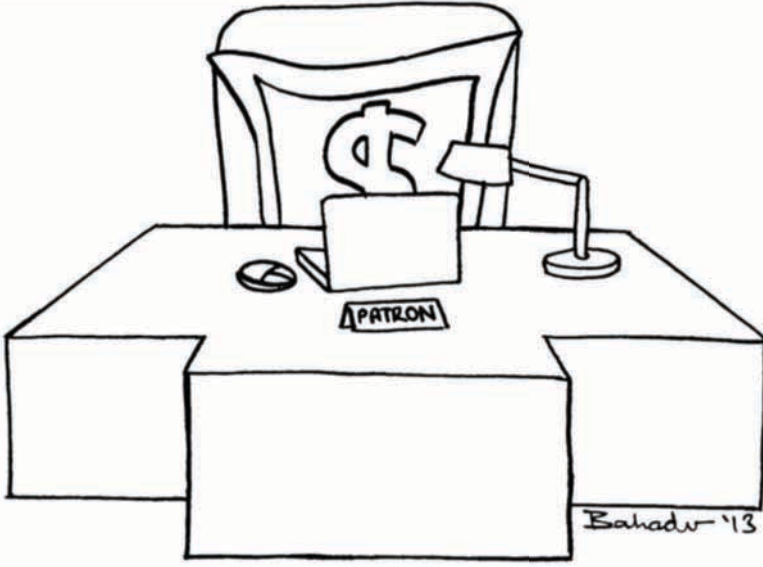

Alexandr Kostenko
(Ukraine)

Büyük Ödül (Grand Prize)
The 18th International
Aydın Dogan Vakfı
Cartoon Contest - 2001

Borislav Stankovic
(Serbia)
Başan Ödülü (Honour Prize)
The 33rd International
Nasreddin Hodja
Cartoon Contest-2013

MELEK DURMUŞ - Turkey

Siyah Beyaz Kitap
Karikatür
Kütüphanesi'nden! **SB**
KİTAP

Nasıl karikatür çizebilirim?

aziz yavuzdoğan

basit yöntemlerle ve örnekleriyle,
alıştırmalı çizim tekniği ve
bilgilendirme kitabı...

Tüm seçkin
kitabevlerinde
ve internet üzerinden
satış yapan
kitap sitelerinde.

**SIYAH
BEYAZ**

SIYAH BEYAZ YAYINCILIK ve DAĞITIM
Kayışcağı mah. Baykal Sok. No.50/1
Ataşehir, İstanbul
Tel-Fax: 0216-660 10 53
E-posta: siyahbeyazkitap@gmail.com
Facebook: Siyah Beyaz Yayıncılık
www.siyahbeyazyayinevi.com

Hasan Efe'nin Yeni Kitabı "KARİKATÜRÜ DÜŞÜNDÜREN İNSAN"

"GÖRSEL
METİN OLARAK
KARİKATÜRÜN
ANLAM YAPISI
YAZINSAL
TÜRLER VE
EĞİTİM İLE
İLİŞKİSİ"

nezih

Yayınları'ndan
ÇIKTI!

FENAMİZAH e-magazine
Istanbul, Turkey
International Humor Magazine
www.fenamizah.com

Fenamizah 20
october2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah 19
september2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah 18
august2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah 17 july2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah 16 june2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah 14 april2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah 13 march2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah 15 may2013
FENAMİZAH e-magazine

fenamizah
february2013
FENAMİZAH e-magazine

The only
publishing tool
you'll need.
Your print
online in a
beautiful digital
reader.

december2012
FENAMİZAH e-magazine

FENAMİZAH e-magazine

**fenamizah'ın tüm sayıları
şimdi ayrıca issuu.com'da!**

tapa